

Τὸ σπῖτι τοῦ Παιδιοῦ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ
ΘΑΝΑΣΗ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ή Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ

«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»

Διευθύνεται από τριμελή 'Επιτροπή 'Εντεταλμένων
Κυριών ΠΒΕΕ.

ΓΡΑΦΕΙΑ: 'Ηρώδου 'Αττικού 9

ΑΘΗΝΑΙ, 1η ΣΕΠΤΕΜΒΡΙΟΥ 1951

ΕΤΟΣ Α'. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 41 (17)

ΕΤΗΣΙΑΙ ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:

'Οργανισμοί, Τράπεζαι, 'Εταιρείαι... Δρχ. 100.000
Δήμοι καὶ Κοινότητες ἄνω τῶν 5.000 κατο-
κων καὶ ἰδιῶται > 50.000
Λοιποὶ Δήμοι καὶ Κοινότητες καὶ Σχολεῖα > 25.000
Μαθηταί, Πρόσκοποι, 'Οδηγοί, Στρατιῶται > 10.000
'Εξωτερικοῦ: Δολλάρια 5 ἢ Λίραι 2

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 1000

'Υπεύθυνος Συντάξας: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, 'Αντιφίλου 16 — 'Αθήναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, 'Αθήναι

Η ἀγάπη στὴν ἐργασία

Ο ΦΩΚΙΩΝ ΒΓΑΖΕΙ ΝΕΡΟ

ΚΑΙ Η ΓΥΝΑΙΚΑ ΤΟΥ ΖΥΜΩΝΕΙ

«Ένας από τους ένδοξότερους άνδρες της 'Αρχαιότητας ήταν καὶ ὁ Φωκίων πού ήταν στήν 'Αθήνα ὁ πῶ ἀξιός πολιτικός καὶ ὁ πῶ ἀξιός στρατηγός της ἐποχῆς του.

«Πόνος γάρ εὐκλείας πατήρ» — δηλαδή ὁ κόπος εἶναι ὁ πατέρας της δόξας — εἶπε ὁ Εὐριπίδης. Μά ἂν ὁ κόπος, μάς εἶπε ὁ Γεροστάθης, εἶναι ὁ πατέρας της δόξας, εἶναι φανερό πῶς ὁ Φωκίων πού τόσο πολὺ δοξάστηκε, οὔτε τὸν κόπο φοβήθηκε οὔτε τὴν ἐργασία ντράπηκε.

«Όταν οἱ πρεσβευτὲς τοῦ Μεγάλου 'Αλεξάνδρου ἔφτασαν στὸ σπίτι τοῦ Φωκίωνα γιὰ νὰ τοῦ φέρουν τὰ δῶρα πού τοῦ ἔστειλε ὁ Βασιλεὺς της Μακεδονίας, βρῆκαν τὸν Φωκίωνα νὰ βγάξη νερό ἀπὸ τὸ πηγάδι, καὶ τὴ γυναῖκα τοῦ μεγάλου 'Αθηναίου στρατηγοῦ, νὰ ζυμῶνῃ τὸ ψωμί τοῦ σπιτιοῦ της.

Ρωτήσαμε τὸν Γεροστάθῃ ἂν ὁ Φωκίων αὐτὸς ἦταν ὁ πατέρας τοῦ Φώκου γιὰ τὸν ὁποῖον μάς εἶχε μιλήσει ἄλλη φορὰ.

— Ναι, αὐτὸς εἶναι, μάς εἶπε ὁ Γεροστάθης.

Καὶ συνέχισε:

— Οἱ μουσικοὶ, ὅταν πετύχουν καμμιὰ ὁμορφὴ μελωδία συνηθίζουν νὰ τὴν ἐπαναλαμβάνουν, γιὰτὶ φυσικὰ τοὺς ἀρέσει. 'Αλλὰ καὶ τὸ λαμπρὸ «μελόδραμα» της ἀρχαίας 'Ελλάδας ἔχει μερικὲς μελωδίες ἐξαιρετικὰ ὁμορφες, ὅπως ὁ 'Αριστείδης, ὁ Σωκράτης, ὁ Φωκίων, ὁ Κίμων, ὁ 'Επαμεινώνδας. Αὐτὲς τὲς μελωδίες θὰ σᾶς τὲς ἐπαναλαμβάνω πάντα γιὰτὶ εἰμαι βέβαιος πῶς θὰ σᾶς εὐχαριστοῦν.

Τότε κάποιος ἀπὸ μάς παρατήρησε πῶς ἴσως ὁ Φωκίων ζοῦσε στήν ἐποχὴ πού ὅλα ἦταν ἀπλὰ καὶ γι' αὐτὸ ὁ ἴδιος ἔβγαζε νερό ἀπὸ τὸ πηγάδι τοῦ καὶ ἡ γυναῖκα τοῦ ζύμωνε.

— Όχι, ὅχι, ἀποκρίθηκε ὁ Γεροστάθης. 'Ο Φωκίων δὲν ζοῦσε στοὺς ἥρωικούς χρόνους τοῦ 'Ομήρου, τότε πού ἡ Βασίλισσα της 'Ιθάκης, ἡ Πηνελόπη ὕφαινε τὸν ἱστό της, ἡ δὲ Βασιλοπούλα Ναυσικά ἔπλενε στὸ ποτάμι τὰ ρούχα της, καὶ ἡ Βασίλισσα τῶν Φαιάκων ἔγνεθε ὅλη τὴ μέρα.

Οὔτε ὁ Φωκίων ζοῦσε στοὺς πατριαρχ

χικούς χρόνους της Παλαιᾶς Γραφῆς, τότε δηλαδή πού ἡ Ρεβέκκα καὶ ἡ Ραχὴλ βόσκανε μόνες τοὺς τὰ κοπάδια τους.

«'Ισα-ἴσα, πρόσθεσε ὁ Γεροστάθης, τονίζοντας μία-μία τὲς λέξεις του — ὁ Φωκίων ζοῦσε στήν ἐποχὴ πού ἡ πολυτέλεια μὲ τὲς πιστὲς δορυφόρες της, τὴ διαφθορὰ καὶ τὴν ἀναίδεια, εἶχαν κατακτήσει τὴν 'Αθήνα καὶ προετοίμαζαν τὴν καταστροφὴ της 'Ελλάδας.

'Αλλὰ ὁ Φωκίων δὲν παρασύρθηκε ἀπ' αὐτὸν τὸν ὀλέθριο χεῖμαρρο της πολυτέλειες. 'Ετοι αὐτὸς ἔβγαζε νερό ἀπὸ τὸ πηγάδι τοῦ καὶ ἡ γυναῖκα τοῦ ζύμωνε.

('Απὸ τὸ Γεροστάθῃ)

Χιλιομετρικαὶ ἀποστάσεις

ἀπὸ ἐπαρχιακὰς πόλεις

'Απὸ τὸ Μεσολόγγιον ἀπέχουν
'Αγρίνιον 38, Αἰτωλικὸν 16, Εὐηνοχώριον 10 χιλιόμετρα.

'Απὸ τὴν Μυτιλήνην ἀπέχουν:
'Αγιάσσοι 28, Καλλονὴ 40, Μόλυβος 68, Παπάδος 24, Πλωμαρί 42, Πολύχιντος 46 καὶ Σύγγριον 92 χιλιόμετρα.

'Απὸ τὸ Ναύπλιον ἀπέχουν:
'Αργος 12, 'Επίδαυρος 26, Κόρινθος 62, Λιγυριὸν 25, χιλιόμετρα.

'Απὸ τὴν Ξάνθῃ ἀπέχουν: Κομοτινὴ 56, Μελοδικὴ 33, Πόρτο - Λάγος 25 χιλιόμετρα.

'Απὸ τὰς Πάτρας ἀπέχουν: Αἴγιον 41, 'Αλυσός 19, 'Αχαΐα 22, Βλασιὰ 55, Βραχνεῖκα 10, 'Ερμιόνη 48, Καλάβρυτα 86, Μαζεῖκα 115, Χαλανδρίτσα 30 χιλιόμετρα.

'Απὸ τὴν Πρέβεζαν ἀπέχουν: 'Αρτα 52, 'Ιωάννινα 106, Φιλιππιάς 43 καὶ Σαμψοὺς 18 χιλιόμετρα.

'Απὸ τὸν Πύργον ἀπέχουν: 'Αμαλιάς 20, Δίδω 65, Καράτουλα 17, Λαζοὶ 25, 'Ολυμπία 23, Πλάτανος 18, Σπάρτη 80 καὶ Τρίπολις 150 χιλιόμετρα.

'Απὸ τὸ Ρέθυμνον ἀπέχουν: 'Α-γιος Νικόλαος 146, 'Αρκάδι 28, 'Επισκοπή 23, 'Ηράκλειον 77, Κερκίρη 20, Κουρούτες 47, Μελαμπέδες 50, Μοῦνδρος 23, Ουριόκεφαλα 37 καὶ Χανιά 75 χιλιόμετρα.

'Απὸ τὰς Σέρρας ἀπέχουν: Δράμα 51, Νιγρίτσα 25 καὶ Σιδηρόκαστρον 26 χιλιόμετρα.

'Απὸ τὴν Σητερίαν ἀπέχουν: 'Α-γιος Νικόλαος 71, Μέσα Μουλιανὰ 20, Μυρσίνη 25, Χαμελί 10, Χανιά 292 χιλιόμετρα.

'Απὸ τὴν Σπάρτην ἀπέχουν: 'Αρεόπολις 73, Γύθειον 46, Μονεμβασία 96, Μυστράς 80, Πύργος 40 καὶ Τρίπολις 63 χιλιόμετρα.

'Απὸ τὴν Σύρον ἀπέχουν: Βάρη 7, 'Επισκοπεῖον 4, Φοινίξ 12 χιλιόμετρα.

'Απὸ τὰ Τρίκκαλα ἀπέχουν: Κολαπτάκα 22, Καστανιά 60, Λάρισα 53, Μουζάκιον 20, Πύλη 18 χιλιόμετρα.

'Απὸ τὴν Τρίπολιν ἀπέχουν: 'Α-γιος Πέτρος 40, 'Αράχωβα 36, Βαλτεσσίνιος 60, Βάχλια 100, Βούρβουρα 35, Βοκίνα 39, Δάρα 44, Δημητσάνα 60, Ζατύνια 65, Κάκουρι 20, Κανδύλα 40, Καστρί 28, Κολλίνα 40, Κοντοβάσινα 115, Λαγκαδία 63, Λεβίδιον 25, Μαγούλιαν Λαγκαδία 63, Λεβίδιον 25, Νεοστάνη 14, Πιάνα 50, Μεγαλόπολις 35, Νεοστάνη 14, Πιάνα 25, Πύργος 150, Ροῖνὰ 22, Σπάρτη 63, Στεμνίτσα 68, Τεγέα 15, Τρόπαια 82, Τσιπιανὰ 15 χιλιόμετρα.

'Απὸ τὴν Φλώριναν ἀπέχουν: Καστοριά 68.

'Απὸ τὴν Χαλκίδα ἀπέχουν: 'Αλιβέριον 47, 'Αμάρυνθος 33, 'Αρτάκη Νέα 8, Αὐλωνάριον 65, Βασιλικὰ 9, Βρύσες 77, 'Ερέτρια 21, Θῆβαι 35, Κονίστρες 77, Κύμη 90, Λίμνη 85, Μακρυκάνα 27, Μαρούσιον 60, Πολιτικά 25, Πύργος 86, Στεφάνου 28, Ψαρρὰ Νέα 23, Ψαχνὰ 16 χιλιόμετρα.

'Απὸ τὰ Χανιά ἀπέχουν: 'Αγιος Νικόλαος 221, 'Ακρωτήρι 16, 'Αμυδαλιό 70, 'Επισκοπή 52, 'Ηράκλειον 152, Καλάμι 15, Καστέλλι 42, Κορακίς 8, Λάκκοι 25, Μάλαξα 20, Μορνιές 5, Νέο 8, Ρεθύμνα 25, Περιβόλια 6, Πλάτανος 51, Ρεθύμνη 75, Σητεία 292, Σούδα 7, Στεφάνου 28, Τζιτζιφιές 33, Χαλέπα 6 καὶ Χανιά 19 χιλιόμετρα.

'Απὸ τὴν Χίον ἀπέχουν: 'Αγιος Σάββας 21, Βέσι 19, Βολισσός 40, Βροντάδες Β. 5, 'Ελάτα 23, Ζιφνιά 8, Καλαμωτὴ 20, Καρδάμυλα 18, Κατάβαςις 31, Κοινὴ 20, Λαγκαδία 18, Μάρμαρον 29, Μεστὰ 40, Πυργί 28, Χανιά 7 χιλιόμετρα.

ΣΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΤΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ

Δάσκαλος: Γιατί, Τάκη, ἔδωκες ὄνομα Ὀνόμας δὺ ὑπογεγραμμένες; Μαθητῆς: Μὰ Κύριε δὲν ἔχουμε δὲ τὸ ὄνομα πού ἀρχίζει ἀπὸ θὰ ἡ νὰ πει νει ὑπογεγραμμένη; 'Ε! αὐτὸ ἀρχίζει ἀπὸ τὰ δὺ.

ΤΑ ΤΡΙΑ ΓΕΝΗ

Δάσκαλος: Τί εἶναι, Νίκο γραμμὰς; Μαθητῆς: Ὄνομα ἐπίθετον, Κῶς ὁ σιδηρόδρομος; Δάσκαλος: 'Επίθετον! Γιὰ πὲς τρία γένη. Μαθητῆς: 'Ο σιδηρόδρομος, ἡ ἐξοστειρία, τὸ τραῖνο!

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΟΤΖΑ

Η ΧΗΝΑ ΠΟΥ ΠΕΤΑΞΕ

Μιά φορά ο Χότζας ήταν καδής — δικαστής σ'α νά λέμε — και δίκαιζε τούς συγχωριανούς του.

Είχε λοιπόν γείτονα ένα φούρναρη πολύ καλό άνθρωπο, μ'α κουτό και φτωχό.

Αυτός ο φούρναρης ήθελε νά περιποιηθῇ τὸ Χότζα, καὶ μὴν ἔχοντας τίποτα δικό του, τοῦ πῆγε ἕνα μεσημέρι τὴν ροδοψημένη χήνα ἑνὸς πελάτη.

— Σοῦ ἔφερα Χότζα μου τοῦτο τὸ πεσκέσι, τοῦ εἶπε, γιὰτὶ ἔχω ἀκουστὰ πῶς εἶσαι σπουδαῖος καδής καὶ τιμὰς ὄχι μονάχα τὸ χωριό μας, μ'α καὶ ξεχωριστὰ τὴ γειτονιά μας!

— Σ' εὐχαριστῶ καλὲ μου ἄνθρωπε, τοῦ εἶπε ὁ Χότζας, ἀλλὰ τὸ πεσκέσι σου παρὰ εἶναι μεγάλο. Δυσκολεύομαι νὰ τὸ δεχτώ.

— Τί λὲς ἐκεῖ Χότζα μου, πουλερικά καὶ πουλερικά περνοῦν ἀπὸ τὸ φούρνο μου, καὶ σὺ μοῦ μιλάς γιὰ μιά χήνα; Νὰ τὴ φάτε μὲ τὸ καλὸ καὶ νὰ εὐχαριστήθητε, γιὰτὶ τὴν πρόσεξα στὸ ψήσιμο.

Κάθησε ὁ Χότζας μὲ τούς δικούς του, κι' ἔφαγαν τὴν χήνα.

Ὅπου κάποια ὥρα ὁ ἄνθρωπος ποὺ εἶχε στήλει τὴ χήνα στὸ φούρνο, πέρασε γιὰ νὰ τὴν πάρη.

— Ἐλα φούρναρη, λέει, δόσμου τὸ ταψί μου νὰ πηγαῖνω, γιὰτὶ ἔχω καλεσμένους σπῆτι μου, καὶ δὲν θὰ βλέπουν ἀπὸ τὴν πείνα!

Κάνει ὁ φούρναρης πῶς ψάχνει μὲ τὸ φτυάρι, κάνει πῶς κοιτάζει.

— Περιέργο! λέει. Δὲν τὴν βρίσκω πουθενὰ τὴν χήνα σου. Φαίνεται θὰ πέταξε!

— Θὰ πέταξε, σφαγμένη χήνα; Βρὲ παλιάνθρωπε, κοίταξε νὰ τὴ βρῆς ἀμέσως, μὴ σοῦ μετρήσω τὰ πλεῦρά μὲ τὸ φουρνόξυλο!

Κάνει ὁ φούρναρης πῶς ψάχνει ἀκόμη.

— Περιέργο! λέει. Σοῦ λέω πῶς πέταξε!

Ὅσπου ἀρπάζει τὸ φουρνόξυλο ὁ πελάτης, καὶ χυμαίει νὰ δειρῇ τὸν φούρναρη, ὁ φούρναρης πηδάει ἀπὸ τὸ παράθυρο στὸ δρόμο, ἐνῶ ὁ ἄλλος τὸν κυνηγεῖ πάντα ἀπὸ πίσω νὰ τὸν δειρῇ.

Ὁ φούρναρης κάνει νὰ πηδήσῃ μιά ξερολιθιά, ἀπὸ πίσω ἦταν ἕνας ἀράτης, κόντεψε νὰ τοῦ βγάλῃ τὸ μάτι. Ἀρχίζει ὁ ἀράτης νὰ τὸν κυνηγάει μαζὶ μὲ τὸν πελάτη.

Τρέχει ὁ φούρναρης μὲ τὴν ψυχὴ στὸ στόμα, βρίσκει ἕνα πανύψηλο πεύκο καὶ ἀνεβαίνει ἀπάνω. Πίσω του ἀνεβαίνουν ὁ ἀράτης κι' ὁ ἄνθρωπος ποὺ εἶχε τὴ χήνα.

Χάνει τὴν ψυχραιμία του ὁ φούρναρης, καὶ τὴ στιγμή ποὺ πᾶνε νὰ τὸν τασκώσουν, δίνει μιά καὶ πέφτει χάμω.

Πέφτει ἀπάνω σ' ἕναν περαστικό διαβάτη, καὶ παρ' ὀλίγο νὰ τὸν ἀφήσῃ στὸν τόπο. Ὁ ἄνθρωπος μένει στὸ

δρόμο λιπόθυμος, ἐνῶ ὁ ἀδερφός του ποὺ πῆγαιναν μαζὶ, ἀρχίζει κι' αὐτὸς νὰ κυνηγᾷ τὸ φούρναρη.

Ἐδῶ τὸν ἔχουν, ἐκεῖ τὸν ἔχουν, στὸ τέλος τὸν ἔπιασαν.

Τοῦ ἔδωσαν πρώτα ξύλο τῆς χρονιάς του, κι' ὕστερα τὸν πῆγαν στὸν καδὴ νὰ τὸν δικάσῃ.

— Ἀμὰν καδὴ μου σώσε με! εἶπε τοῦ Χότζα κρυφὰ ὁ φούρναρης. Ἡ χήνα ποὺ σοῦφερα δὲν ἦταν δική μου, καὶ μὴ ρωτᾷς τί ἔγινε ὅταν ἀρχίσε ὁ κύριός της νὰ με κυνηγᾷ!

— Καλὰ ἄνθρωπέ μου, εἶπε ὁ Χότζας ἔφαγες τὸ ξύλο, θὰ κοιτάξω νὰ σὲ γλυτώσω ἀπὸ τὴ φυλακή. Ἔτσι θὰ βάλωμε κι' οἱ δύο μυαλό, ἐσὺ νὰ μὴ λιθανίζης μὲ ξένα κόλυβα καὶ τοῦ λόγου μου νὰ μὴ δεχομαί πεσκέσια!

— Γλύτωσέ με Χότζα μου τοῦτῃ τῇ φορά, καὶ θὰ σοῦ συχωρῶνῶ τὰ πεθαμένα σου ὅσο ζῶ.

— Ἀς ἔρθῃ ὁ πρώτος! εἶπε ὁ Χότζας.

Ἦρθε ὁ ἀδερφός ἐκείνου ποὺ τὸν χτύπησε ὁ φούρναρης πέφτοντας ἀπὸ τὸ δέντρο.

— Τὸ καὶ τὸ καδὴ μου. Τοῦ ἔσπασε ὁ ἀλιτήριος τὰ πλευρά. Μιά ἐβδομάδα θὰ καθῇσθαι πлагιασμένος στὸ κρεβάτι ὡς νὰ γειανῇ ὁ ἀδερφός μου! Ζητάω νὰ τιμωρηθῇ αὐστηρά.

— Δίκιο ἔχεις ἄνθρωπέ μου! Πρέ-

πεί νὰ τιμωρηθῇ.

Θὰ στήσωμε τὸν φούρναρη κάτω ἀπὸ τὸ πεύκο καὶ τοῦ λόγου σου θ' ἀνέβῃς στὴν κορυφή. Πέσε ἀπάνω του καὶ σκότωσέ τον! Σοῦ δίνω ὅλο τὸ δικαίωμα. Ἔτσι θὰ ἐκδικηθῇς τὸν ἀδερφό σου.

Ξεροκατάπιε ὁ ἄνθρωπος. Σ'α νὰ μὴ τοῦ ἄρесе καὶ πολὺ αὐτὴ ἡ λύση.

— Ἀς τον νὰ πᾶ στὰ τσάκισματα Χότζα μου! εἶπε τέλος. Ποῦ νὰ πηδήσω ἀπὸ τέτοιο ὕψος!

Δεύτερος ἦρθε ὁ ἀράτης.

— Χότζα μου, ὁ φούρναρης κόντεψε νὰ μοῦ βγάλῃ τὸ μάτι. Γιὰ δέστο καὶ τοῦ λόγου σου πῶς δακρύζει!

Ὁ Χότζας ἔκανε πῶς διάβαζε τὸ Κοράνι.

— Ἀλλάχ, παιδί μου, εἶπε. Τὸ Σοφὸ βιβλίον γράφει: ἕνα μάτι ἀράπη, πληρώνεται μὲ εἴκοσι βουρδουλιές. Ἐσὺ ὅμως τὸ μάτι σου δὲν ἔχει σπουδαία πράγματα, ὡς τὸ βράδυ θὰ εἶναι καλὰ. Γι' αὐτὸ, νὰ φωνάξωμὲ τὸ φούρναρη νὰ στὸ βγάλῃ ἐντελῶς, κι' ὕστερα ἐσὺ τοῦ δίνεις δίκαια καὶ σωστά τις εἴκοσι βουρδουλιές!

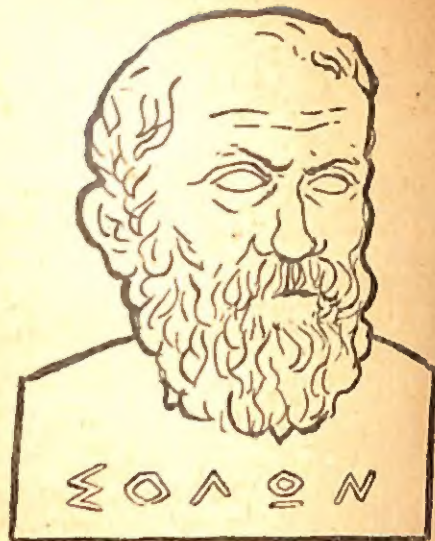
— Ἀ, μπὰ Χότζα μου! Νὰ καθῇσθαι νὰ μοῦ βγάλῃ τὸ μάτι; Κάλιο νὰ τοῦ χαρίσω τις εἴκοσι βουρδουλιές!

Κι' ὁ ἀράτης ἔφυγε κι' ἀκόμα τρέχει.

Τελευταῖος παρουσιάστηκε ὁ ἄνθρωπος ποὺ ἔχασε τὴ χήνα.

— Νὰ τοῦ παραδώσω Χότζα μου μιά χήνα στὸ ταψί, μὲ τις πατάτες της, τὸ ἀλατοπίπερό της, τὸ βουτυράκι της τὸ μπόλικο, καὶ νὰ μοῦ πῇ ὁ ἀλιτήριος πῶς πέταξε; Ἀ, μ' αὐτὸ δὲν μπορεῖ νὰ τὸ ὑποφέρῃ οὔτε ὁ Ἀλλάχ οὔτε ὁ ἄνθρωπος!

(Συνέχεια στὴ σελίδα 474)

ΜΙΑ ΔΙΚΑΙΗ ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΣΟΛΩΝΑ

Ὁ Σόλωνας βρίσκεται τώρα μπροστὰ στὸς δικαστὲς τοῦ Ἀρείου Πάγου, ποὺ τὸν κάλεσαν ἑσπευσμένα νὰ δώσῃ κάποια λύση σὲ μιά πολύπλοκη δίκη, ποὺ τοὺς βασάνιζε τώρα ὡρες ὀλόκληρες καὶ δὲν μπορούσαν νὰ βγάλουν ἀπόφασή.

Ὁ σοφὸς νομοθέτης τῆς Ἀθήνας δοκίμασε ἐκπληξῆ ὅταν ἀντίκρουσε τοὺς ἀντίδικους. Ἦταν ὁ Δαναΐδης καὶ ὁ Χριστίδης φίλοι ἀπὸ χρόνια στενοὶ καὶ ἀγαπημένοι. Μὰ συνῆλθε ἀμέσως ἀπὸ τὴν ἐκπληξή του καὶ κάλεσε τοὺς δύο διαδίκους νὰ τοῦ ἐκθέσουν τὴν ὑπόθεσή τους.

Ὁ Δαναΐδης εἶχε ἀποφασίσει νὰ πᾶ στὸ προσκύνημα τῆς Δήλου, γιὰ νὰ παραστή στὶς γιορτές, τὰ Ἀργήλεια ποὺ ἔτε- λούντο ἐκεῖ πρὸς τιμὴν τοῦ Ἀπόλλωνα. Πρωτοῦ ὅμως φύγῃ ὁ Δαναΐδης ἐμπιστεύ- θηκε στὸ φίλο του, τὸ Χριστίδη 300 ἀργυ- ρὰ νομίσματα νὰ τοῦ τὰ φυλάξῃ.

— Φυλάξέ μου, τοῦ εἶπε, αὐτὰ τὰ νομίσματα. Φεύγω γιὰ τὴν Δήλο. Ἄν ἴσως τύχῃ καὶ πνιγῶ στὸ ταξίδι, κράτησέ τα νὰ μὴ θυμᾶσαι. Ἀν ὅμως γυρίσω, δώσε μου ἀπ' αὐτὰ ὅ,τι θελήσῃ ἡ ψυχὴ σου!

Ἔτσι ἔφυγε ἡσυχος γιὰ τὴν Δήλο. Παρακολούθησε ἐκεῖ ἐπὶ πολλὰς μέρες τὶς γιορτές. Καὶ γύρισε ἔπειτα ἀπὸ μακρὰ ἀπουσία στὴν Ἀθήνα.

Τότε ὁ Δαναΐδης πῆγε στὸ Χριστίδη νὰ τοῦ ζητήσῃ τὰ 300 νομίσματα.

Μὰ ὁ φίλος του τοῦ ἔδωσε μόνο 10. Εἶχε κρατήσῃ γιὰ τὸν ἑαυτό του τὰ 290.

— Πῶς, τοῦ λέγει ὁ Δαναΐδης. Σοῦ ἔδω- σα 300 καὶ μοῦ ἐπιστρέφεις μόνο 10;

— Ξέχασες τὸν λέει ὁ Χριστίδης, ποὺ μοῦ εἶπες πῶς ἂν ξεαναγυρίσης ἀπὸ τὴν Δή- λο γερός, νὰ σοῦ ἐπιστρέψω ἀπὸ τὰ 300 ἀργυρὰ νομίσματα ὅ,τι ἐπιθυμᾷς; Ἐπειδὴ ὅμως ὁ Δαναΐδης δὲν παραδέ- χτηκε τὴν ἐρμηνεῖα αὐτὴ παρουσιάστηκε στὸν Ἀρείο Πάγο.

Ὁ Χριστίδης ἀπολογήθηκε:

— Ὅταν ὁ φίλος μου ἔφυγε γιὰ τὴν Δή- λο, μοῦ ἔδωσε νὰ τοῦ φυλάξῃ 300 ἀργυρὰ νομίσματα, κι' ἂν γυρίσῃ καλὰ νὰ τοῦ ἐπι- στρέψω ὅ,τι ἐπιθυμῇ ἡ καρδιά μου. Τοῦ ἐπέστρεψα λοιπὸν ἀπὸ 300 μόνο 10.

— Εἶναι ἀλήθεια εἶπε ὁ Δαναΐδης, ἀλλ' ὅταν εἶπα στὸ φίλο μου νὰ μοῦ ἐπιστρέψῃ ὅ,τι ἐπιθυμῇ ἡ καρδιά του, εἶχα ὑπ' ὄψῃ ὅ,τι ἐπιθυμῇ τὴν καρδιά του, ποτὲ μοῦ ὅτι δὲν τοῦ ζητοῦσα τὸν τόκο, ποτὲ ὅμως δὲν πίστευα πῶς μπορούσε νὰ μοῦ ἐπιστρέψῃ τόσα λίγα.

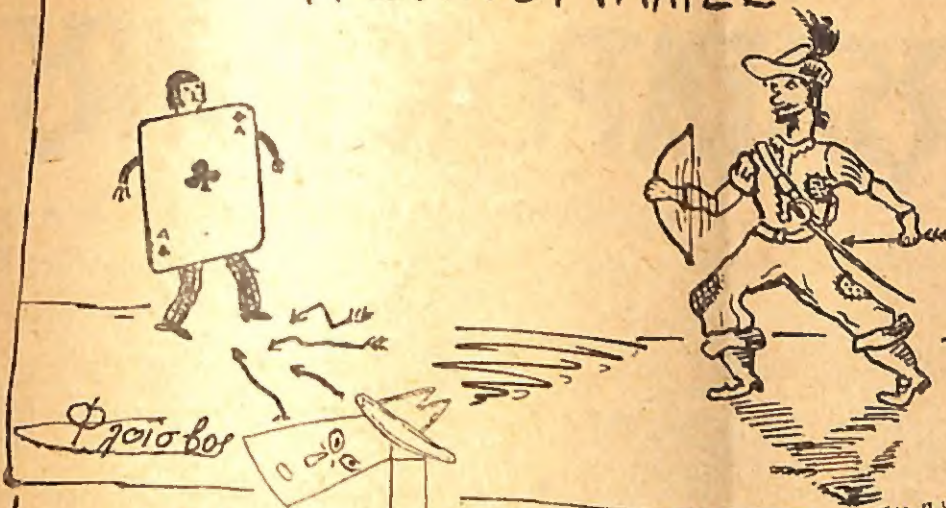
Ὁ Σόλων, ἀφοῦ ἄκουσε τοὺς διαδίκους, σκέφτηκε καὶ κάλεσε τὸν Χριστίδη νὰ δώ- σῃ πίσω τὰ 290 νομίσματα καὶ νὰ κρα- τήσῃ μόνο τὰ 10.

Καὶ ἐξηγώντας τὴν ἀπόφασή του εἶπε: — Πραγματικά, ἡ συμφωνία σας ἦταν νὰ τοῦ δώσης πίσω ὅσα ἐπιθυμῇ ἡ καρδιά σου. Ἀλλὰ ἡ καρδιά σου ἐπιθυμῇ 290 νο- μίσματα. Πρέπει λοιπὸν αὐτὰ νὰ δώσης στὸ φίλο σου καὶ σὺ νὰ κρατήσης γιὰ τὸν ἑαυτό σου μόνο δέκα...

1

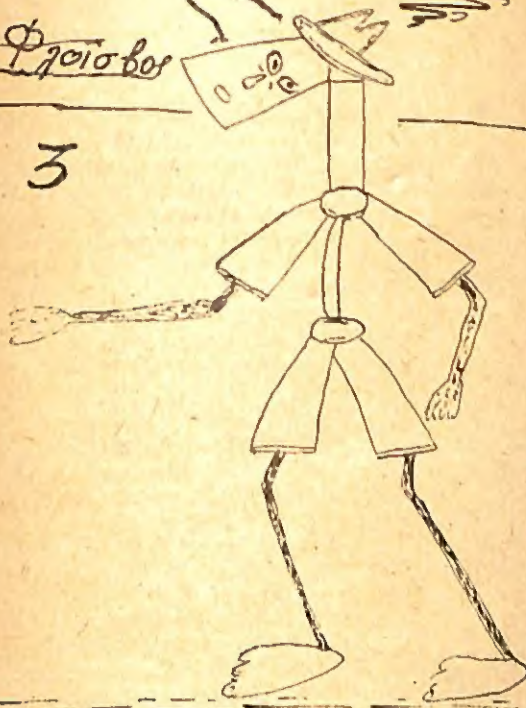
ΠΕΝΝΟΜΑΧΙΕΣ

2

3

ΟΙ ΠΡΩΤΟΠΟΡΟΙ

4

5

Ο Ντολφίν, ζωγραφιστό
γαϊδουρινό μπαλέτο,
στα γαϊδουρογκαρίσματα
να σε γινώ... ντιουέτο!

ΕΞΑΨΑΛΜΟΥ

6

7

8

1) Σκίτσο τού Φλοίσβου.—2) 'Ο... Βαρώνος Πομερύ (ΙΙΙΙ) Κορίτσι Νάυλον (Β' Έπαινος διαγωνισμού σκίτσου Πεννομάχου «Πρωτοπόροι».—3) «Γύφτικο σκερπάνι» (Τζιτζιφρίκου).—4) "Όμφακες είσιν (Ν. Κρίνη).—5) Σκίτσο 'Εξάψαλμου.—6) Μονομαχία σκίτσο Κ. Τόνη.—7) 'Η Γαλάζια Ραψωδία πάει σχολείο.—8) 'Η Τσουχτρα (Α' Έπαινος διαγωνισμού).

Τὸν καιρὸ τοῦ ΒΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝῆ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΔΕΛΤΑ

17ον.

— Έδω κάθεσαι; τὴ ρώτησε σαστισμέ-
νος.

— Ναί, ἔκανε νόημα ἡ κόρη.
Καὶ πρώτη φορά χαμογέλασε.
Τοῦ φάνηκε τὸ χαμόγελό της σάν κάτι
γνωστό, καὶ θέλησε νὰ θυμηθεῖ ποῦ τὸ
εἶχε ξαναδεῖ.

— Πές μου, τῆς εἶπε, ἀπαντηθήκαμε
ἄλλη φορά;

Ἡ Βουβὴ κοντοστάθηκε καὶ τὸν κοί-
ταξε ταραγμένη.

Χωρὶς ν' ἀποκριθεῖ, τοῦ ἔκανε μὲ τὸ
χέρι ἕνα σημεῖο σάν ἀποχαιρετισμό, καὶ
τοῦ ἔγνεψε πὼς τώρα ἦταν καλὰ ἐδῶ
ποῦ ἦλθε.

Τοῦ χαμογέλασε πάλι, μῆπκε στὴν κα-
λύβα κι ἔκλεισε τὴν εἰσοδο μὲ κλαδιά.

Ἡ Μιχαὴλ δίστασε μιά στιγμή. Νὰ
φύγει ἢ νὰ μείνει; Τὸ μοναστήρι εἶχε
κλείσει ἀπὸ ὥρα τις πόρτες του, καὶ
ὅλοι κοιμοῦνταν. Βέβαια δὲν εἶχε παρὰ
νὰ χτυπήσει, θὰ τοῦ ἀνοιγαν εὐθύς, τὸ
ἔξερε... καὶ θὰ ἔβρισκε τὸν Κωνσταν-
τίνο...

Μὰ σκέφθηκε τὸ κορίτσι ὁλομόνυχον
στὸ δάσος, σὲ καλυψίτσα ποῦ μιά κλω-
τιά ἀρκοῦσε γιὰ νὰ τὴν γκρεμίσει. Ἄν
τὴν ἔβρισκε κανεὶς καὶ τὴν κακομε-
ταχειρίζουνταν; Ἄν τὴ γύγχα κατέ-
βαινε κανένας λύκος ὡς ἐδῶ, ἐνόςω
κοιμοῦνταν ἡ κόρη;

— Ὁχι! Νὰ τὴν ἀφήσει δὲν μποροῦ-
σε! Τοῦ φάνηκε πὼς θὰ ἦταν πράξη
κακῆ, ἀκαρδῆ, ἀσχημῆ...

Δὲ δίστασε πιά. Ξαπλώθηκε στὰ
ξερά φύλλα ἐμπρὸς στὴν καλύβα κι
ἀποκοιμήθηκε.

Σάν ξύπνησε, ὁ ἥλιος μόλις εἶχε
σηκωθεί.

Εὐθύς θυμήθηκε τὴ χθεσινὸ βραδυ-
νὴ του συνάντησι καὶ ἔριξε μιά ματιά
στὴν καλύβα.

Ἡ εἰσοδο ἦταν κλειστὴ μὲ τὰ κλα-
διά, ὅπως τὰ εἶχε στήσει ἡ Βουβὴ.

Πετάχθηκε στὰ πόδια του κι ἔσκα-
ξε τὸ ροῦχον του.

Καθὼς σηκώθηκε, κάτι λευκὸ ἔπε-
σε χάμω.

Τὸ μάζεψε καὶ τὸ κοίταξε.

Ἦταν ἕνα μικρὸ κομματάκι παλὴ,
σχισμένο ἀπὸ κάποιο ροῦχον καί, στὸ
ἕνα μέρος, μιά λέξη ἐλληνικὴ ἦταν
γραμμένη μὲ κόκκινον: «Εὐχαρι-
στῶ».

Ἡ Μιχαὴλ ἔτρεξε στὴν καλύβα, κι
ἔριξε κάτω τὰ κλαδιά ποῦ ἔκλειαν τὴν
εἰσοδο.

Ἡ καλύβα ἦταν ἀδειανή.

Χάμω, σὲ μιά γωνιά, πλῆθος ξερά
φύλλα ἦταν μαζεμένα καὶ σχηματίζαν
στρώμα, καὶ στὸ πλάγι μιά στάμνα φύ-
λαγε ἀκόμα στὸ κολλῶμα της λίγο δρο-
σερὸ νερὸ. Τίποτε ἄλλο.

Βγήκε ἔξω ὁ Μιχαὴλ καὶ πολλὴν ὥρα

γύρισε δῶ κι ἐκεῖ στὸ δάσος, γυρεύον-
τας τὴν κόρη.

Μὰ ἡ Βουβὴ εἶχε ἐξαφανιστεῖ.

Στὸ μέρος ὅπου εἶχε πέσει ἐκεῖνος νὰ
κοιμηθεῖ, γύρω στὰ ξερά φύλλα, στὸ
χῶμα, βρῆκε ἕνα - δυὸ σημάδια χυναί-
κειου ποδαριοῦ, καὶ μὲ καρδιόχτυπο τ'
ἀκολούθησε μερικὰ βήματα. Μὰ ὕστερα
πιά χάνουνταν μὲς στὰ χόρτα καὶ τὰ
πυκνά χαμόκλαδα, καὶ παρακάτω δὲν
τὰ ξαναβρῆκε πιά.

Πῆγε ὡς τὸ ποτάμι, γύρισε πίσω, πῆ-
ρε τὰ μονοπάτια ὅπου εἶχαν περάσει μα-
ζί τὴν παραμονή, ξανανέβηκε στὴν κα-
λύβα, γύρισε σ' ὅλα τὰ δρομαλῆκια,
κοίταξε παντοῦ ὅπου πόδι μποροῦσε ν'
ἀφήσει τὸ σημάδι του. Τίποτε δὲν εἶδε
ποῦ νὰ μαρτυροῦσε τὸ πέρασμα τῆς
Βουβῆς.

Καὶ τοῦ φάνηκε ἔξαφνα τοῦ Μιχαὴλ
σὰ νὰ ἔχασε κάτι πολὺτιμο...

Πῆρε τὸ δρόμον τοῦ μοναστηριοῦ, καὶ
ἦταν πιά ψηλὰ ὁ ἥλιος ὅταν ἔφθασε καὶ
χτύπησε τὴν πόρτα. Ὁ πάτερ Μεθόδιος
τοῦ ἀνοίξε.

— Καλῶς μᾶς ἦλθες! φώναξε μὲ χαρὰ
ὁ καλόγερος. Τί γίνηκες τόσον καιρὸ;
Ἄνέβα νὰ δεῖς τὸν ἀδελφὸ σου νὰ χαρεῖ

Ἦταν ἕνα μικρὸ κομματάκι πάνι...

ἡ καρδιά σου! Καλύτερα κι ἀπὸ μένα
εἶναι τώρα!

Μὲ δυὸ πῆδους ἀνέβηκε ὁ Μιχαὴλ τὴ
σκάλα, ἔτρεξε στὸ κελεῖ τοῦ Κωνσταντί-
νου κι ἀνοίξε τὴν πόρτα.

Δυὸ φωνὲς ἀκούστηκαν μαζί:

— Μιχαὴλ!

— Κωνσταντίνε!

Καὶ οἱ δυὸ φίλοι ἔπεσαν στὴν ἀγκα-

λιά ὁ ἕνας τοῦ ἄλλου, χωρὶς νὰ μπορέ-
σουν δευτέρη λέξη νὰ βγάλουν.

— Καὶ ὁ Νικήτας; ἀκούστηκε μιά
φωνή.

Ἡ Μιχαὴλ γύρισε καὶ εἶδε τὸν Γρη-
γόρη ποῦ στέκουνταν κοντὰ στὸ παρὰ-
θυρον συγκινημένος καὶ καταχαρούμενος.

Ἐτρεξε καὶ τοῦ φίλησε τὸ χέρι.

— Ὁ Νικήτας εἶναι μακριά, πάτερ
Γρηγόρη, μὰ θὰ γυρίσει ἀπὸ δῶ. Τρέχει
στὴ Μουσινούπολη μὲ τὴ μεγαλύτερη
βία, νὰ βρεῖ τὸν Αὐτοκράτορα.

— Τί λές! ἀναφώνησε ὁ Κωνσταντί-
νος. Ἐπεσε λοιπὸν ἡ Στρομπιτζί;

— Ὁχι, ἡ Στρομπιτζί ἔμεινε στὰ χέ-
ρια τῶν Βουλγάρων, μὰ χάρη στὴ χρυσή
γλώσσα τοῦ Σέργιου, τὸ Μελένικο πα-
ραδόθηκε καὶ ὁ Αὐγουστος τράβηξε ἀπὸ
κεῖ στὴ Μουσινούπολη γιὰ νὰ περάσει τὸ
χειμῶνα. Δὲν πιστεύω ὅμως νὰ μείνει σὰ
μάθει τὴν εἰδηση.

— Ποιὰν εἰδηση;

— Πέθανε ὁ Σαμουήλ.

— Πέθανε ὁ Σαμουήλ! ἀναφώνησαν
μαζί ὁ Γρηγόρης καὶ ὁ Κωνσταντίνος.

Πότε;

— Εἶναι λίγες μέρες, ἀποκρίθηκε ὁ

Μιχαὴλ.

— Πῶς τὸ ἔμαθες; Ποῦ πέθανε;

— Στὸν Πρίλαπον. Ἐρχομαι ἀπὸ
κεῖ. Μόλις παραδόθηκε τὸ Μελένικο,
ὅλο τὸ θάρρος τῶν Βουλγάρων ἔ-
σπασε. Μερικοὶ στρατηγοὶ ποῦ βα-
στοῦσαν τὰ στενὰ γύρευαν νὰ παρα-
δοθοῦν, ἄλλοι ἤθελαν νὰ τραθηθοῦν
στὸν Πρίλαπον, γύρω στὸν Τάσρο. Ἄλ-
λοι πάλι ἔλεγαν πὼς ὁ Σαμουήλ, σάν
τὸ μάθει, θὰ παραδοθεῖ κι αὐτός. Κα-
θένας ἔλεγε τὰ δικά του, μὰ νὰ συμ-
φωνήσουν μεταξὺ τους δὲν μποροῦ-
σαν. Πήγαμε λοιπὸν στὸν Πρίλαπον
σάν νὰ μάθομε τί γίνονταν ἐκεῖ, καὶ
φθάσαμε δυὸ μέρες πρὶν πεθάνει ὁ
Τάσρος.

— Ἦταν ἀρρωστος;

— Ὁχι, εἶπε ὁ Μιχαὴλ. Μὰ πέθανε
ἀπὸ τὸ κακὸ του σάν εἶδε τίς χιλιά-
δες τυφλωμένους στρατιώτες ποῦ τοῦ
ἔστειλε ὁ Αὐτοκράτορας.

Γιὰ μερικὲς στιγμὲς κανένας δὲ
μίλησε. Ὑστερα ἐξακολούθησε ὁ Μι-
χαὴλ, χαμηλώνοντας τὴ φωνή του:

— Τοὺς εἶδα κι ἐγώ... καὶ κατὰ

λαβὰ πὼς τὸ θέαμα αὐτὸ σκότωσε τὸν

Τάσρο. Ἦταν φρικτὸ!... Μῆπкан

στὴ χώρα μπουλούκια - μπουλούκια

ὁ κόσμος στὸ δρόμον τοὺς κοίταξε, βου-

βος ἀπὸ τὴ φρίκη. Κι ὅλο ἔφθαναν ἀπὸ

λοι, κι ἄλλοι, ἀτέλειωτη ἀλυσίδα ἀπὸ

αἵματωμένα ζωντανὰ πτώματα ποῦ σέρ-

νονταν, χέρι μὲ χέρι, σκοντάφτοντας σὲ

κάθε βῆμα... Κι ἔξαφνα κάποιοι ἀνα-

γνώρισαν ἕνα συγγενὴ του κι ἔβαλε τίς

φωνές. Καὶ οἱ γυναῖκες τὸν ἐμμήθησαν

καὶ στρίγγιζαν τραδώντας τὰ μαλλιά

τους και σχίζοντα τα μάγουλά τους. Κι όλες μαζί άρχισαν τὸ μοιρολόγι, σὰ νὰ ἦταν πεθαμένοι πού περνοῦσαν... Κι ἀλήθεια, χειρότεροι ἦταν παρά πεθαμένοι! Κι ὅλο ἐφθάναν ἄλλοι, καὶ πάλι ἄλλοι... καὶ τὰ μοιρολόγια γέμιζαν τὸν ἀέρα. Καὶ σὰν ἄκουσε ὁ Τσάρος τὴν τα-ραχὴ καὶ τὰ κλάματα, θέλησε νὰ μάθει τὴν αἰτία, κι ἔτρεξε ἔξω. Μὰ καθὼς εἶδε τοὺς τυφλοὺς, ἔπεσε χάμω ξερός. Εἶχε σπάσει, λένε, ἡ καρδιά του.

— Καὶ πέθανε ἀμέσως; ρώτησε ὁ Γρηγόρης.

— Ὁχι. Τὸν ἔβαλαν στὸ στῶμα καὶ τὸν συνέφεραν. Μὰ πάλι ἔπεσε σὲ ἀναισθησία, καὶ σὲ δυὸ μέρες πέθανε... "Αχ! τί ἄσχημο, τί ἄγριο πράμα! εἶπε ἀνατριχίζοντας ὁ Μιχαήλ. Γιατί τὸ ἔκανε αὐτὸ ὁ Αὐγουστός!

— Γιατί! Γιατί! Αὐτὰ ἔχει ὁ πόλεμος, Μιχαήλ, εἶπε σοβὰρὰ ὁ Κωνσταντῖνος. Καὶ ἂν πέσουμε στὰ χέρια τῶν Βουλγάρων, τὰ ἴδια καὶ χειρότερα θὰ πάθουμε καὶ μεῖς, ἔννοια σου!

— Ἡ Παναγία νὰ σὰς φυλάγει, παιδιά μου! μουρμούρισε ὁ πᾶτερ Γρηγόρης, — κι ἔκανε τὸ σταυρὸ του.

— Καὶ τώρα τί θὰ γίνει; ρώτησε ὁ Κωνσταντῖνος.

— Νὰ δοῦμε, εἶπε ὁ Μιχαήλ. Ὁ Νικήτας ἐλπίζει πὼς θὰ φαγωθοῦν οἱ στρατηγοὶ ἀναμεταξύ τους. "Άλλοι θέλουν τὸν Ρωμανὸ βασιλιά, ἄλλοι τὸν Βλαδισλάβ, γιατί ἔχει, λένε, περισσότερο μυαλό. Καὶ ὁ Βλαδισλάβ βέβαια δὲ θὰ σε-θαστεῖ τὰ δικαίωματα τοῦ Ρωμανοῦ, ἐξαικολούθησε ὁ Μιχαήλ.

Καὶ τοὺς διηγήθηκε τὴ συζήτηση πού εἶχε ἀκούσει, τὴν ὥρα πού ἔφευγε ἀπὸ τὸ μοναστήρι, μεταξύ τοῦ Βλαδισλάβ καὶ τοῦ Δραξάν.

— Ὅλοι τους ἔφυγαν χθές, εἶπε ὁ Γρηγόρης. Ξέρεις πού πᾶνε;

— Στὸν Πρίλαπο, ἀποκρίθηκε ὁ Μιχαήλ.

— Πὼς τὸ ξέρει; ρώτησε ὁ Κωνσταντῖνος. Τοὺς ἀκολούθησες;

— Ὁχι. Τὸ ἔμαθα ἀπὸ ἓνα βουδὸ κο-ρίτσι πού ἀντάμωσα.

Ὁ Κωνσταντῖνος ἀναπῆδησε.

— Εἶδες κι ἐσὺ τὴ βουδὴ Βουλγάρρα; ρώτησε.

— Ναί, εἶπε ὁ Μιχαήλ. Τὴν ξέρεις;

— Τὴν εἶδα κι ἐγὼ χθές, ἀποκρίθηκε ὁ Κωνσταντῖνος γυρνώντας κατὰ τὸ πα-ράθυρο.

— Πού τὴν εἶδες; ρώτησε πάλι ὁ Μιχαήλ.

— Ἐξω, ἀποκρίθηκε σύντομα ὁ Κων-σταντῖνος χωρὶς νὰ γυρίσει.

Ὁ τρόπος του ξάφνισε κάπως τὸν Μι-χαήλ.

— Ἦρχονταν κάθε μέρα νὰ μάθει πὼς ἦταν ὁ ἄρρωστος στρατιώτης, ἐξή-γησε ὁ πᾶτερ Γρηγόρης.

Ὁ Μιχαήλ κοίταξε τὸ φίλο του. Τοῦ φάνηκε συλλογισμέ-νος.

— Ἐξαφνὰ ὁ Κωνσταντῖνος γύ-ρισε.

— Μιχαήλ, εἶπε, πού τὴν ξα-ναείδαμε;

— Τὴν ξαναείδαμε;

— Ναί... ἄλλοτε... θυμά-σαι ποῦ;

Ὁ Μιχαήλ ἀργοκούνησε τὸ κεφάλι.

— Δὲ θυμοῦμαι νὰ τὴν εἶδα-με, εἶπε. Μὰ σὰ χαμογέλασε, μοῦ φάνηκε κι ἐμένα πὼς τὴν ἔξερα. Καὶ ὅμως, πρώτη φορά

πού τὴν εἶδα ἦταν, φαίνεται, τὴ βραδιά πού, με τὸν Νικήτα, σὲ κουβαλήσαμε δῶ. Δὲν τὴν παρατήρησα τότε, ὕστερα τὴ θυμήθηκα. "Αν τὴν εἶχαμε ξαναδεῖ, θὰ τὸ θυμόμου, πρόσθεσε ὁ Μιχαήλ. Εἶ-ναι πολὺ ὁμορφ.

— Ναί, εἶναι πολὺ ὁμορφ... μουρ-μούρισε ὁ Κωνσταντῖνος. Καὶ πρόσθεσε, σὰ νὰ μιλοῦσε γιὰ τὸν ἑαυτὸ του μο-νάχα:

— Καὶ ὅμως τὴν ξαναεἶδα... τὸ πρό-σωπό της τὸ ξέρω ἀπὸ χρόνια...

Τὸ ἔλεγε σιγὰ, συλλογισμένα, σὰ λυ-πημένα.

Καὶ χωρὶς νὰ ξέρει ὁ ἴδιος γιατί, ὁ Μιχαήλ δὲ μίλησε γιὰ τὴ νυχτιάτικη συ-νάντηση, δὲν εἶπε πὼς κοιμήθηκε στὸ δάσος, ἀπέξω ἀπὸ τὴν καλύθα, αὐτὲ ἀ-νέφερε τὸ καρδουνογραμμένο κουρελά-κι. Μυστικά ὅμως τὸ γύρευε στὸν κόρφο του καὶ βεβαιώθηκε πὼς βρισκόνταν ἐκεῖ.

— Πές μας λοιπόν, πὼς βρῆκες τὸν Νικήτα; εἶπε ζωηρὰ ὁ πᾶτερ Γρηγόρης.

Καὶ κάθισαν πλάγι - πλάγι καὶ οἱ τρεῖς, καὶ ὁ Μιχαήλ διηγήθηκε ὅ,τι τοῦ εἶχε συμβεῖ ἀπὸ τὴ μέρα πού εἶχαν χω-ριστεῖ ὡς τὴν παραμονὴ τὸ βράδυ.

Κι ἐκεῖ σταμάτησε.

Ἦταν πρώτη φορά ἀφότου γνωρί-ζονταν οἱ δυὸ φίλοι, πού ὁ Μιχαήλ φύ-λαγε κάτι μυστικὸ ἀπὸ τὸν Κωνσταντῖνο.

ΙΓ'.

ΔΥΟ ΓΝΩΜΕΣ

Ἐκεῖνὸ τὸ ἴδιο βράδυ πῆγε πάλι ὁ Μιχαήλ στὴν καλύθα, με τὴν ἐλπίδα πὼς θὰ ἔβλεπε τὴ Βουδὴ.

Ἀπὸ τὴ στιγμή πού βρῆκε τὸ κουρε-λάκι με τὴν ἐλληνικὴ λέξη, μιὰ ὑποψία τοῦ ἦλθε, καὶ δὲν τοῦ ἔβγαине πιά ἀπὸ τὸ κεφάλι: μήπως καὶ τὸ χέρι πού ἔ-γραψε τὴ λέξη «Εὐχαριστῶ» στὸ πανί, ἦταν τὸ ἴδιο πού στὴν ἄμμο τοῦ Ἀεῖοῦ εἶχε χαραῖξει τὴν πληροφορία πὼς ὁ Ἰ-βάτσης εἶχε τραβίξει γιὰ τὸ Πετρίσκον.

Βρῆκε ὅμως τὴν καλύθα ἄδεια.

Περίμενε ὅπου νύχτωσε, κατέβηκε πάλι στὸ ποτάμι, γύρισε δῶ κι ἐκεῖ, στὸ δάσος, στὸ βουνό, μὰ τίποτε δὲ βρῆκε.

Ξαναπῆγε τὴν ἄλλη μέρα καὶ πάλι τὴν ἄλλη, μὰ τοῦ κάκου. Ἡ Βουδὴ δὲ γύρισε πιά.

Οἱ μέρες περνοῦσαν κι ὁ Νικήτας δὲ γύριζε.

Ὁ Κωνσταντῖνος εἶχε ἀναλάβει ὁλό-τελα. Κάθε μέρα ἔβγαине κι ἔκαμνε μα-κρινοὺς περιπάτους στὸ δάσος, πότε με-τὸν Γρηγόρη, πότε με τὸν Μιχαήλ πού δὲν ἔχανε περίσταση νὰ τοῦ λέγει γιὰ τὸν Αὐτοκράτορα καὶ τὸ ἐλληνικὸ στρα-τόπεδο.

Ὁ Κωνσταντῖνος ἄκουε με λαχτάρρα

καί, σὰν ἑπαύε ὁ Μιχαήλ τὴ διήγησή του, τὸν ἔθαζε καὶ ξανάρχιζε. Καὶ ὅλο ρωτοῦσε γιὰ τὸν Αὐτοκράτορα καὶ ὅλο καινούριες πληροφορίες ζητοῦσε. Καὶ τότε θυμοῦνταν τὸν πατέρα του καὶ τὴν τυφλὴ ἀφοσίωση πού εἶχε γιὰ τὸ Βασι-λέα του, κι ἔπεφτε σὲ συλλογὴ, καὶ τοῦ φαίνονταν πὼς ἔχανε τὸν καιρὸ του πε-ριμένοντας τὸν Νικήτα.

Ἐνα ἀπόγευμα, οἱ δυὸ φίλοι βγῆκαν μαζί καὶ πῆγαν πάλι στὸ δάσος. Εἶτε ἐπίτηδες, εἶτε χωρὶς νὰ τὸ καταλάβει, ὁ Μιχαήλ πῆρε ἀπὸ τὰ μονοπάτια πού πῆ-γαῖναν στὴν καλύθα.

Ἦταν πρώτη φορά πού περνοῦσε ἀπὸ κεῖ ὁ Κωνσταντῖνος.

Τὸ καλυθάκι, χωμένο στὴν πυκνοδεν-τριά, καὶ τόσο καλὰ κρυμμένο πού μόνο ἀπὸ τὸ ἓνα μέρος φαίνονταν, κίνησε τὴν προσοχή του.

— Ὅποιος τὴν ἔφτιασε αὐτὴ τὴν κα-λύθα, διάλεξε καλὰ τὸ μέρος, εἶπε. Πρέ-πει νὰ εἶχε λόγους νὰ κρύβεται.

Ὁ Μιχαήλ γέλασε.

— Ναί, εἶπε, εἶχε σοβαροὺς λόγους! Τὴν ἔατησα ἐγὼ γιὰ νὰ περάσω τὴ νύ-χτα, σὰ γύρευα ἀπὸ δῶ τὸν Βλαδισλάβ. Κι ἐδῶ βρῆκα τὸ μήνυμά σου.

— Ὁχι τὸ μήνυμά μου, Μιχαήλ. Πές τὸ μυστικὸ μήνυμα. Γιατί ἐγὼ δὲν τὸ ἔγραψα.

— Ὅποιος κι ἂν τὸ ἔγραψε, εὐλογημέ-νος νὰ εἶναι, εἶπε ὁ Μιχαήλ, γιατί χωρὶς αὐτὸ δὲ θὰ σὲ ξανάβλεπα πιά.

Ὅπως στὰ παλιά χρόνια, σὰν ἦταν ἀγόρια κι οἱ δυὸ, ὁ Κωνσταντῖνος ἔριξε τὸ χέρι του γύρω στὸ λαμπρὸ τοῦ φίλου του, κι ἀγκαλιασμένοι πῆραν τὸν κατή-φορο.

— Καὶ δὲ θὰ ἦξερες κὰν ποῦ σαπίζουν τὰ κόκαλά μου, εἶπε μισογελώντας, μι-σοσοβαρὰ.

Ὁ Μιχαήλ τινάχθηκε.

— Μὴ χωρατεύεις ἔτσι, εἶπε. Δὲν τὸ ὑποφέρω.

— Καὶ ὅμως, κάθε μέρα μπορεῖ αὐτὸ νὰ συμβεῖ, Μιχαήλ, δὲν τὸ σκέφθηκες ; εἶπε σοβαρὰ ὁ Κωνσταντῖνος.

Ὁ φίλος του δὲν ἀποκρίθηκε, καὶ σιω-πηλὰ ἐξακολούθησαν τὸ δρόμο τους.

Σὰν ἐφθασάν στὴν ἄκρη τοῦ δάσους, ὁ ἥλιος βασιλευε.

Ὁ Κωνσταντῖνος ἐσπλώθηκε στὸ γρα-σίδι, καὶ με τὸ κεφάλι ἀκουμπισμένο στὰ διπλωμένα του χέρια, χώθηκε στοὺς στοχασμοὺς του, ἐνῶ, καθισμένος σιμά ἀφηρημένα ἔκοβε ὁ Μιχαήλ χουφτες-χουφτες τὸ χορτάρι καὶ τὸ σκορποῦσε στὸ βραδινὸ ἀεράκι.

— Μιχαήλ, εἶπε ἔξαφνα ὁ Κωνσταντῖ-νος θὰ φύγω.

Ὁ Μιχαήλ ἀνατρίχισε.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Ἐνα καλυθάκι κρυμμένο ἀπὸ κλαδιά...

456

Τι νά γνωρίσωμε τὴν ΕΛΛΑΔΑ

Στὸ νησί τῆς ναυτικῆς δόξας

Συνεχίζουμε τὸ ταξίδι μετὰ τὴν ἀλαφροκί-
νησι «Νεράϊδα» ποὺ λικνίζεται μ' αὐταρέ-
σκησι στὸ γλαυκὸ δρόμο τοῦ Σαρωνικοῦ...
Περνοῦμε τὸ στόμιο τοῦ Πόρου, βγαίνομε
πάλι στὴν ἀνοιχτὴ θάλασσα. Ξαπλωμένη
σὲ μιὰ πολυθρόνα στὴ γέφυρα, μ' ἀκουμπι-
σμένους στὰ γόνατά μου τὸ Φάνη καὶ τὴ
Μυρτώ, χάνομαι στοὺς κόσμους ποὺ στή-
νει μπροστά μου ὁ διάφανος Πόντος.

Δὲ βρίσκει κανένας νὰ πῇ πολλὰ, ὅταν
ξετυλίγει ὁλόγυρά του ἡ φύση τὶς ὁμορ-
φίες τῆς. Κάτι τέτοιες ὥρες μιλοῦν οἱ ψυ-
χὲς μετὰ τὸ πνεῦμα τῆς θάλασσας καὶ τῆς
γῆς, μετὰ τὸ μήνυμα τ' οὐρανοῦ καὶ τῆς
λαμπρῆς τοῦ ἡλίου! Ἑλλάδα! Ἀτέλειωτο μεγα-
λεῖο, ἀστείρευτη βρῦση τ' ὠραίου. Πού
παίμε;

Σ' ἓνα νησάκι βραχόσπαρτο, ποὺ κρατᾷ
στὶς παλιές του τάπιες, πάνω ἀπὸ ἓναν
αἰῶνα, τὴ θύμησι τῆς μεγάλης μας ναυτι-
κῆς δόξας. Πάμε στὴν πατρίδα τῶν Κου-
ντουριώτῶν τοῦ Τομπάζη καὶ τοῦ Μισού-
λη. Πάμε στὴν Ὑδρα.

Νά τὴν, π' ἀπλώνεται κατὰ μῆκος τῆς
Ἀργολίδας, ἀπ' τ' ἀνατολικά πρὸς τὰ δυ-
τικά, μακροῦλή, βραχογύριστη, μετὰ τοὺς κά-
λους τῆς, τοὺς μικροὺς τῆς κολλήσους, τὸ
λιμάνι τῆς. Μπαίνομε μετὰ συγκίνηση περ-
νώντας κάτω ἀπ' τὰ χιλιοδοσμένα κανό-
νια τῆς τάπιες, ποὺ τὴν προστάτευσαν ἀπ' τοὺς
πειρατὲς Ἀλγερίνους κι' ἀπὸ τὸν
Τουρκικὸ στόλο.

Νά μας μέσ' στὸ λιμάνι, ποὺ ἔχει τὸ σχῆ-
μα πετάλου καὶ πλασιώνεται, ἀπὸ τὸ μέ-
ρος τῆς Ὑδρας, ἀπὸ σειρὲς σειρὲς ἄσπρα,
κάτασπρα σπίτια, ἴδια περιστερία ποὺ
κονιάσαν στὴν πλαγιά τοῦ βουνοῦ... Ἀ-
σπρα σπίτια, χτισμένα ἀμφιθεατρικά, πᾶ-
ν ἀπ' τὴν καταγάλανη θάλασσα, νὰ τὸ
πρόσωπο τῶν νησιῶν μας. Στὴν Ὑδρα, κά-
νουν ἀντίθεση μετὰ τὰ γκρίζα ἀρχοντικά καὶ
τοὺς γκρίζους βράχους.

Νὰ τὸ Κουντουρέϊκο, μεγαλόπρεπο μετὰ
τὸ θρόλο τῆς δόξας γιὰ θυρεὸ τοῦ... Ἐδῶ
ἦθε καὶ φώλιασε ὁ πρῶτος ἀπὸς καὶ θε-
μέλιωσε τὴ γωνιά τῶν ἡρώων... Πάρα πέ-
ρα, νὰ κι' ἄλλα ἀρχοντικά, φημισμένα τὸ
ἴδιο. Τὸ σπίτι τοῦ Βότση, τοῦ Βουλγαρη,
τοῦ Τομπάζη καὶ τοῦ Μισούλη. Καί, κάτω
ἀπ' τὸ Κουντουρέϊκο, μέσα στὰ πεῦκα, νὰ
ὁ κάτασπρος τάφος τοῦ Παύλου Κουντου-
ριώτη τοῦ δοξασμένου ναυάρχου τοῦ 1912.
Παράξενο εἶναι τὸ μήνυμα τούτου τοῦ νη-
σιοῦ... Ἐδῶ νοιώθεις πὼς ἔζησε ὁ ἀνθρώ-
πος κάτω ἀπ' ἀλλοιώτικες συνθήκες· πὼς
ἦθε καὶ κούρνιασε σὰν ἀετοπούλι σὲ τούτα
τὰ βράχια, γιὰ ν' ἀντικρύσει γενναῖα τὴ
μοῖρα του.

Ἡ Μυρτούλα κι' ὁ Φάνης μετὰ βλέπουν στὰ
μάτια. Τὸ ξέρω, τί περιμένουν. Κι' ἀρχίζω
τὴν ἱστορία, μὰ τοὺς παρακαλῶ νὰ μὴ δια-
κόψουν τὰ λόγια μου. Κάποια φαντασία μετὰ
συνεπαίρνει καὶ θέλω ἀκέρια νὰ τὴ χαρῶ.
Ὡς ἀφήσουν τὶς ἐρωτήσεις στὸ τέλος.

Ἀκατοίκητη ἦταν ἡ ἄγρη καὶ γεμάτη
γρεμνοὺς Ὑδρεᾶ, στὰ χρόνια τῆς ἀρχαιο-
τήτας. Λίγοι ἀπαικοί, ποῦρθαν ἀπ' τὴ Σά-
μο, δὲ βρῆκαν κατάλληλο τὸ νησί γιὰ νὰ
μείνουν.

Τ' ἀφῆκαν λοιπὸν γιὰ φύλαξη στοὺς Ἀρ-
χείους καὶ πῆγαν καὶ χτίσαν, στὴν εὐφορὴ
Κρήτη, τὴν Κυδωνία...
Πέρασαν αἰῶνες! Κι' ἦρθαν στὸν τόπο
μας οἱ ὀρδὲς τοῦ Μωάμεθ... Κυνηγημένοι
ἀπ' τοὺς ἐχθροὺς, λίγοι Μωραῖτες πέρασαν

στὴν Ὑδρα, ἔκτισαν κάστρο καὶ κούρνια-
σαν πίσω του. Ὁ φόβος τοῦ Τούρκου καὶ
τ' Ἀλγερίνου τὸ κούρσεμα, ἔφεραν κι' ἄλ-
λους. Χτίσανε σπίτια καὶ σκάρωσαν τρε-
χαντήρια στὸ καρνάγιο ποὺ φαίνεται ἀκόμα
καὶ σήμερα. Τρεχαντήρια ἀνάλαφρα, γιὰ νὰ
κάνουν ἐμπόριο μετὰ τὶς γύρω ἀκτὲς καὶ τ'
ἀπόμακρα λιμάνια νὰ φέρνουν τροφίμα καὶ
πραμάτειες. Γιατί ἡ γῆ στὸ νησί ἦταν ὅλο
βράχια καὶ μόνο λίγα κοπάδια μποροῦσε
νὰ θρέψῃ. Πού καὶ ποὺ καμμιὰ σπιθαμὴ ἀ-
πὸ χῶμα καλλιεργήσιμο τί καρπὸ νὰ δώσῃ;

Καὶ τὰ τρεχαντήρια εἰναι λατίνια, σα-
χτούρια καὶ μπρίκια καὶ ταξιδεύανε κι' ἔξω
ἀπὸ τὴς θάλασσας τὶς ἐλληνικὲς κι' ἔφταναν
στὶς χώρες τὶς μακρυνὲς καὶ γέμιζαν τ' ἀμ-
πάρια τοὺς ἀπ' τὴ Βενετιά κι' ἀπ' τὸ Τριέ-
στι. Καὶ στολίζονταν μ' ἀσημὶ καὶ μετὰ χρυ-
σάφι μετὰ πιάτα ἀπ' τὶς Σίβρες καὶ μετὰ δαν-
τέλες καὶ μετὰ καθρέφτες τῆς Βενετίας τ' ἀρ-
χοντοσπίτια. Κι' εἷας πλοίαρχος, ὁ Σαργό-
σης, πούλησε στὸν Κουντουριώτη ἐκείνον
τὸν ἑξακουστὸ πολυέλαιο ποὺ καὶ σήμερα
βλέπεις στολιδι ἀρχοντικὸ καὶ πανέμορφο
μέσα στὴν Παναγία τὴν καθεδρική Ἐκκλη-
σία τῆς Ὑδρας.

Ὑστερα, πῆραν φερμάνι ἀπ' τὸ Σουλτά-
νο πὼς εἶχαν τὴν ἄδεια ν' ἀρματώνουν τὰ
καράβια τοὺς γιὰ νὰ πολεμᾶνε τοὺς πει-
ρατὲς.

Κι' ἀρχισε ἔτσι νὰ ἐξοπλίζεται ἡ δόξα.
Κι' ἡ «Βενετιά ἡ ἐλληνική», ὅπως ἔλεγε
τότε τὴν Ὑδρα, νὰ γίνεται μιὰ «Μικρὴ Ἀγ-
γλία» ὅπως τὴν εἶπε, μέσα στὴ φούρκα τοῦ,
ὁ Ἰμπραήμ, τὸν καιρὸ τῆς Ἑλληνικῆς Ἐ-
πανάστασης.

Πόσα ὀνόματα δὲν τὸν δοξάσαν τούτο τὸ
βράχο! Λάζαρος Κουντουριώτης, Τομπά-
ζης, Ἀντώνιος Οἰκονόμος, Ἀνδρέας Μισού-
λης! Θυσίασαν πλοῦτη καὶ κτήματα, πλοῖα

ΑΥΤΟΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΑ

Τοῦ Ζωγράφου Ρενουάρ

Ἀθάνατη ποίηση

Ἀγροτικὸ

Στὸ στάβλο ἀπόψε ἦρθε τὸ φεγγάρι...
Ἐκοίταζεν ἀπ' τὸ παραθύρο του,
εἶδε τὴν ἀγελάδα, τὸ μοσκάρι,
τὸ βόδι ποὺ μασοῦσε τὸ σανὸ του.

Στὸν κήπο μας ἀνήσυχα γλυστροῦσε,
ἀνέβηκεν ἔπάνω στὴ σκυιά μας
ἐμέτρησε τὰ λίγα πρόβατα μας
εἶδε τὸ γαῖδαρό μας καὶ γελοῦσε.

Πῆγε στ' ἀμπέλι, πῆγε στὰ λιοστάσι
ἀκούσε τὰ κουδούνια ἀπ' τὸ κοπάδι,
χωρὶς κουδὰ κατέβη στὸ πηγάδι
κι' ἤπιε νερὸ πολὺ νὰ ξεδιψᾷ.

Στὴς λεύκας μας τὰ φύλλα παιγνιδίζει
στὸν οὐρανὸ τὸν καθαρὸ ἀνεβαίνει
μιὰ χίνα τὸ κυττάζει σαστισμένη
κι' ὁ σκύλος μας ἀκόμα τὸ γαυγίζει.

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

— Γιατί μαμὰ ἔχεις τόσες ἄσπρες τρί-
χες στὸ κεφάλι σου;

— Γιατί κάθε φορὰ ποὺ κάνεις ἀταξία
ἀσπρίζεις καὶ μιὰ τρίχα μου.

— Ὡστε μαμὰ ἐσύ θὰ ἔκανες πολλὲς
ἀταξίες ἀφοῦ τὰ μαλλιά τῆς γιαγιάς εἶναι
κάτασπρα.

Ἐστάλη ἀπὸ τὸν Ν. Π. Πετρομελίδη

καὶ καλὰ γιὰ τὸν ἐθνικὸ μας ἀγῶνα. Ξεσή-
κωσαν, πρῶτο μπαίρακι τῆς θάλασσας, τὸ
Ὑδράκι τοὺς, κάνοντας τὸ ἡφαίστειο γιὰ
τὸν Τούρκο. Καὶ κάψανε στόλους σουλτανι-
κοὺς καὶ νικήσανε ἀρμάδες. Κι' ἀκόμα δὲν
ἔπαψαν τούτα τὰ βράχια νὰ θρέφουν ἀη-
τούς... Νὰ τὸ ἀγαλμα τοῦ νεώτερου ἐνὸς
γίγαντα τοῦ δικοῦ μας αἵματος.

Στ' ἄσπρο τοῦ μάρμαρου στέκεται μετὰ τὴν
περήφανη καὶ γλυκεῖα θυρία ὁ γενναῖος
ναυμάχος, ὁ θρυλικὸς νικητὴς τῆς Ἑλλης...
Εἶναι μιὰ σύγχρονη δόξα, θρεμμένη ἀπ' τὴν
παράδοση τῆς παλιάς ἀπ' τὸ πνεῦμα τῆς
Ὑδρας. Πάμε νὰ δοῦμε τ' ἀρχοντικὸ τοῦ.
Πῆγαμε καὶ χαρήκαμε τὴν ἀτμόσφαιρα τοῦ.
Τὸ κάτω πάτωμα εἶναι μουσεῖο... Βλέπεις
ἐκεῖ τὰ μαλαμοκαπνισμένα σπαθιά τῆς γε-
νιάς, τὶς πιστόλες τὶς τιμημένες, παλίους
θρᾶσους κι' ὁμορφα ἀντρίκια στολιδία. Κι'
ἄλλα θυμητάρια, δέρματα, γούνες, πιά-
τα Σεβρών, ἔργα τέχνης, μιὰ πολυτέλεια
ἐξωτική σὰν παραμυθιὰ.

Πῆγαμε στὸ Μουσεῖο ποὺ εἶναι ἐκεῖ κον-
τὰ κι' εἶδαμε τὶς θύμησης τοῦ μεγάλου ἀ-
γῶνα τῶν νησιωτῶν.

Ἀνεβήκαμε ὕστερα τὸ βουνὸ ποὺ ὀρθώ-
νεται 650 μέτρα ψηλὸ στοῦ νησιοῦ τῆς με-
ση. Τὸ λέγε «Ἐρε κι' ἔχει στὴν κορφή του
τὸ μοναστήρι τοῦ Προφήτη Ἡλίου ἑξακουστὸ
καὶ φιλόξενο.

Τὴ πανόραμα ὑποβλητικὸ γύρω.
Τὰ παιδιὰ ἀκούγαν τὰ λόγια μου, δὲ
ρωτοῦσαν κι' ὅταν τὰ ρώτησα ἐγὼ κατὶ δὲν
ἀποκρίθηκαν.

— Πού ταξιδεύετε;
Χαμογέλασε ὁ Φάνης.

— Εἶμαι στὴ ναυαρχίδα τοῦ Μισούλη
πάμε στὸ Μεσολόγγι τροφές. Σπάζουμε
τὸν κλοιὸ φεύγουν τὰ καράβια τοῦ Ἰμ-
πραῆμη.

— Κι' ἐσύ, Μυρτώ;

— Πᾶν στὶς Σπέτσες μετὰ τὸν Τομπάζη,
τὸν Οἰκονόμο κι' ἄλλους Ὑδραίους νὰ ξε-
σπώσουμε τὸ νησί καὶ τὴ Μπουμπουλίνα.

— Μὴ βιάζεσαι, ποιηρούλα, τῆς λέω γε-
λώντας. Γιὰ κεῖ ταξιδεύουμε αὐριο κι' ἐμεῖς.
Ἡ «Νεράϊδα» σαλπάρει κατὰ τὶς δώδεκα.
Ἐκεῖ τελειώνει τὸ ταξιδάκι μας στὸ Σαρ-
ωνικὸ.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ο Θάνατος ακούει για τις Έλληνίδες

μες είναι! Χαρά μας και τιμή τους που είναι! "Ετσι το θέλησε ο Θεός! Οι μισοί άνθρωποι είναι άντρες, και οι άλλοι μισοί γυναίκες. Και οι δύο μαζί, πλάσματα του Θεού, που τ' αγαπάει το ίδιο και τους έχει δώσει την εύλογία του έστω κι' αν έχουν άλλον το καθένα τους προορισμό...

Για κοίτα το ψαλίδι Θάνατο! Είναι καμωμένο από δυο κομμάτια διαφορετικά. Κι' όμως και τα δυο μαζί, χρειάζονται κι' είναι απαραίτητα για να κόψης. Ούτε το ένα είναι ανώτερο, ούτε το άλλο κατώτερο. Είναι διαφορετικά, κι' αυτό είν' όλο, όπως είναι διαφορετικά και το στημόνι και το ύφάδι στο πανί...

Ο Θεός θέλησε να γεννηθής άντρας, και για τουτό νάχης χρέη πιο βαριά απ' τις γυναίκες. Γιατί οι ώμοι σου είναι πιο δυνατοί, τα κόκκαλά σου πιο γερά. Μα στον κόσμο σ' έφερε η μάνα σου. Και η Πανάγια — μία γυναίκα — έφερε στον κόσμο τον ίδιο τον Χριστό. Δεν αρκεί ν' αγαπούμε τις γυναίκες της φυλής μας Θάνατο. Πρέπει να τις τιμούμε κι' ό-λας, γιατί τούς πρέπει!

— Μα παπού... "Εγώ δεν είπα... δικαιολογήθηκε ο Θάνατος.

— Το ξέρω πως «δεν είπες», και το εύχομαι!... Και ξέρεις γιατί; Κυρίως γιατί είσαι Έλληνας! Και σε τούτον τον μικρό, βασανισμένο τόπο, η γυναίκα, η Έλληνίδα, στάθηκε κοντά στον άντρα πάντα, άξια και τιμημένη του συντρόφισσα. Τά λιονταρόπουλα της "Επανάστασης του 21, τούς ήρωες των τόσων μας πολέμων, αυτή τα γέννησε, τα βύζαξε και τάχει αναστήσει.

Κι' όταν έφτανε η ώρα να φύγουν για τον πόλεμο, χωρίς παράπονο, χωρίς βαρυγκμία, άμλιητη, βουθή, μεγάλη, χάριζε στην πατρίδα τους λεβέντες της. Κι' όταν σήμαινε η ώρα η κακή κι' έπεφτε κανένας από το βόλι καθώς υπερασπιζόταν το ιερό χώμα της "Ελλάδας, ή μάνα η Έλληνίδα, ή χήρα, ή αδερφή, — ή χαρακαμένη, ή σεβαστή, ή αιώνια Έλληνίδα, — έσφιγγε τον πόνο της βαθιά μέσ' στην καρδιά της, χωρίς βαρυγκμία πάλι, και χωρίς παράπονο, κι' ετοίμαζε κι' αυτή μουσικά, βουβά, με το μεγάλο της παράδειγμα, την άλλη, την πιο νέα γενιά, την έκδικήτρια γενιά που βγαίνει από τα κόκκαλα και την μνήμη των ήρώων, για να πάρη η γενιά αυτή τη θέση της στον ατελείωτο άγώνα της φυλής, εκεί που φρουρούνται τα σύνορα, κι' άτσαλάνεται η θέληση να μη γίνουμε ποτέ σκλάβοι κανενός! Στά τόσα μνημεία που έχουν στήσει για εκείνους που έπεσαν για την πατρίδα, λείπει η μορφή της γονατισμένης Έλληνίδας, που είναι τυλιγμένη με τα πέπλα της θλίψης της. Όμως

αν ο τεχνίτης δεν την σκάλισε στο μάρμαρο, ή ζωή την έχει τοποθετήσει στο φυσικό, στο βάθος του κάθε μνημείου που έχει στηθή για ήρωα, ύπομονετική, σεμνή, και πονεμένη, ζωντανή εικόνα της αδιάκοπης θυσίας που ζητάει η Πατρίδα από τις γυναίκες μας.

— Όμως και οι ίδιες οι Έλληνίδες βοήθησαν στους τόσους μας άγώνες, όχι μονάχα όπως είπες.

— Κι' αυτό που λές Θάνατο μου, είναι σωστό. Σ' έμας, όλοι μας οι πόλεμοι ήταν εύτερ βωμών και έστιών». Ο άγώνας, άρπαζε και το μικρό παιδί άκόμη από την άγκαλιά της μάνας, και την γυναίκα την ίδια από τα χρέη του σπιτιού. Κάθε πέτρα της "Ελλάδας και ταμπούρι, το σπίτι πρόχωμα, το χωριό κάστρο! Να μάς ξεριζώσουν από τη γη μας, από τα σπίτια μας, από τα χωριά μας!

Να ή μορφή που έπαιρνε ο πόλεμος! Και τότε η γυναίκα η Έλληνίδα, μπροστά στην ντροπή της σκλαβιάς, έκανε ό-τι δεν άναγκάστηκαν ποτέ να κάνουν οι γυναίκες στον άλλο κόσμο. Στο Σούλι, στο Μεσολόγιο, στο Άρκάδι, σε μύριους τιμμένους τόπους, άγωνίστηκε με δύναμη υπεράνθρωπη, στο πλάι των αντρών, και περήφανα θυσιάσε τη ζωή της όταν έπρεπε. "Ανέβασε πυρομαχικά στο Άλβανικό ως τις πιο άπάτητες κορφές, και στάθηκε ύπέρροχο παράδειγμα ήρωϊσμού, πέροχο παράδειγμα, σε όλους τους άγώνες για την λευτεριά. Αυτή Θάνατο μου είναι η Έλληνίδα!

— Είναι αλήθεια ό-λ' αυτά παπού! Είναι. Ιστορία! Είπε ο Θάνατος σιγά.

— Ο παπότης χαμογέλασε. — "Όμως το έθνος δόξα σοι ο Θεός, δεν βρίσκεται πάντα σε πόλεμο παιδί μου! Ζούμε αρκετά χρόνια κάθε τόσο και σε ειρήνη.

Η γυναίκα παύει να γίνεται ή συντρόφισσα του άντρός στην μεγάλη πολεμική προσπάθεια μεγάλου έθνους. Ξαναγίνεται ή γιατριά, ή μάνα, ή γυναίκα, ή άδερφή. Ξαναβρίσκει τη φυσική δερφή. Ξαναβρίσκει το σπίτι, και της θέσει μέσ' στο σπίτι, και φέρνει στο σπίτι μας την εύλογια του Θεού. Όλο χαμόγελο για το έθνος, ή Έλληνοπομονή και στοργή, ή Έλληνο άγωνίζεται σκληρά πλάι στον άντρα, για να προκόψη το σπιτικό, για ν' αναστηθούν τα παιδιά, για να ύποφέρη όσο γίνεται λιγότερο ή οικογένεια από τη φτώχεια που είναι ή μοίρα της χώρας μας. Από τον καιρό που θα πάψη να είναι μικρό παιδί η Έλληνίδα, ή κάθε μέρα της ζωής της, είναι μέρα μόχθου, εύθνης, αφάνταστης ύπομονής και άνείπωτης στοργής και αγάπης. "Ενας λαός, είναι ό-τι είναι οι άντρες και οι γυναίκες που τον φτιάχνουν. Κι' ο λαός ο δικός μας, χρωστάει το μεγαλείο του και τις άρετές

του, τόσο στους Έλληνες όσο και στις Έλληνίδες.

— "Ω παπού! Πόσο συμφωνώ! Τι θάταν το σπίτι μας χωρίς τη γιαγιά, τη μητέρα, το Λενιώ μας!

— Μα λές κουταμάρες Θάνατο μου, γέλασε ο παπούς. Δεν υπάρχουν σπίτια χωρίς γυναίκες, έξδν από εκείνα που τα όρφάνεψε ο χάρος. Το σπίτι αυτό είναι: μία οικογένεια με τον παπού και την γιαγιά, τον πατέρα, τη μάνα, και τα μικρά παιδιά, τη νέα γενιά που μεγαλώνει και τρανέυει με το παράδειγμά τους.

— "Εγώ με τη γιαγιά σου Θάνατο μου...

Ο παπότης έπαψε να μιλάει και κοίταζε μακριά, χαμένος μέσ' στις σκέψεις του...

— Τι ήθελες να πής παπού; παρακάλεσε σιγά το παιδί.

— Γιατί να μην στο πω Θάνατο μου; Είσαι μεγάλο άγόρι πιά και πολλά μπορείς να καταλάβης. "Εγώ με τη γιαγιά σου Θάνατο μου, περπατήσαμε μαζί μία μακριά, πολύ μακριά στράτα... Περάσαμε καιρούς καλούς, μα κι' άλλους πικρούς και βασανισμένους. Περάσαμε χρόνια φτώχειας και στερήσης μέσ' στους τόσους πολέμους, που είπαμε το ψωμί ψωμάκι, καπνός λένε. Μετράγαμε τις μουσικές μας για να μη λείψη από τα παιδιά... Ποτέ δεν βαρύνό- κόμησε ή γιαγιά σου, άκού- κι' όταν έγω που είχα την εύ- κληνη τους λιποψυχούσα. Πάντα με το χαμόγελο, πάντα με τον καλό τον λόγο. «Μην κάνης έ- καλό τον λόγο. "Ετσι, κι' αυτό θα περάση». "Ε- λευε.

— "Ετσι λένε οι Έλληνίδες. Με πήραν στρατιώτη, έφυγα για το μέτωπο. Η γιαγιά σου πήρε την τσάπα, βγήκε στα χωράφια, μάζεψε τις έλιές, διαφέν- τωσε καλά το βίος μας, δεν έ- λειψε από τα παιδιά μας τί- ποτε!

— "Ετσι κάνουν οι Έλληνίδες όταν είναι πόλεμος. Γύρισα με το καλό γερός, κι' εσαντήρα στο χέρι το διακι. Ευτυχισμένα χρόνια! Δούλευα στα χωράφια σά σκυλί, μα ήξερα πως στο σπίτι καρτεράει ή κούνια με τον στερνογεννητό μας, το γλυ- κό ναυορίσμο, το φαί που έ- τοιμάστηκε με αγάπη για να το βρώ έστω κι' νόστιμο, το φώς της λάμπας, ή στοργή... Στο σπίτι καρτέραγαν τα παι- διά, που μου φαινόταν ή λα- λιά τους σά χαρούμενο κελάδι- μα πουλιών. Περάσανε τα χρό- νια, σκόρπισαν τα πουλιά. Ο ένας γιός μας έπεσε για την πατρίδα, ήρωας του Άλβανί- κού. Ο άλλος εγεννητέθηκε περ- από τον "Όκεανό. Η θεία σου μικροπαντρεύτηκε στην Πάτρα.

(Συνέχεια στη σελίδα 461)

ΤΑ ΠΑΙΔΙΑ ΧΡΑΪΦΟΥΝ

ΜΑΚΡΥΑ ΣΤΑ ΞΕΝΑ...

‘Απόψε, πού άμέτρητ’ άστέρια λάμπουν στο βάλο τ’ ουρανού κι ανάμεσά τους, φαντάζει τ’ όλόγιομο φεγγάρι, ζητώ, βαθειά μέσα τήν ψυχή μου, κάτι να πη...

‘Απόψε, πού νοιώθω άπαλά στο πρόσωπό μου, κάποιον χαδι τ’ άγέρα μουσικό...

‘Απόψε, μέσα τήν άπειρη γαλήνη της νύχτας, πού μόνο τόν θρόισμα των δέντρων άκούγεται νανουριστά, έγώ ζώ μόνος, με τη σκέψη μου σε σένα, γλυκειά μου μητερούλα...

Περασμένες χαρές, πούφυγαν κάποιο πρωινό, καθώς μουδίνες τόν στερνό σου φιλή, γεμίζουν τήν πονεμένη μου ψυχή...

Τώρα πάνε όλα εκείνα!

‘Αλήθεια... Στο σπιτιού μας τήν αλή, εκεί, πού άλλοτε παίζαμε όλα τα παιδιά, δεν θα με ξαναδής, ίσως...

Στη θύρα, τα βράδια θα με προσμένεις, Γ-σως και πάλι, όμως έγώ θαμιά μακρυνά σου...

Και κάθε φορά, σάν καθόσαστε γύρω απ’ τόν τραπέζι, έσύ και η Ρηνούλα μας, και σά βλέπετε άδειανή τή θέση μου, θα με θυμάστε και τις καρδιές σας θα πλημμυρίση ο πόνος...

ΧΡ. ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΟΥΔΗΣ
(‘Αγνωστος ‘Ηρωας)

ΑΝΥΠΟΜΟΝΗΣΙΕΣ

Ούφ, κι’ αυτή ή βροχή! ‘Ηταν άνάγκη νέρου; Τώρα μεσημεριάτικα κιάλας... Αμ’ βέβαια. Σας, νανουρίζει, σας κάνει ν’ όνειροπολείτε, σας εύχρησιτε τέλος πάντων. ‘Αμ’ ρωτάτε έμένα τόν καημένο; ‘Η καρδιά μου μωζώχτηκε σένα μικρούτσικο κομματάκι και δόσ-σους βόλτες νευρικές στο δωμάτιο, κοιτάζοντας έννιανόσεις έννενηντα έννιά φορές στο δευτερόλεπτο (!!!) απ’ τόν παράθυρο.

Κι’ ή βροχή; Τι να πη κανένας γι’ αυτήν τήν τρελλογυναικα! Λες και κατάλαβε τί γίνεται και προσπαθεί να με σκάσει. ‘Όλα τα μουντζουρώματα, όλα τα λασπώνει. ‘Αμ’ δε θα σε βρώ; Θά σ’ άρπάξω απ’ τα μαλλιά, κι’ άλλοιμονό σου.

‘Εδώ και λίγες μέρες γίνονται οι έτοιμασίες για τή θάλασσα. Ζέστη μέχρι σκασίλας. Θαυμάσιος καιρός για μπάνια!

‘Όλα είν’ εν τάξει κι’ οι μέρες φαίνονται σά χρόνια. Μία μέρα έμεινε, μα πότε θα περάση; Και δε φτάνει ολόκληρη μέρα. Ένας ολόκληρος χρόνος, κι’ έρχεται ή άπρόσκλητη έπισκέπτρια!...

Σκίζουν τα παιδιά της σά πύρινα φίδια τόν ουρανό, ούρλιάζουντας τρομαχτικά. Τό νερό πέφτει με τόν τουλούμι. ‘Η ζέστη μάς άφησε... και δόσσαν βροχή...

‘Η άλλη μέρα έρχεται γλυκειά, αντίθετη απ’ τήν άλλη. Λες και δεν είν’ άδερφοάδες.

Νά τό ρολόγι. ‘Αμ’ κι’ αυτό τό εύλογημένο; Καρφώθηκαν στόν τόπο τους οι βελόνες του κι’ ούτε λείνι να τις κουνήση. Τι τεμπέλικο! Τό τραίνο; ‘Υστερ’ απ’ δσα χρόνια έζησ’ ως τώρα, ήρθε μεγαλόπρεπα, τεμπέλικα και σφυρίζοντας.

‘Επιτέλους! Σφυρίζει πάλι, δυι για να μάς πη στ’ ήρθε, όλλ’ ότι φύγει. Τώρα πιά είμαι σίγουρος: Θά σε συναντήσω στη θάλασσα κυοά βροχή. σ’ πού με φοβήριζες νθές. σ’ πού κόντευες να μου σπάσης τή χολή. Δε θ’ άργήσω να σε βωδ: Θά σ’ άππάζω στις φω-ντες μου και θα σε στίψω. ‘Ακούς; Σου λφω-θα σε λυώσω, θα σε στίψω ως να γίνης νερό!

ΚΩΣΤΑΚΗΣ Μ.
(Σουφλί - Θράκης)

ΕΝΑΣ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΝΟΣ ΠΕΡΙΠΛΟΣ

Ξημέρωνε μία ήλιόλουστη μέρα τού ‘Ιουνίου από τήν άκρη της ανατολής, ξεπρόβαλλαν καμαρωτά και πολύχρωμα οι πρώτες άκτινές τού ήλιου, πού φώτισαν τις βουνόκορυφές τού Πά-λου και της Τζένας. ‘Ο ουρανός άρχισε να γα-λακτώνεται κι’ όλα τα πουλιά διά μιας άρχι-ζουν τήν πρωινή τους προσευχή πρὸς τόν Πά-στη μας Θεό. Με τήν πρωινή δροσιά και γα-λήνη, μαζί με τήν άδελφούλα μου ‘Εκινήσαμε γι’ ένα κοντινό χωριό της ‘Αρδαίας. Τήν ψυχή μου γέμιζε ένα χαρούμενο συναίσθημα,

πού φερούγισε μέσα μου σάν πεταλούδιτσο, όταν έβλεπα στο διάδα μου τήν καταστόλιστη φύση, τα λουλουδάκια, τις κατακόκκινες πιπε-ριές, τα πανψηλα δέντρα, πού κυμάτιζαν δί-πλα μας σάν πρσινές σημαίες της φύσεως.

Βλέποντας αυτά τα όραία πράγματα και θαυμάζοντας αυτή τήν άσύγκριτη και πλούσια όμορφία της φύσεως, φτάσαμε στόν προορισμό μας, στο εύλογημένο χωριό με τα κάσπατρα σπιτάκια του, με τα κρυοτάλλινα νερά του, με τα πάμπολλα βαθύσκιατα δέντρα του. Μά τί θάμα ήτανε κανό θεϊ μου! ‘Όπου κι’ αν γύριζες τή ματιά σου, στήν αλή κάθε σπιτιού, έδλεπες να κοκκινίση τό μέρος σάν αίμα, σάν χωράφι σπαρμένο με παπαρούνες.

Όλος ο τόπος φαινότανε σά νάτανε στρω-μένος μ’ ένα κόκκινο βελουδιμένο χαλί. Τι να ήταν άραγε; Παρόξενο μού φάνηκε στήν άρχή και για να λύσω τήν άπορία μου πησίωσα πιδ κοντά με μάτι περίεργο. Τι λέτε να είδα; Κόκκινες, αλσμένες χωριές της φημισμένης Καρπεδόδας. ‘Ο ήλιος, άγδύγυστα κι’ αερεγε-τικά έβριγχε από ψηλά τις ζεστές του άκτι-νες για να ξεραθούνε καλά. ‘Όλη μας τήν ή-μέρα περάσαμε εκεί και μάθαμε πώς γίνεται τό κοκκινόπιπερο, γιατί πρώτη φορά τό εί-δαμε στη ζωή μας. ‘Όταν ή μέρα άρχισε να σδύνη, μαύρα σύννεφα άρχισαν να σκεπάζουν τόν καταγάλανο ουρανό κι’ ο κόσμος άρχισε ν’ άποτραβιέται από τούς δρόμους, έμεις ξεκινή-σαμε για τό σπίτι μας. Στο δρόμο άκού-γαμε τή μουσική συναυλία τών βατράχων και με συντροφιά τα πρώτα άστέρια, φτάσαμε στ’ άγαπημένο μας σπίτι.

ΑΓΓΕΛΙΚΗ ΤΣΕΛΕΠΗ
Τάξη ΣΤ’ Δημοτ. ‘Αρδαίας

ΙΣΤΟΡΙΑ ΜΙΑΣ ΠΑΠΙΑΣ

Στό δρόμο πού πήγαινα, είδα μία πλουμι-στη κι’ όμορφη πάπια! Φορούσε ένα κεντημένο φουστάνι με διάφορα χρώματα. ‘Ο ήλιος έρ-ρινχε τις χρυσές του άκτινές πάνω της κι’ αυτή λουζόταν στα γάργαρα νερά τού μικρού ποταμού της άγοράς μας. Φορούσε κάτι κατα-κίτρινες μπότες για να μη κρυώνουνε τα πό-δια της και κολυμπούσε άδιάκοπα, βουτώντας τό ράμφος της στο νερό για ν’ άνακαλύψη τροφή.

Κεινη τή μέρα φαινότανε κάπως στενοχωρη-μένη. Τι να είχε άραγε ή όμορφη πάπια; Από περιέργεια κάθουμαι και τή ρωτώ γλυκά:

— Τι έχεις πάπια μου κι’ άναστενάξεις;

Γιατί είσαι λυπημένη;

— Και πού να ξέρης τί μεγάλη βάσανα έχω!

— Και δεν μου λες τα βάσανα και τα πα-ράπονα σου για να έλαφαρώσης λιγάκι;

Κι’ ή πάπια άρχισε:

— Είναι δυο μέρες πού μου πέθανε τό παι-δάκι μου. Θυμάμαι και τ’ άλλα βάσανα πού πέρασα μικρή και ραγίζεται ή καρδιά μου. Εί-μαι πέντε χρονά. Από μικρή άφάνωφα σάν έ-χασα τήν πολυαγαπημένη μου μανούλα. ‘Ημου-να τότε δυο μηνών κι’ έτοιμοθάνατη σχεδόν. Εύτυχώς πριν ξεφυγή ή γλυκειά μου μα-νουλά, μουάβε τό δόσμο για τό ποταμάκι για να φαρέω, δίχως βόσκες, δίχως δίχτυα, δί-χως άγκιστρία. Σάν διαος μεγάλωσα, όλοι με αγαπούσαν, όλοι μού δίνανε σημασία. Τι κακό πράγμα αλήθεια ν’ άρρωσταίην κανένας και να μη σε διή κανένας. ‘Όλοι να σε περιφο-νούν, ένθρολι και φίλοι... Και τώρα πού μεγα-λώσα δοκίματα και τό πικρό ποτήρι τού χά-ρου με τό χάσιμο τού άλησμόνητου παιδιού μου...

— Βέβαια, μεγάλη κακά είναι αυτά πού μου διηγήθηκες και με συγκίνησε ή ιστορία σου. Νά πασακαλέσεις τό Θεό να μη ξαναορρωστί-σης και να μη δής άλλο χειρότερο κακό... ‘Ο-λος ο κόσμος, είτε ζώα, είτε πουλιά, είτε άν-θρωποι, έχει τόδε καμους και τα βάσανά του. Σαυ εύχαμαι δε να τελειώσουνε τα βάσανά σου και να παρηγορηθής με τή σκέψη ότι όλοι μας δοκιμάζουμε τήν σκληρότητα της τύχης!

Αυτή τή σύντομη ιστορία μου διηγήθηκε κά-ποια μέρα ή πάπια.

ΕΥΓΕΝΙΑ Π. ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ
Τάξη ΣΤ’ Δημοτικού ‘Αρδαίας

ΑΠΟ ΤΙΣ ΟΜΟΡΦΙΕΣ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

Κάποια ήλιόλουστη άνοιξιάτικη μέρα, πη-γαμε περίπατο μαζί με τό φίλο μου Γιώργο σ’ ένα κοντινό χωριό, τόν Δωροθέα.

‘Αφού καθήσαμε πάνω στο πράσινο και ζω-γραφιστό χαλί της φύσεως, στρέψαμε τή μα-τιά μας πρὸς τό βάθος τού όρίζοντος και τρι-γύρω μας. Είδα τόν κάμπο να είναι στρωμέ-νος πατού και να μοιάζει σάν ένα πελώριο καταπράσινο σεντόνι. Πιδ πέρα ή ματιά μου άντίκρυσε πολλά δέντρα άδελφωμένα και κα-ταστολιστά με κάτι σημαϊούλες χρωματιστές. Τό κάθε δέντρο είχε και τό χρώμα της ιδιαι-τερής σημαϊούλας του. Πιδ πέρα είδα τα προ-βάτκια να βόσκουνε με χαρά, γιατί άντικρύ-σανε τό άθρονο χορτάρι, πλούσιο τραπέζι, στρωμένο για τό πανηγύρι της ζωής. ‘Ανά-μεσα στα δέντρα ξεχώρισα ένα όραίο δέντρο, πούνακ άνθισμένο με περίεσσα χάρη άπ’ τα άλλα τα δέντρα. Μες τα δέντρα ξεχώρισα και είδα να ξεπροβάλλη τό κεφάλι τού κηπουρού, πού περιποιείται τόν κήπο μου, γιατί αυτός είναι ή ζωή του, αυτός τού δίνει τα μέσα της ζωής.

Τόν πλησίασαμε και τόν χαιρετήσαμε με κα-λωσύνη και κείνος μάς άνταπόδωσε τόν χαιρε-τισμό μας, χαμογελώντας.

— Τι όραίο δέντρο, πόσο τό ζήλεφα κι’ ή-θελα να τό είχα! Σας παρακαλώ πολύ μού δί-νετε ένα κλαδάκι;

— Πολύ εύχαριστώ, παιδιά μου, κι’ άμέ-σως μάς έδωσε από ένα κλαδάκι άνθισμένο.

Τό πήραμε, τόν εύχαριστήσαμε θερμά κι’ ά-φού τόν χαιρετήσαμε ξεκινήσαμε για τήν ‘Αρ-δαία με χαρά και ίκανοποίηση.

‘Η ψυχή μας ήτανε πλημμυρισμένη από τις πλούσιες έντυπώσεις της έξοχης με τόν έρχομό της άνοιξης, της όραίας νυφούλας τού Χρόνου. Στο δρόμο μας καμαρώναμε τό άνθισμένο μας κλαδάκι και τό θαυμάσαμε άχώρταγα. ‘Ετσι φτάσαμε στα στίπια μας, με καρδιά κι’ άλσμο-ντες εικόνες, πού ζωγράφισε ο Πλάστης με τό θείο Του κονδύλι.

ΧΡΗΣΤΟΣ Δ. ΦΩΤΙΑΔΗΣ
Τάξη ΣΤ’ Δημοτικού ‘Αρδαίας

ΜΙΑ ΕΛΕΗΜΟΣΥΝΗ

Μία μέρα χαρούμενη, πού όλα τα γύρω γιόρ-ταζαν και παντού βασίλευε ή χαρά κι’ ή εύ-τυχία, πέρασα από ένα στενό σοκάκι. ‘Ο ή-χος μιας τρεμάμενης φωνής τρύπησε τ’ αυτιά μου και συναισθήματα λύπης φώλιασαν μέσα στη ψυχή μου.

‘Ηταν ή παρακλητική φωνή ένός φτωχού τυφλό, πού καθισμένο στο δρόμο, άπλωνε τ’ άδύνατα χέρια του και ζητούσε τήν έλεημο-σύνη των διαδόντων. ‘Εχριστιανοί, ο Θεός να σας χάριση σ’ όλη σας τή ζωή τήν εύτυχία. Δόστε και σε μένα τόν εταχό και δυστυχισμένο της ζωής κάτι για ν’ αγοράσω τό ψωμί τής ήμέρας.

Αυτά κι’ άλλα έλεγε ο τυφλός τού δρόμου για να συγκινήση τούς διαδότες ώστε να τόν ελεήσουν. Στο χέρι μου κεινη τήν όρα κρο-τούσα μόνο λίγο ψωμί. Χρήματα δεν είχα μαζί μου... Έδωσα μ’ όλη μου τήν εύχαρίστηση τό λίγο ψωμάκι, πού θα τόν χορτάσει για μία στιγμή. ‘Η ψυχή μου ήτανε χαρούμενη και χο-ροπυδούσα, γιατί είχα βοηθήσει ένα φτωχό και τυφλό μαζί. ‘Ο φίλακος ‘Αγγελός τών ψυχών, κι’ αυτός χαϊρόταν μαζί μου. Στο πό μου, σά με λυπη, τριγυρόσαν χίλιες δυο σκέψεις! Τόν κακόμοιρο τόν τυφλό. ‘Ηταν και φτωχός, δυο δυστυχίες μαζί. Τούλάχιστο να ήταν πλού-σιος ή να μπορούσε να πάη να σπουδάση στη Σχολή τών Τυφλών της Καλλιθέας, σάν τόν τυ-φλό πού ήρθε στο σχολείο μας τόν Μάρτη. Πόσο τόν είχαμε λυπηθή, μα και τόν θαυμά-σαμε, γιατί μάς διάδασε, κείνος, και μάς έ-χαρούσε κι’ αυτός ν’ άντικρύση τό γλυκό φως της ήμέρας! Νά διή τις τόσες και τόσες έ-φευρέσεις τού κόσμου! ‘Αμοιρε τυφλέ! Δυσ-τυχισμένε άνθρωπε! Γιατί ή άπονη μοίρα σου να σε κάμη δυστυχισμένο. Γιατί; Σάν τό έ-μαθε ή μαμά μου, για τήν έλεημοσύνη μου, με έπαίνεσε και έγώ ήμουν εύτυχημένη!

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΣΙΜΕΝΤΕΡΙΔΟΥ
Τάξη ΣΤ’ Δημοτικού ‘Αρδαίας

Γύρω 'απ' τόν 'Αθλητισμό

ΟΙ ΕΛΛΗΝΟΑΓΓΛΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

Μετά τους 'Ελληνοτουρκικούς αγώνες, και τὰ Παναθηναϊκά, έγιναν στὸ Παναθηναϊκὸ Στάδιο οἱ ἀθλητικοὶ ἀγῶνες στίβου μεταξὺ τῶν 'Εθνικῶν ομάδων τῆς Μεγάλης Βρετανίας καὶ Ἑλλάδας.

Τὸ ἐνδιαφέρον τῶν διήμερων αὐτῶν ἀγῶνων ὑπῆρξε τεράστιο.

Μία φάση ἀπὸ τοὺς ἀγῶνες τῆς 'Εθνικῆς μας 'Ομάδας μπᾶσκει - μπᾶλ στὸ Παρίσι.

Κυριαρχοῦσα μορφή ἦταν ὁ νέγρος ἀθλητὴς Μὰκ Ντόναλτ Μπέιλυ πού κέρδισε τίς κοῦρ-σες τῶν 100 καὶ 200 μ. 'Ιδιαίτερα καὶ μετὰ πολὺ ἐνθουσιασμό χειροκροτήθηκε ὁ 'Ελληνας ἄλτης Παρόδος πού κέρδισε τὴν Α' νίκη στὸ ἄλμα εἰς ὕψος, δημιουργώντας συγχρόνως καινούργιο πανελλήνιο ρεκόρ μετὰ 1 μ. 90,5.

Τελικὰ στὴ γενικὴ βαθμολογία κέρδισαν οἱ 'Αγγλοι μετὰ 96 βαθμοὺς, ἐναντὶ 84 πού πέτυχαν οἱ δικοὶ μας ἀθληταί.

'Η ἴττα αὐτῶν τῶν 'Ελλήνων ἀθλητῶν μπορεῖ νὰ θεωρηθῇ ἐξαιρετικὰ τιμητικὴ, ἂν σκεφθῇ κανεὶς πῶς οἱ ἰσχυρότερες 'Εθνικὲς ομάδες τῆς Γαλλίας, Γιουγκοσλαβίας καὶ Τουρκίας νικῆθηκαν ἀπὸ τοὺς 'Αγγλοὺς μετὰ μεγαλύτερη βαθμολογικὴ διαφορά.

Τὰ πλήρη ἀποτελέσματα τῶν 'Ελληνοαγγλικῶν ἀγῶνων ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Δρόμος 100 μ. Μὰκ Ντόναλτ Μπέιλυ (Α.) 10'' 5. ('Ισοφάριση τοῦ διεθνoῦς ρεκόρ Σταδίου τοῦ Λόουελ), Σέντον (Α.) 10'' 9, Περάκης (Ε.) 11'', Βεντίκος (Ε.) 11'' 3.

Σφαίροβολία: Σάβιτς (Α.) 15 μ. 93, Γιαταγάνας (Ε.) 15 μ., Βροντίσης (Ε.) 13 μ. 01, Φάρακ (Α.) 12 μ. 44,5.

'Αλμα εἰς ὕψος: Παρόδος (Ε.) 1 μ. 90,5 (νέο πα-

νελλήνιο ρεκόρ), Πάσιτ (Α.) 1 μ. 85, Λάμπρου (Ε.) 1 μ. 80, Φρήμαν (Α.) 1 μ. 80.

Δρόμος 110 μ. μετ' ἐμποδίων: Χίλντρεθ (Α.) 14'' 9, Καμπαδέλλης (Ε.) 15'' 1, Πάρκερ (Α.) 15'' 5, Πετροπουλάκης (Ε.) 15'' 9.

Δρόμος 400 μ. Σκῶτ (Α.) 49'' 6, Ετέυσου (Α.) 49'' 7, Σίλλης (Ε.) 50'' 5, Κοσμάς (Ε.) 51'' 3.

'Αλμα εἰς μῆκος: Κηπουρός (Ε.) 7 μ. 06, Παπαδόπουλος (Ε.) 6 μ. 75, Ουαίτλ (Α.) 6 μ. 62, Κρὸς (Α.) 6 μ. 39.

Δρόμος 1.500 μ. 'Αῦρ (Α.) 4' 3'' 5, Τσαταγόνεϋ (Α.) 4' 3'' 5, Κανελλίδης (Ε.) 4' 7'' 3, 'Αδαμόπουλος (Ε.) 4' 13'' 4.

Δρόμος 5.000 μ. Πίρι (Α.) 15' 08'' 3, Μαυραπόστολος (Ε.) 15' 9'' 1, Μηλιδώνης (Ε.) 15' 46'' 1.

Σκυταλοδρομία 400 μ. 'Αγγλικὴ ομάδα 42'' 3 (νέο ρεκόρ Σταδίου), 'Ελληνικὴ ομάδα 43'' 6.

Δρόμος 400 μ. μετ' ἐμποδίων: Ουαίτλ (Α.) 54'' 6, Κοσμάς (Ε.) 55'', Σκῶττ (Α.) 56'', Σμυρνιώτης (Ε.) 57'' 3.

Δρόμος 200 μ. Μὰκ Ντόναλτ Μπέιλυ (Α.) 21'' (νέο ρεκόρ Σταδίου), Σέντον (Α.) 21'' 9, Πετράκης (Ε.) 22'' 5, Σύλλης (Ε.) 22'' 7.

Δρόμος 800 μ. Βέμπστερ (Α.) 1' 57'' 4, 'Αῦρε (Α.) 1' 57'' 9, Δεπάστας (Ε.) 1' 58'' 8, Κανελλίδης (Ε.) 2' 00'' 4.

'Ακοντισμός: Παπαγεωργίου (Ε.) 60 μ. 19, Καλλιμάνης (Ε.) 60 μ. 8, Ντίντλεϋ (Α.) 56 μ. 35, Σάβιτς (Α.) 47 μ. 66.

'Αλμα τριπλοῦν: Κρὸς (Α.) 14 μ. 08, Λεοντάρης (Ε.) 13 μ. 67, Ντόντος

(Ε.) 13 μ. 64, Πάκβιτ (Α.) 12 μ. 79.

Σκυταλοδρομία 4 Χ 400 μ. 'Αγγλικὴ ομάδα 3' 27'' 8, 'Ελληνικὴ ομάδα 3' 33'' 4.

Δρόμος 10.000 μ. Γκρέϋ (Α.) 32' 41'', Μαυραπόστολος (Ε.) 33' 24'', Ραγάζος (Ε.) 33' 31'', Ντίσλεϋ (Α.) 35' 24''.

Δισκοβολία: Σύλλας (Ε.) 47 μ. 84, Γιαταγάνας (Ε.) 45 μ. 48, Σάβιτς (Α.) 43 μ. 68, Ντούγκλας (Α.) 39.01.5.

'Αλμα ἐπὶ κοντῶ: Εὐσταθιάδης (Ε.) 4 μ. Μπαλάφας (Ε.) 3 μ. 90, 'Ελλιοτ (Α.) 3 μ. 90.

Σφυροβολία: Κλάρκ (Α.) 51 μ. 75, Ντάγκλας (Α.) 49 μ. 05, Καμπροφλῆς (Ε.) 42 μ. 42, Παπαγεωργίου (Ε.) 41 μ. 20.

'Η βαθμολογία — κατὰ τὸ Φινλανδικὸ σύστημα — τῶν καλυτέρων ἐπιδόσεων τῶν 'Ελληνοαγγλικῶν ἀγῶνων ἔχει ὡς ἑξῆς:

1) Μὰκ Ντόναλτ Μπέιλυ (Α.) 21, 200 μ., 1032 βαθ. 2) Σάβιτς (Α.) 15 μ. 97, Σφαίρα, 1031 βαθ. 3) Μὰκ Ντόναλτ Μπέιλυ (Α.) 10,5, 100 μ., 1000 βαθ. 4) Σύλλας (Ε.) 47 μ. 48, Δίσκος 961,5 βαθ. 5) Χίλντρεθ (Α.) 14,9, 110 ἐμπ. 946 βαθ. 6) Κλάρκ (Α.) 51 μ. 75, Σφύρα 941 βαθ. 7) Γιαταγάνας (Ε.) 15 μ., Σφαίρα 922 βαθ. 8) Πάριρ (Α.) 15.08.3, 5.000 μ. 922 βαθ. 9) Ουίτλ (Α.) 54,6, 400 ἐμπ. 921 βαθ. 10) Μαυραπόστολος (Ε.) 15.09.1, 5.000 μ. 919 βαθ. 11) Παρόδος (Ε.) 1 μ. 90,5, 'Υψος 915 βαθ. 12) Καμπαδέλλης (Ε.) 15.1, 110 ἐμπ. 912 βαθ. 13) Εὐσταθιάδης (Ε.) 4 μ. Κοντῶ 907 βαθ. 14) Κοσμάς (Ε.) 55, 400 μ. ἐμπ. 903 βαθ. 15) Σκῶττ (Α.) 49,6, 400 μ. 898 βαθ.

Πέντε ἀστέρια τοῦ 'Ελληνικοῦ ποδοσφαίρου. 'Εκ δεξιῶν: Συμεωνίδης (ἀ' 'Εθνικὸν Πειραιῶς), Μπέμπης, Κωστάρας, Στραψιδῆς, Σκορδῖλης. Καὶ οἱ πέντε ἔχουν κληθῇ στὴν 'Εθνικὴ Ποδοσφαιρικὴ 'Ομάδα.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΑΙΝΕΤΕ...

Τὰ καλλίτερα ἑλληνικὰ ρεκόρ στοὺς δρόμους σύμφωνα μετὰ τὴν Φινλανδικὴν βαθμολογία εἶναι τὰ ἑξῆς: Δρόμος 100 μ. Φραγκοῦδης 10'' 6, βαθ. 966. Δρόμος 200 μ. Φραγκοῦδης 21'' 6, βαθμοὶ 940. Δρόμος 200 μ. Μαυροειδῆς 48'' 8, βαθμοὶ 886. Δρόμος 800 μ. Μαυροειδῆς 1' 55'' 2, βαθμοὶ 913.

'Ο ἐπὶ 20ετία 'Ελληνας πρωταθλητὴς τῆς δισκοβολίας Ν. Σύλλας φωτογραφούμενος μετὰ τοῦ 'Ιταλοῦ πρωταθλητοῦ Τότσι στὸ Στάδιο.

Δρόμος 5.000 μ. Μαυραπόστολος 15' 8'' 4, βαθμοὶ 921. Δρόμος 10.000 μ. Ραγάζος 32' 11'', βαθμοὶ 866. Δρόμος 110 μ. μετ' ἐμποδίων Μάντικας 14'' 8, βαθμοὶ 964. Δρόμος 400 μ. μετ' ἐμποδίων Μάντικας 53'' 6, βαθμοὶ 975.

Κατὰ τὴν ποδοσφαιρικὴν περίοδον πού πέρασε οἱ εἰσπράξεις ἀπὸ τοὺς ποδοσφαιρικοὺς ἀγῶνες τῶν τριῶν κατηγοριῶν τῆς 'Ιταλίας (20 Α' κατηγορ. 22 Β' καὶ 72 Γ') ἀνῆλθαν σὲ 1.999.387.000 λιρέτες. ('Η λιρέττα ἀξίζει 25 ἑλλήν. δραχ.). Τοὺς ἀγῶνες αὐτοὺς παρακολούθησαν 4.541.744 θεαταί.

'Η προσεχὴς 'Ολυμπιάδα τοῦ 1952 στὸ Χελσίνκι τῆς Φινλανδίας θὰ εἶναι ἡ 15ῃ κατὰ σειρά. Οἱ δύο μεγάλοι πόλεμοι εἶχον σὰν ἀποτέλεσμα νὰ μὴ γίνουν τρεῖς 'Ολυμπιάδες (1919 — 1930 — 1940). Οἱ τελευταῖες 15 'Ολυμπιάδες εἶναι οἱ ἀκόλουθες: 'Αθήνα (1896), Παρίσι (1900), Σαιντ - Λουίς (1904), Λονδῖνον (1908), Στοκχόλμη (1912), 'Αμβέρσα (1920), Παρίσι (1924), 'Αμστερνταμ (1928), Λὸς 'Αντζεστερνταμ (1932), Βερολῖνον (1936), Λονδῖνον (1948).

'Ο 'Ολυμπιακὸς Πειραιῶς ἔχει ἐπιτύχει τὰ μεγαλύτερα σκόρ σὲ ἀγῶνες ἐπὶ τῆς Νεαπόλεως 'Αθηνῶν καὶ Νεαπόλεως Πειραιῶς. Μὲ σκόρ 12-2 (!) εἶχε νικήσει τὸ 1926 τὴν Νεάπολιν 'Αθηνῶν καὶ μετὰ τὸ ἴδιο

σκόρ το 1950 την Νεάπολι Πειραιώς.

Το παγκόσμιο ρεκόρ του Μαραθωνίου δρόμου (42.192 μ.) ανήκει στον Κορεάνο Γιέν Μτοκ Σού με 2 ώρ. 25' 39" (1947). Το Έλληνικό ρεκόρ κατέχει ο Στέλιος Κυριακίδης από το 1946 με 2 ώρ. 29' 27".

Ο Αμερικανός πρωταθλητής των δρόμων ταχύτητας κατά τα έτη 1929 - 31 Τζώρτζ Σίμπσον είναι ο σπρίντερ με τον μεγαλύτερο διασκελισμό του φάνηκε ποτέ στον κόσμο. Όταν έτρεχε το άνοιγμα των ποδιών του έφθανε τα 2 μ. 70 (!). Ακολουθούν εν συνεχεία οι επίσης Αμερικανοί Μέτκαλφ με 2 μ. 55, Πάντοκ με 2 μ. 30 και Όουενς με 2 μ. 10.

Ο Γερμανικός αθλητικός πρίν από τον Β' παγκόσμιο πόλεμο κατείχε στην Ευρώπη τα σκήπτρα στους δρόμους ταχύτητας.

ΟΙ ΤΑΧΥΤΕΡΟΙ ΑΘΛΗΤΑΙ

Επειδή πολλά παιδιά με τρέμουν τους με ρωτούν οι ήσαν μέχρι σήμερα οι ταχύτεροι αθληταί του παγκόσμιου στίβου, αφιερώνουμε γι' αυτούς τις παρακάτω γραμμές. Τρεις είναι οι αθληταί που ενδίκουν με τα ρεκόρ που έχουν πραγματοποιήσει τον τίτλο του ταχύτερου αθλητή.

Ένας είναι ο Τσάρλι Πάντον, ο αφερωτός «άνθρωπος». Κοντόχονδρος και γεροδεμένος. Στα πρώτα 10 μέτρα έφευγε σαν βολίδα, έτερματιζε δε με ζεϊβ της δόξας του το 1921, σε 10" 2. Είναι ο πρώτος αθλητής που έσημείωσε στα 200 μ. 1922 στην απόσταση αυτή, ο Πάντον έφερε χρόνο 20" 8. Σκοτώθηκε στον Β' Παγκόσμιο πόλεμο υπηρετώντας σαν αξιωματικός στην Αμερικανική Αεροπορία.

Δεύτερος ταχύς δρομέας είναι ο Τζέσσε Όουενς το «μαύρο βέλος». Ο Όουενς ήταν νέος, άπόκτησε δε τεράστια δημοτικότητα, όταν το 1935 στους Παναμερικανικούς αγώνες μέσα σε μία μέρα κατέρριψε τα παγκόσμια ρεκόρ των 200 μ. (20" 3) και του άλματος εις μήκος (8 μ. 13).

Στους Ολυμπιακούς αγώνες του 1936 ο Όουενς κατήγαγε έναν εξαιρετικό θρίαμβο. Νίκησε στα 100 μ. με 10" 3, στα 200 μ. με 20" 7 και στο άλμα εις μήκος με 8 μ. 06. Χάρης, που έκανε στην σκυταλοδρομία των 4 X 100 μ. η Αμερικανική ομάδα σημείωσε τον καταπληκτικό χρόνο των 39" 8.

Σύγχρονο άστέρι των άσών των ταχύτητας είναι ο γνωστός Μπότης. Σέ ηλικία 25 ετών έλάληψε τα 100 μ. σε 10" 1. Ο Λά Μπότης έχει καλύψει έπίσης τις 220 γυάρδες σε 20" 3.

Αυτοί είναι οι πιο ταχύτεροι άνθρωποι που έχουν έμφανισθή μέχρι σήμερα στους παγκόσμιους στίβους.

Η ΕΘΝΙΚΗ ΜΠΑΣΚΕΤ - ΜΠΩΛ

Στους Μεσογειακούς αγώνες που οργανώνει η Αίγυπτος τον Οκτώβριο, η Ελλάδα θα λάβει μέρος έκτος από τα αγωνίσματα στίβου και ποδοσφαίρου και στους αγώνες μπάσκετ - μπώλ.

Το Έλληνικό μπάσκετ - μπώλ που μεταπολεμικά παρουσίασε μια άλματώδη εξέλιξη, άσφαλώς θα σημειώσει έπιτυχία στους Μεσογειακούς αυτούς αγώνες.

Στο μεταξύ γιά την προετοιμασία της έθνικής μας ομάδας έχουν κληθή και προπονούνται οι έξης αθληταί: Παναθηναϊκοί: Λάμπρου, Μαθθαίου, Αρβανίτης, Μήλας, Καραλής. Πανελληνίου: Στεφανίδης, Παπαδήμας, Χολέβας, Μανιάς. Σπóρτικ: Α. Αποστολίδης, Χριστοφόρου. Ολυμπιακοί: Ι. Σπανουδάκης. Χ. Α. Ν. Θεσσαλονίκης: Ταλλιδούρης.

Η ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΚΑΒΑΣΙΑ ΚΟΝΙΤΗΣ: Δύο ποδοσφαιρικές ομάδες έχουν συγκεντρώσει οι μικροί φιλάθλοι του μάρτυρικού χωριού μας, που κάθε Κυριακή αγωνίζονται μεταξύ τους. Τις δύο αυτές ομάδες αποτελούν οι Χ. Γκούνινας, Δ. Κουτρομπίνος, Χ. Στράνις, Β. Ηλίας, Σ. Κουτρομπίνος, Α. Αποστολίδης, Χριστοφόρου. Ολυμπιακοί: Ι. Σπανουδάκης. Χ. Α. Ν. Θεσσαλονίκης: Ταλλιδούρης.

ΚΑΛΗ ΠΑΝΑΓΙΑ: Τέσσερις ομάδες έχουν ίδρυση στην παιδόπολη αυτή. Είναι η «Θυέλλα», «Δόξα Αγίας Ειρήνης», η «Καλή Παναγία» και η «Αραγασάνι». Η ισχυρότερη είναι η «Θυέλλα», που την αποτελούν οι: Πουλής, Ανδρεάδης, Παναγιώτης, Ποσίνης, Τσιφλόγλου, Τζοπανδρακλάκης, Χαλαμπίδης, Γ. Τσιφλόγλου.

ΑΝΔΑΝΕΙΑ: Ο «Κεραυνός», η ποδοσφαιρική ομάδα του χωριού σημείωσε τελευταία δυο εξαιρετικές νίκες. Είναι η «Αχλαία» με 3-0, και τον Π.Ο.Φ. με 3-0. Η σύνθεση του «Κεραυνού»: Γκούνινας, Αντωνόπουλος, Μπουτσάκης, Πουλής, Μπρακόπουλος, Νικολάου, Παρσκαίοπουλος, Κολοπούλης, Κωτισάκης.

Ε. ΜΠΟΥΝΤΑΚΟΠΟΥΛΟΣ: ΑΓΙΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ: Σ' ένα τελευταίο αγώνα ο «Ολυμπιακός» νίκησε την μικτή Α.Ε.Κ. Π.Α.Ο. «Πανιώνιος» με 2-1. Η νικήτρια: «Πανιώνιος» με 2-1. Ρετσίλης, Γιαννίδης, Χατζηγιάννης, Λάμπρου, Τζωτλής, Βάσιος, Λάμπρου, Τζωτλής, Ντόσιος, Χαλαμπίδης, Τσιφλόγλου, Τζοπανδρακλάκης.

ΦΟΙΝΙΚΟΥΣ: Σε φιλικό αγώνα Γκούνης, Τσούσας. Η νεοσύστατη ομάδα Λαχανάδος με νίκησε την ενδεκάδα ΠΛΑΤΩΝ 1-0.

ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ: Τα αποτελέσματα των «Παντριφυλλικών» κορυφαίων αγώνων έχουν ως έξης: 100 μέτρ. Στρατηκόπουλος, Βασιλείου, 200 μ. Σκαλότης, Παρίσης Α. Στεφανίδης, Παρίσης Α.

Σ. ΚΑΝΕΛΛΑΚΗΣ: ΛΕΥΚΙΜΗ ΚΕΡΚΥΡΑΣ: Στή Λευκίμη ίδρύθηκε πριν από λίγο καιρό μια ποδοσφαιρική ομάδα, που της έδωσαν το όνομα «Α.Ε.Λ.». Η «Α.Ε.Λ.» νίκησε τους Προσκόπους, με 9-2. Χρησιμοποίησε τους έξης παίκτες: Μπέμπη, Κουρή, Κουλούρη, Γκίλη, Μικρούλη, Τζωτλής, Κουλούρη, Σ. Μυρλάκος, Γκούσης, Πακο, Μάριο, Χρυσικόπουλο.

Κ. ΧΡΥΣΙΚΟΠΟΥΛΟΣ: ΦΕΡΡΑΙ ΕΒΡΟΥ: Η τοπική ομάδα των Φερρών διαίρεθηκε σε δυο μικροτάγματα, τον «Αέτο» και τη «Θοράκη». Συναντήθηκαν μέχρι σήμερα δυο φορές και νίκησε ανεπίσημα ο «Αέτο» με 6-2 στο ένα κατό, ενώ το άλλο έληξε ισόπαλο με 2-2. Η σύνθεση του «Αέτου»: Βογ-

ΣΤΟ ΝΗΣΙ ΜΟΥ

(Η Λεμονιά)

Άγαπησα άπ' τα μικρά, τ' ανέφελά μου χρόνιά ένα δέντρί του κήπου μας, μικρούλα λεμονιά, που έμεγαλώσαμε μαζί και τη θυμάμαι αιώνια, ώσάν ν' άνθι σ' άπόμειρη του κήπου μας γωνιά. Ηθέλησα να την ίδω και μούπαν' πώς μαράθη και τέτοια λυπή έχυθηκε στα σπλάχνα μου κρυφή, τόσο η ψυχή στο θλιβερό το μήνυμα έπικράθη, που έδάκρυσα σά νάχασα μια δίδυμη άδελφή.

Γ. ΣΤΡΑΤΗΓΗΣ

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Στο ρημαγμένο παρεκκλησί της άνοιξης το θείο κοντύλι εικόνες έχει ζωγραφίσει με τ' άγριο λούλουδα τ' Άπριλη. Ο Ήλιος, γέροντας στη δύση, μπροστά στο Ίερό την Πύλη μπαίνει δειλά να προσκυνήσει κι άνάφτει υπέρλαμπρο καντήλι. Σκορπάει γλυκειά μουσκοβολιά άδωνη στον τοίχο ριζωμένη —θυμίαμα που καιεί η πίστις— και μια χελιδονοφαλιά ψηλά στο νάρθηκα χτισμένη ψάλλει το Δόξα έν Ύψιστοις.

Γ. ΔΡΟΣΙΝΗΣ

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

(Συνέχεια από τη σελίδα 458)

τράς, Ξανθούλης, Ίγνατιάδης, Ζατράς, Καραλής, Ζουρνάς, Χριστομίδης, Παπακώστας, Παπαναστασίου, Ραφτόπουλος, Βογασάς Π.

Δ. ΠΑΠΑΚΩΣΤΑΣ

ΑΘΥΤΟ: Η Π.Ο. Αθύτου ήρθε ισόπαλη 1-1, με την ομάδα της Χ.Α.Ν. Θεσσαλονίκης. Η Π.Ο. Αθύτου αγωνίζεται με τους Γαλάνη, Σταμούλη, Σύρο, Παπαδόπουλο, Στάμο, Κυρήνη, Ζερπίλα, Παπανικητή, Γιουβανίδη, Παπα, Μπακιρτζή.

Π. ΜΥΛΩΝΑΣ

ΑΓΙΑ ΚΥΡΙΑΚΗ ΚΑΣΤΟΡΙΑΣ: Στο «Σπίτι του Παιδιού» της Αγίας Κυριακής οι μικροί φιλάθλοι έχουν δημιουργήσει μια ισχυρή ποδοσφαιρική ομάδα που τελευταία νίκησε την ομάδα του Καλοχωρι με 1-0.

ΑΥΓΕΡΙΝΟΣ

ΣΤΡΑΤΙΣΙΑΝΗ ΠΥΡΓΟΥ: Η νεοσύστατη ποδοσφαιρική ομάδα «Πύργος» Στρατιανής έπλεξε το «Π.Ο.Π.» Πουρνιάς με 4-2 3-1. Οι νικήται: Ζουρνάνης, Ρούσης, Παπαχρίστος, Παύλος, Παπαχρήσης, Οικονόμος, Βαζάκης, Τσάνος, Ρήγας, Παπαγιάννης.

Χ. ΚΟΣΚΙΝΑΣ

ΚΥΠΑΡΙΣΣΙΑ: Πρό ημερών η νεοσύστατη ομάδα «Μέγας Άλέξανδρος» απέσπασε ισότητα άπ' τη «Δόξα» με σκόρ 2-2.

Τα γκόλ της ενδεκάδας του Μεγάλου Άλεξάνδρου πέτυχαν οι Π. Δημητρακόπουλος και Ν. Κωστακόπουλος.

Π. ΑΡΚΑΔΙΝΟΣ

Η ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΜΑΣ

Θ. Μπέμπε, Μυτιλήνη: Μικρέ μου φίλε πήρα το γράμμα σου γιά το πρωτάθλημα Λέσβου και τη φωτογραφία. Δυστυχώς όμως δεν θα μπορέσω να το δημοσιεύσω γιατί άπορώ έχω ελδοποιήσει τους άνταποκριτές, δεν δημοσιεύω άποτελέσματα των έπιστημών αγώνων γιατί έχω δημοσιεύσει οι αθλητικές ύφημερίδες. Στείλε μου κάτι άλλο, ρω άπό την κίνηση των μικρών σου ομάδων και θα το δημοσιεύσω εύχαρίστως.

Α. Μακρυλάκης: Ήραίο πραγματικό το κομμάτι σου γιά τον Φίλιππα, δεν έχει όμως γενικό ενδιαφέρον. Θά γράψω δυο λόγια στο προσεχές τεύχος.

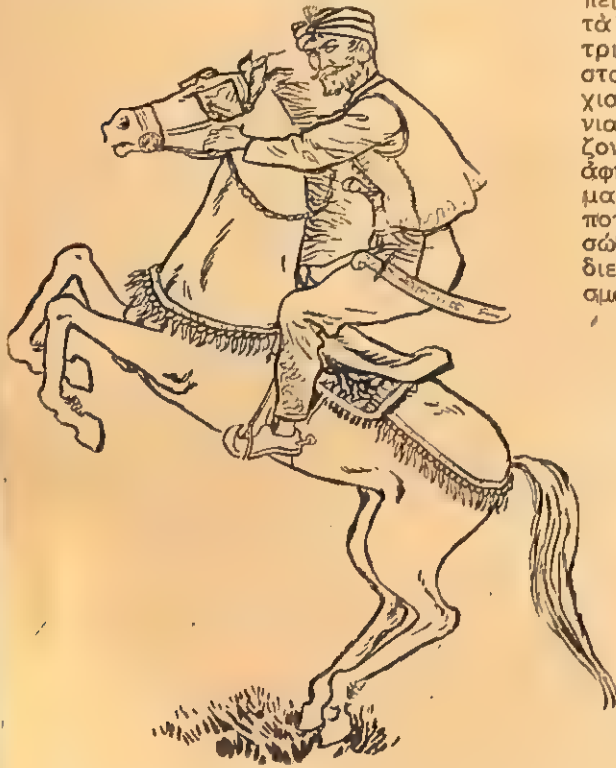
Γ. Τόσκαν, Ίωάννινα: Εύχαρίστως θα δημοσιεύσω ό,τι μου στείλεις γύρω άπό την αθλητική κίνηση. Έχε όμως πάντα ύπ' όψη σου αυτά που συνιστά πιδ πώνυ.

Γ. Τσιφλόγλου-Ε. Φίλω, ν. Α. Καλή Παναγία: Έγεις όδυο, άγαπητοί μου μικροί φίλοι, μου στέλνετε την αθλητική κίνηση της Καλής Παναγίας. Κανονίστε μεταξύ σας, γιατί οι άνταποκρίσεις σας... μπερδεύονται.

ΜΑΡΙΝΑ Κ.

Χώμα Ελληνικό

Μπροστά μου, αγαπητά μου παιδιά, έχω σκόρπια χειρόγραφα από την έποποιία της Μάνης του 1821 που με

Χτυπούσε με τὰ σπηρούνια του τὰ πλευρά του ζώου...

τόση φροντίδα συγγράφει ο σύζυγός μου. Κάθε φύλλο είναι και μία ολόκληρη Ιστορία, κάθε σελίδα είναι άφθαστη από ήρωϊσμούς κι' αυτοθυσίες, κάθε στίχο ένα καινούργιο κατόρθωμα, μία καινούργια δόξα. Στην τύχη πάνω μία σελίδα απ' τη μάχη της Βέργας και σ'ας την παρουσιάζω με τὰ πιο απλά λόγια.

Βρισκόμαστε στην Ιστορική ημερομηνία της 14 Μαΐου 1825 που τὰ άμέτρητα στρατεύματα του 'Ιμβραήμ Πασσά προσπαθούν με λύσα να υποδουλώσουν και απ' την ξηρά και από τη θάλασσα την ήρωϊκή Μάνη. Ήταν η τρίτη και τελευταία απόπειρα των αϊμοβόρων έχθρων να καταπατήσουν και έξευτελίσουν την υπερήφανη και άδούλωτη αυτή γωνιά της έλληνικής γης.

Μετά, λοιπόν, από μία τρομακτική μάχη — τις λεπτομέρειες τις γκωρίζετε απ' την Ιστορία του σχολείου σας — στην ξακουστή Βέργα, από ελαχίστους Μανιάτες, οι Τουρκο - Αιγύπτιοι υπέστησαν τέτοια πανωλεθρία ώστε εκτός από τους σωρούς των νεκρών που άφησαν στο πεδίο της μάχης όσοι απέμειναν, ή φυγή των έγινε τόσο άτακτη και με τέτοιο πανικό ώστε οι περισσότεροι στη προσπάθεια να επιβιβασθούν στα πλοία που τους περίμεναν, πνίγηκαν και έχάθηκαν.

Σε μία λοιπόν στιγμή του άγώνα ο όπλαρχηγός 'Αλιβιάτης Κωνσταντής Χαλικιάς - Κωνσταντέας, βλέποντας μία έλη από Αιγυπτίους Ιππείς με επικεφα-

λής τον Ναχάτ Μπέη να προσπαθή με άφάνταστη όρμη να διασπάση την επιθετική γραμμή των Μανιατών, έγκαταλείπει άμέσως τὸ ταμπούρωμά του και με τὰ τρία άδελφια του και 14 άλλους πατριώτες πέφτει με ταχύτητα έμπρός στους Ιππείς τούς όποιους όλοι μαζί άρχισαν να χτυπούν τότε με τὰ γιαταγάνια τους, τότε με κοτρώνες τότε άρπάζοντας με λύσα από τὰ χαλινάρια τ' άφηνισμένα άλογα. Ένα πραγματικό μακελειό γινόταν και τὸ αίμα έτρεχε ποτάμι. Τ' άλογα και οι άναβάτες, όσοι σώθηκαν άνέκοψαν την προέλασή τους, διεσκορπίσθηκαν και με τρελλό καλπαμό προσπαθούσαν να διασωθούν από τὴ μανία των επιτιθεμένων.

Ο Ναχάτ Μπέης έπάνω στο άσπρο του άτι είχε φτάσει σέ ένα μικρό κατάρχητη άριστερά απ' τὸ βουνό και τρομοκρατημένος χτυπούσε με τὰ σπηρούνια του τὰ πλευρά του ζώου για να τὸ αναγκάση να πηδήση τὸ χείμαρρο και να βρεθῇ σέ ασφάλεια κάπως στην αντίπερη όχθη. Τελικά τὸ πελώριο άλογο του κατώρθωσε να υπερπηδήση τὸ ποτάμι και σάν πάτησε τὸ χώμα πάλι, ο άναβάτης του τὸ σταμάτησε άπότομα, πήδησε γρήγορα και σάν είδε με φρίκη πὼς ο διώκτης του Μανιάτης όπλαρχηγός βρισκόταν άπέναντι και προσπαθούσε να τὸν καταφθάση περνώντας τον χείμαρρο, έβγαλε γρήγορα απ' τὸ στήθος του ένα μικρό σακκούλακι, σκόρπισε τὸ περιεχόμενό του που ἦσαν χρυσά νομίσματα, και άρχισε να τὸ

γεμίζει με χώμα, με φρέσκο χώμα που βρήκε στα πόδια του. Με μίας κατόπιν σάν άντελήφθη πὼς ο έχθρός του είχε κατόρθώσει να διαπερεωθῇ άπέναντι και ότι τὸν πλησίαζε, κάνει ένα άπότομο σάλτο, πηδά στο άλογό του και τραβά με όρμη τὰ χαλινάρια. Άλλά ἦταν άργά πιά.

Ο Κωνσταντής μας προφθαίνει, πέφτει κατά γης και άγκαλιάζει τὰ δυο πσινά πόδια του ζώου. Έκείνο στην προσπάθειά του να πηδήση, βρέθηκε δεμένο σάν σε τανάλια, χλινίντριες άπαίσια, ύψωσε με άπόγνωση τὰ μπροστινά του πόδια ενώ άσπροι άφροί έφευγαν απ' τὸ στόμα του.

Ο Μπέης άδικα προσπαθούσε να κράτηθῇ σέ Ισορρο-

καλπάζοντας.

Οι δυο θανάσιμοι έχθροι βρέθηκαν λίγο άντιμέτωποι στον τελευταίο του άγώνα.

Ο Κωνσταντής μας, φίλησε μία ελκονίτσα της Παναγιάς Εύαγγελιστριάς πουχε με σπάγγο περασμένη απ' τὸ λαιμό του. Ήταν ιερό φυλακτό του Μαναστηριού του χωριού του, του Κασίου, που λειτουργός του ἦτο κατά τὴν δὲ μεγάλος του άδελφός ο παπά Γεράσιμος. (Η ιερά μονή της Εύαγγελιστριάς υπάρχει ακόμη, στον ίδιο τόπο). Ο Μπέης δάγκωσε με λύσα τὸ χαιτσο του.

—'Ωρέ Γκιαούρη, μωρέ Μανιάτη, έκουσε ο όπλαρχηγός μας να του λέει ενώ ἦταν έτοιμος να του επιτεθῇ, πλησιάζεις μωρέ, δέν βλέπεις που ένα σου χέρι είναι σακατεμένο από βελ και τὸ στήθος σου είναι γεμάτο αίμα; Έγώ άλλωστε τώρα δέν είμαι έχθρός σου. Σ'ας θαυμάζω ώρέ! Έσκυψα και μαζέψα...

Δέν πρόφτασε όμως καλά - καλά άποτελειώση τη φράση του και ο ήρώας μας βρισκόταν δίπλα του προσπαθώντας να του καταφέρῃ τὸ πρώτο αλλά και τὸ λειωτικό χτύπημα. Ο μεγαλόσωμος ο τόσο Μπέης δέν λιποψύχησε. Άπέφηνε με τέχνη τὸ χτύπημα του έχθρου του με τὴ σειρά του όρμησε κι' αυτός άνθεκτος άνεμίζοντας τὸ φοβερό του χαιτζάρι και χτυπώντας έδω κι' εκεί άμολιχτα. Ο δικός μας δέχθηκε ξυστά μρικά χτυπήματα στον ώμο αλλά ή έ-

πία. Κατρακύλη άπότομα, παρουνοντας και χρυσοκεντημένα σέλλα που της σπασε ο Ιμάντης. Αυτό που ζητάει ο ήρώας μας, άλογο χ'άθρο-

Δημοτικά τρα

ΤΟΥ ΜΠΡΑΪΜΗ

Ήτον' ήμέρα βροχερή και ή νύχτα πουντισμένη, που κίνησ' ο Μπραΐμπασιας στο νιόκαστρο να πάη. Κολοκοτρώνης τ' άκουσε κη από μακριά του λέει: «Παύ πάς, που πάς, Μπραΐμπασια, και συ ρε σερασκέρ έδω ρ'θε και ο Δράμαλης μ' έζήντα δυο χιλιάδες, κανένας δέν άπόμεινε με όλους τούς αγάδες. —Έγώ δέν είμ' ο Δράμαλης να πω και να μεθύσω, μένα με λέν Μπραΐμπασια, ήρθα να πολεμήσω. Ρε Χατζή Χρήστο Βούλγαρη, μὴν πάς με τούς ραγιάδες. Έλα και δώ προσκύνησε να πάς με τούς αγάδες. —Έγώ δέν είμαι νιονυφ να ρ'θω να προσκυνήσω, μόν' μ' έστειλε τὸ έθνος μου για να σε πολεμήσω».

ΓΟΡΤΥΝΙΑ

Θέλτε ν' άκούστε κλάϊματα δάκρυα και μοιρολόγια: Πέρασε απ' τὰ Τσιπανά, σ'της Μαρουδιάς την τρούπα, Να ιδήτε τον μαύρο Νταγρέ, ώχ τον Βλαχοκορούτη, Πὼς κλαίει και πὼς χλίζεται και χύνει μαύρο δάκρυ. Και οι Τούρκοι του μιλάγανε, και οι Τούρκοι του φωνάζαν: «Έλα Νταγρέ προσκύνησε και δός και τ' άρμάτά σου, Να περπατῇς έλεύθερος, Τούρκοι μὴ σε πειράζουν. —Μουράτη, πὼς μ' επέρασες να ρ'θω να προσκυνήσω; Είμαι Νταγρές περίφημος, είμαι και παλληκάρι. Κ' έγώ μιντάτι άκαρτερῶ απ' τον Κολοκοτρώνη, Μαζί με τον Κολιόπουλο για να με λευθερώσουν». Κολοκοτρώνης έφθασε στο Μύτικα, στη ράχη «Βάστα Νταγρέ τον πόλεμο, βάστα και τὸ ντουφέκι». Έμπρός γιρούσι έκανε τούς Τούρκους να τσακίση. Τους Τούρκους τούς έτσάκισαν στο Άργος τούς έδίακαν.

θεσή του συνεχίσθηκε με μεγαλύτερη όρμη, με μεγαλύτερη μανία.

Κανείς δὲν βρίσκοταν εκείνη τὴν ὥρα ἐκεῖ κοντά. Ἦσαν ἀπασχολημένοι στὸ κυνήγημα τοῦ ἀντιπάλου.

Ἡ πάλι στὸ τέλος σῶμα πρὸς σῶμα, ἐξακολούθησε με πείσμα. Ὁ Μπέης ἀφρίζε πληγωμένος καὶ ἐξαντλημένος ἀπὸ τὴ μονομαχία αὐτή, ἀλλὰ καὶ ὁ Κωνσταντῆς ἦταν ἀποκατωμένος ἀπὸ τὸ πολὺ αἷμα ποὺ ἔχανε ἀπὸ δῶ κι' ἀρκετὴ ὥρα. Ὡστόσο δὲν ἐννοοῦσε ἰά παραιτηθῆ. Ἡ νίκη ἢ θάνατος!

Σὲ μιὰ στιγμή ὁ Μανιάτης αἰσθάνθη- κε πῶς ὁ σπάγγος ποὺ κρατοῦσε τὸν ἱερό του θησαυρὸ ἔσπασε καὶ τὸ εἰκόνι- σμα τῆς Παναγίας κατρακυλοῦσε στὸ χῶμα. Χωρὶς νὰ καλοσκεφθῇ τὸν κίνδυ- νο ποὺ διέτρεχε, σκύβει ἀπερίσκεπτα νὰ σηκώσῃ τὸ κειμήλιό του μὴπως τοῦ τὸ πατήσῃ ὁ ἀπίστος. Τὴ μοναδική αὐτὴ εὐ- καιρία προσπαθεῖ νὰ ἐκμεταλλευθῇ ὁ ἐχθρός. Ὑψώνει ἀμέσως τὴ σπάθα του καὶ πέφτει ἐπάνω στὸν ἀντίπαλό του. Ἡ Εὐαγγελίστρια τῆς Μάνης, ἡ προ- στάτισσα τῶν συμπατριωτῶν του τὸν σώζει τὴν τελευταία στιγμή. Ὁ Κων- σταντῆς μας ἀπὸ τὴν σκιά ἀντελήφθηκε τὴν πρόθεση τοῦ Μπέη καὶ ἐνῶ ἡ σπάθα τελεῖωσε τὴν τροχιά της καὶ στὸ δευτε- ρόλεπτο θὰ τοῦ ἔκοβε τὸ κεφάλι, κά- νει μιὰν ἀπότομη κίνηση με τὶς λίγες δυνάμεις ποὺ τοῦ εἶχαν ἀπομείνει, καὶ τὸ φονικὸ ὄργανο τοῦ ἐχθροῦ του, χάνει τὸ στόχο καὶ με ὀρμὴ χώνεται στὸ χῶ- μα. Ἡ στιγμή εἶναι κρίσιμη ἀλλὰ μονα- δική. Ὁ ἥρωάς μας προφταίνει καὶ σὰν ἀστραπὴ τοῦ καταφέρνει με τὴ σειρά του ἓνα καλοζυγισμένο χτύπημα στὸ σῆνερό κι' ἀμέσως μιὰ τρομερὴ πληγὴ ἄρχισε νὰ ξερνᾷ ποτάμι τὸ αἷμα.

Ὁ ἀγώνας εἶχε κριθῇ. Ψυχοραγῶν- τας ὁ ὑπερήφανος Μπέης ἄρχισε νὰ πα- ραμιλάει ἑλληνικὲς λέξεις:

— Ὡρὲ Γκιαούρη με νίκησες... τὸ

Ἐνῶ ἦταν ἔτοιμος νὰ τοῦ ἐπιτεθῇ...

φανταζόμουν... σὰς ξέρω τί σκυλιά εἶσατε σεῖς... ἀλλὰ... ἀδικα με σκό- τωσες... δὲν εἶχα σκοπὸ νὰ σοὺ κάνω κακό. Καθυστέρησα λίγα λεπτά... κα- τέβηκα ἀπὸ τ' ἄλογό μου... σκόρπισα τὸ χρυσάφι τῆς πατρίδας μου γιατί ἦ- ταν... εἶναι ἀχρηστο... Λίγο χῶμα μωρέ... χῶμα ἑλληνικό... χῶμα τῆς Μάνης ἤθελα νὰ πάρω... νὰ τὸ πῆγαι- να στοὺς δικούς μου... ναί στοὺς δι- κούς μου 'κεῖ κάτω... καὶ νὰ τοὺς ἔ- λεγα πῶς τὸ χῶμα αὐτὸ δὲν μοιάζει με τὸ δικό μας... δὲν εἶναι σὰν τ' ἄλλα χῶματα... εἶναι χῶ- μα ποὺ γεννᾷει παλ- ληκάρια, ἥρωες, θε- οὺς... ἀλλὰ... ἄλ- λά... δέν...

Δὲν πρόφτασε νὰ τελεώσῃ. Τὸ κεφάλι του ἔγειρε ἀπότομα καὶ μιὰ νεκρικὴ χλωμάδα ἀπλώθηκε στὸ πρόσωπό του.

.....

Πέρασαν ἄρκετὲς ὥρες. Ὁ ἥλιος ἄρ- χισε νὰ δύῃ. Ἀπὸ μακριὰ κρότοι, φω- νές, θόρυβοι ποὺ ὁ- σο πῆγαιναν κι' ἔ- σθυναν. Ἡ μάχη πλησίαζε στὸ τέλος της. Ὁ ἐχθρός εἶχε κυριολεκτικὰ ἀπο- δεκατισθῇ.

Πάνω ἄπ' τὸν μικρὸ καταράχτη, κά- ποιος ψυχοραγοῦσε. Ἦταν ὁ Κωνσταν- τῆς μας, τὸ πρωτοπαλλῆκαρο τῆς Μά- νης ποὺ φαίνεται πῶς ἔμεινε ξεχασμένο ἐκεῖ!

Ἀλλὰ ἡ Παναγία δὲν τὸν λησμόνησε. Ἀπ' τὴν ἀντίπερα μεριά φάνηκε ἓνα μι- κρὸ τάγμα μαυροφορεμένων ἀγγέλων. Ἦσαν καλόγεροι, παπάδες ποὺ στὸ τέ- λος τῆς μάχης ἄφησαν τὰ ἄρματά τους κι' ἔτρεχαν νὰ προσφέρουν τὶς ποῶτες βοήθειες στοὺς πληγωμένους ἢ νὰ κοι- νωνήσουν τοὺς ἐτοιμοθάνατους.

Εἶδαν τὸν ἥρωά μας. Οἱ πιὸ νέοι δρα- σκέλιζαν ἓνα στενὸ μέρος τοῦ ποταμοῦ καὶ βρέθηκαν γρήγορα κοντά του. Μὰ ἦταν ἀργά πιά. Ἐνας ἱερέας ἔσκυψε γιὰ νὰ τὸν μεταλάβῃ τὴ Θεία Κοινωνία. Τὸ χέρι του ἔτρεμε καὶ τὰ μάτια του ἦσαν βουρκωμένα. Τὴ στιγμή θύμωσε αὐτὴ... «Μὴ πλησιάζει κανεὶς!» ἄκουσε νὰ τοῦ φωνάξῃ ὁ γέροντας καλόγερος τοῦ Μο- ναστηριοῦ ποὺ πλησίαζε ἐκείνη τὴ στιγ- μὴ τρέχοντας... «Δὲν ἔχει δικαίωμα κα- νεὶς νὰ τὸν μεταλάβῃ... κανεὶς... μόνον ἐ- γώ... μόνον ἐγώ... εἶναι ὁ ἀδελφός μου! Ὁ ἀδελφός μου... σὲ μένα ἔλαχε ἡ μοῖρα νὰ τοῦ κλείσω τὰ μάτια... Κωνσταντῆ μου!... ἀδελφέ μου!»

Δύο σῶματα ἀγκαλιασμένα φιλιόντου- σαν... Ἐνας σταυρὸς ὑψώθηκε ποὺ ἀν- τιφέγγισε σὲ χίλια δυὸ χρώματα. Ἡ Μαγιάτικη αὔρα ἔφερνε ἀπὸ μακριὰ τὸ τραγούδι τῶν ἡρώων, τὸ τραγούδι τῆς Λεφτεριάς!...

ΒΕΑΤΡΙΚΗ Α. ΚΩΝΣΤΑΝΤΕΑ

οὐδία τοῦ 1821

ΤΗΣ ΤΡΟΜΠΟΛΙΤΣΑΣ

Ἦταν ἡ ἡμέρα βροχερὴ καὶ ἡ νύχτα πουντιασμένη ποὺ κίνησ' ὁ Κιαμίμπης στὴν Τρομπολίτσα νὰ πάη. Νύχτα σελλῶνει τ' ἄλογο, νύχτα τὸ καλλιγῶνει, βαίν' ἀσημένια πέταλα, καρφιά μαλαματένια, βαίνει καὶ τὰ σκαλόλoura με τὸ φιλὶ πλεμμένα. Στὸ δρόμον ὅπου πάγαινε στὸ θιὸ περικαλιέται, «Θέ μου, νὰ βρῶ τοὺς προεστοὺς καὶ τοὺς κοτζαμπασήδες νὰ πάρω τὰ κεφάλια τους στ' Ἀνάπλι νὰ τὰ στεῖλω». Ἀκόμ' ὁ λόγος ἔστεκε, ἀκόμ' ὁ λόγος στέκει, κλείσαν οἱ στράταις τοῦ Μωριά, κλείσαν καὶ τὰ δερβένια, κλείσαν καὶ τὸν Κιαμίμπη μέσ' στὴν Ταραμπολίτσα (;) δίχως φωμί, δίχως νερό, δίχως κᾶνα μεντάτι. Κολοκοτρῶνης μίλησ' ἀπὸς ἀπὸ τὴν τάπια: «Ἐβγα Κιαμίλ, προσκύνῃς στοὺς Κολοκοτρωναίους, νὰ σοὺ χαρίσω τὴ ζωὴ, σένα καὶ τῶν παιδιῶν σου. Τίγαρος εἶμαι νιόνυφη, νὰ βγῶ νὰ προσκυνήσω; Εἰμ' ὁ Κιαμίλ ὁ ξακουστός, στὸν κόσμ' ἔξοικισμένος, ἤμουν κολῶνα στὸ Μωριά καὶ φλάμπουρο στὴν Κόρθω». «Κολοκοτρῶνη Θεωδωρή, πρωτέ μου καπετάνιε, μὴν ξεπατώνης τὴν Τουρκιά, τοὺς μπέδες σκοτώνης, πές μας ἂν θέλῃς καὶ χασνέ, νὰ στεῖλωμ' ὅσα θέλῃς. — Δὲν θέλω γὰρ τάσῃμια σας, μὴδὲ τὸ μάλαμά σας, μὴν θέλω τὰ κεφάλια σας, στ' Ἀνάπλι νὰ τὰ στεῖλω. Ποὺ εἶσαι, βρε Κιαμίμπη, καὶ σὺ, μπέη Κορθιώτη; γιὰ πᾶρ' τὰ παλληκάρια σου καὶ οὐλο σου τάσκέρι, κ' ἔβγα νὰ πολεμήσωμε, ἂν εἶσαι παλληκάρι, νὰ ἰδῇς τοῦ Πάνου τὸ σπαθί, Γενναίου τὸ τουφέκι, πῶς πολεμάει κατάκαμπ' δίχως κᾶνα μεντάτι».

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

ΤΟ ΝΤΥΣΙΜΟ ΚΑΙ ΤΟ ΣΠΙΤΙ

«Έχω λάβει τόσα γράμματα νω σ' αυτό το ζήτημα, που μίζω αγαπητές μου μικρές, πώς πρέπει να σάς πω ό λόγια.

«Είναι κακό θεία Μαρίνα», πν γράφουν, «να θέλη ένα κο- ται να είναι όμορφοντυμένο; ναι κακό να περιποιείται την φάνισή του;»

Βεβαίως και δεν είναι κακό χιδιά μου. Το κάθε τι που έπομε τριγύρω μας και ζή, χ φυτό είναι, μα έντομο, μα ρυλί, στολίζεται και γίνεται πριτωμένο. Η μυγδαλιά στο- ζεται με τους άνθους της, και πεταλούδα με τὰ γλυκυτάτα κώματα τών πτερών της. Για- ό άνθρωπος να μένη πίσω;

Τὰ πιο παλιά χρόνια άλλω- τε, μήπως οι γυναίκες στὰ χω- α και στις πόλεις δεν ήταν τέροχα ντυμένες, με τις εξαί- ιες εκείνες τοπικές μας φορε- ιές που ήταν κεντημένες με τό- ή τέχνη, και πού ήταν ή κα- μιά τους ένα σωστό καλλιτέ- ημα; Και δεν είναι σ' αλή- ια κρίμα που οι κοπέλλες μας ς παράτησαν για να ντυθούν «ρωπαϊκά»... και τόσο άνο- α;

«Ας είναι. Αυτό που θέλω να ώ, είναι πώς για ένα κορίτσι ν είναι διόλου κακό να γνoιά- ται για το ντύσιμό του, και ενικά το παρουσιαστικό του.

Μόνο που αγαπήτὰ μου παι- α, πρέπει και σεΐς να παρα- χήτε πώς πάνω σ' αυτό το ήημα υπάρχει μεγάλη πρε- λιση.

«Άλλο ν' άρέση σε μιὰ κοπέλ- α να είναι περιποιημένη και αστρική, ταχτική στόν ντύσι- ο και στὸ χτένισμά της, κι' αλλο να της άρέσουν, καθώς έμε, τὰ λούσα, και ν' άπαιτῇ έ γκρίνιες και με παράπονα έθε τόσο ένα καινούργιο φου- τάνι.

Τὸ πρώτο είναι «κολλαισθη- ή», Τὸ δεύτερο, είναι άνόητη μεταιότης»...

Μιὰ κοπέλλα ταχτικά λου-

σμέν η, όμορφα χτενισμένη πάντα, ντυμένη μ' ένα ολοκάθαρο και φρεσκοσιδερωμένο φορεματάκι άπο τσίτι ή από αλα- τζά, δίνει μιὰ πο- λυ πιο ωραία έντύπωση από μιὰ άλλη κοπέλλα που κατα- ρώνει αλουστα μαλλιά, και που προσπαθεί να ξιπάση φορώντας όλες τις ώρες της ήμέρας λου- σάτα φουστάνια.

Η κοπέλλα που δεν είναι ά- νόητη και ξιπασμένη, ξέρει και χωρίς να της τὸ πη κανείς, πώς στὸ ντύσιμο, στὸ χτένισμα, στὸ στολισμὰ της, πρέπει να άφι- ρώση λίγη από τη σκέψη της, και λίγη από την φροντίδα της.

«Αν δώση όλη της την σκέψη κι' όλη της την φρον- τίδα στὸ τί θα φορέση, και στὸ πώς θα φανῇ, και στὸ πώς θα ξιπάση τους άλλους, είναι ένα πλάσμα κούφιο, μάτσιο, δυστυ- χισμένο. Δεν είναι άξια να φτιάση μεθαύριο δικὸ της σπι- τικό, δεν είναι άξια να γίνη μιὰ έλληνίδα από εκείνες που είναι καμάρι του έλληνικού σπι- τίου, τὸ καμάρι της 'Ελλάδας.

«Ας άφήσωμε δε και τὸ άλ- λο! Κάποιες κοπέλλες που ό νους τους δεν τρέχει παρά στὸ τί θα φορέσουν και στὸ πώς θα στολιστούν, δεν δίνουν διό- λου σημασία στὸ πὼς φαί- νεται τὸ στίτι τους. Μπαίνειις μέσα, και θαρρείς πὼς μπαί- νεις σε άχούρι. (Και πάλι ό λόγος τὸ λέει, γιατί και τὸ ά- χούρι πρέπει να είναι ταχτικό και παστρικό). «Ακαταστασία, κακονοικοκυρασύνη, έλλειψη κα- θαριότητας... Σε πιάνει ή ψυ- χή σου να μείνης εκεί μέσα!

— Να μάς συμπαθάτε, λέει ή κοπέλλα, είμαστε φτωχοί άν- θρωποι, χωριάτες.

Τί άνόητη, τί κακόπιστη δι- καιολογία, για την τεμπελιά, την αδιαφορία, την περιφρόνη- ση στη σκούπα, στη σκάφη και στὸ νερό.

Σάν και δεν υπάρχουν άπει- ρα φτωχικά, πολὺ φτωχικά μά-

λιστα σπιτάκια ά- γροτών, που είναι κούκλες!

Μα και σ' ένα τσαντήρι να ήταν υποχρεωμένη να ζή ή οικογένεια, και πάλι, αν ή κο- πέλλα, αν ή γυναί-

κα, είναι σωστές νοικοκυρές, και τὸ τσαντήρι άκόμη θα ή- ταν τρόπος να είναι χάρμα!

Γιατί ή μεγάλη πολυτέλεια, εκείνη που δεν μπορούν να πα- ραβούν μ' αυτή ούτε τ' ατλά- ζια ούτε τὰ χρυσάφια, είναι ή πάστρα και ή τάξη... Αυτές έλθουν μπράτσα, προκοπή και

καλοκομμένα, πιο καλοφτια- σμένα. Πολλές φορές όλη ή τα- ρη μιὰς μπλουζας ή ενός φορέ- ματος, είναι ότι είναι θαυμα- σια σιδερωμένα.

Τὸ σίδερο τὸ ὁ σι- δερῶματος.

Βέβαια σήμερα τὸ ιδεώδες σίδερο, είναι τὸ ηλεκτρικό. Υ- στερα από τὸν πόλεμο όμως πολλές πόλεις και πολλά χω- ριά, έχουν ηλεκτρικό για φωτι- σμό, όχι όμως και για τις έ- γασίες του σπιτιού. Κι' αλλο χωριά πάλι, δεν έχουν καθόλα- ηλεκτρικό.

Κι' έτσι οι νοικοκυρές χρ- σιμοποιούν για τὸ σιδερώμα

Κακὸς τρόπος σιδερώματος.

Ξεκούραστος τρόπος σιδερώματος.

καλή θέληση. Τίποτε άλλο!

Στὰ κορίτσια λοιπὸν που μ' έρωτούν αν είναι κακό να προ- σέχουν και να γνoιάζονται τὸ πὼς να νύνονται, άπαντῶ, πὼς όχι, δεν είναι κακό. Μόνο που την καλαισθησία τους πρέπει ν' άρχίσουν να την δείχνουν από άρχίσουν να τους, σκουπίζοντας, τα στίτια τους, σφουγγαρί- ζοντας κι' άσπρίζοντας άδιά- ζοντα. Μαθαίνοντας από μικρές κοπα. Μαθαίνοντας από μικρές να μαγειρεύουν νόστιμα και θρεπτικά φαγιά. Ξεροντας από θελόνι και κέντημα, και ότι άλ- λο πρέπει να ξέρη ή μικρή νοι- κοκυρά.

Σ' αυτή τη σελίδα άλλωστε, αυτό πασκίζω να σας μάθω! Πὼς να καταφέρετε δηλαδή, να έχετε ένα σπιτικό — μα φτω- χικό, μα μικρό, μα με περι- ρισμένα μέσα, άδιάφορο! — που όποιος τὸ βλέπει να λέη: 'Εδώ μέσα, θάσιλεύει μιὰ 'Ελληνίδα!

Και τώρα που τὰ είπαμε με- ταξύ μας, άς ξαναγυρίσωμε στη δουλειά μας!

ΤΟ ΣΙΔΕΡΩΜΑ

Σας έχω μιλήσει κι' άλλοτε για τὸ σιδερώμα που όταν γί- νεται με τέχνη μπορεί να κάνει μιὰ μπλουζά, ένα φόρεμα, μιὰ άνδρική φορεσιά, να φαίνονται όχι μόνον πολὺ πιο ωραία και πιο καινούργια, αλλά και πιο

πατροπαράδοτο «βαποράκι» τὸ σίδερο που γεμίζει με κάρβου- νο άναμμένο, και που σε άξια χέρια, κάνει θαύματα.

«Αν όμως κοντὰ στην νοικο- κυρά υπάρχει και ή νοικοκυρού- λα, τὸν λόγου της που φροντί- ζει περισσότερο για τὸ ντύσι- μό της και γενικά για την έμ- φάνισή της, θα φροντίση να έ- φάνισή της, θα σιδερώσει σιδε- ρένια, μικρά, διαφορετικού με- γέθους, από εκείνα που ζεσταί- νονται στὰ κάρβουνα.

Με αυτά τὰ σίδερσιν σιδερώ- νονται καλύτερα οι γιακάδες, και γενικά τὰ πιο φιλά μέρη ενός ρούχου. Τὸ σίδερο για να διατηρεῖται σε καλή κατάστα- ση πρέπει να τρίβεται όταν εί- σπ πρέπει να κίτρινο κερί, και να ζεστό με κίτρινο κερί, και να σκουπίζεται καλά. Όταν είναι δε σκουριασμένο, πρέπει να τὸ τρίβομε πρώτα με λίγο πολὺ φιλό γυαλόχαρτο, κι' έ- πειτα ζεστό με κερί.

Πάντως τὰ σίδερσιν πρέπει να φυλάγονται σε μέρος που να μην είναι υγρό, και καλὸ είναι να τάχομε τυλιγμένα σε πανί.

Τὰ ρούχα πριν σιδερωθούν (άσπρόρουχα, βαμβακερά και λινά) πρέπει να ραντισθούν με νερό, και να τυλιχτούν και να μείνουν έτσι μιὰ - δυὸ ώρες.

Τὰ ρούχα σιδερώνονται σε τραπέζι όπου άδένουμε μιὰ παλιά κουβέρτα διπλωμένη ά-

Α ν ω: 'Αριστερά, σιδερώμα κατά μήκος. Δεξιά, σιδερώμα λοβά. Α τ ω: 'Αριστερά, πὼς έτοιμάζονται οι πιέτες. Δεξιά, πὼς σιδερώνονται οι πιέτες.

Μεγάλη καρδιά

«Νατε, λοιπόν, τί λέγαμε; "Α, ναι, ότι θα πρέπει να συνεχίσουμε τη συζήτησή μας για την προσωπικότητα του Κυρίου. Να ιδούμε και άλλες πλευρές του χαρακτήρος του και να προσπαθήσουμε να τον μιμηθούμε κι' εμείς».

Σήμερα, ως αρχίσουμε τη συζήτηση για μια άλλη πλευρά. Τη μεγαλοψυχία του κυρίου μας, τη μεγάλη Του καρδιά. Και ποιόν δεν αγαπούσε η καρδιά αυτή! Πρώτα - πρώτα, βέβαια τους δικούς Του, την Παναγία Μητέρα Του. Η αγάπη Του προς Αυτήν φαίνεται καθαρώτερα επάνω στο κορύνωμα της αγωνίας Του. Βρισκόταν καρφωμένος στο Σταυρό. Το σώμα του πονούσε ολοκληρωτά απ' το πολύωρο κρέμασμα. Οι πληγές στα χέρια Του και στα πόδια Του έσταξαν αίμα και είχαν πρισθή, ή διψα κατέτρωγε τα σωθικά Του. Τον πονούσε κάθε κομματάκι απ' το σώμα Του απ' τα μαστιγώματα και τα φραγκελώματα. Πιο πολύ τον πονούσε η ψυχή. «Εβλεπε το κύμα απ' το μίσος και την άχαριστία να φουσκώνει γύρω Του και να πηγαίνει να Τον πνίξει. Οι βραχνές φωνές απ' τα μαγιασμένα πλήθη του έσχιζαν τ' αυτιά. «Εβλεπε πώς ούτε και καρφωμένον επάνω στο Σταυρό δεν Τον λυπόνταν. Κάτω, μαζεμένοι οι έχθροί Του σαν συμμορίτες, Τον κοροϊδευαν. «Άλλους, έσως έλεγαν, «ας σώση τώρα και τον εαυτό Του». «Γιούχα», φώναζαν άλλοι, «νά, αυτός που θα γκρέμνιζε το Ναό!». Φωνές, που τον πονούσαν ακόμα πιο βαθεία, απ' το άγκαθενιο στεφάνι, κι' απ' τα μεγάλα ακόμα

καρφιά, που ένοιωθε να Του σχίζουν τις σάρκες.

Και όμως, μέσα σ' αυτή Του την όδυν, να η αγάπη Του προς τη Μητέρα Του. Έκείνην σκέπτεται. Τί θα γίνει. Ποιάς θα Την φροντίσει. Ποιάς θα νοιασθή γι' Αυτήν. Και με τη στοργή του παιδιού που αγαπάει βαθειά και πραγματικά τη μητέρα του, παρακολουθεί τον πιο αγαπημένο, τον πιο τρυφερό, τον πιο στοργικό Μαθητή Του, τον Μαθητή της Αγάπης, τον Ιωάννη. Και του παραδίνει τη Μητέρα Του! «Νά, η μητέρα σου, του λέει, αφήνοντάς Την στις φροντίδες του. Βλέπετε μεγάλη καρδιά;

Θα μου πητε, ίσως: Μά αρχίζουμε απ' την ευκολότερη έκδηλωση της μεγάλης καρδιάς, απ' την αγάπη προς τους γονείς μας. Γιατί ποιάς δεν αγαπάει τους γονείς του; Ναι, δεν λέω. Όλοι αγαπούμε τους γονείς μας. Εκείνοι που δεν τους αγαπούν, είναι σπάνιες εξαιρέσεις. Σύμφωνα, έτσι είναι. «Αλλά δεν πρόκειται γι' αυτό. Δεν μιλάμε απλώς για την αγάπη. Συζητούμε για τη μεγάλη καρδιά. Το προσέξαμε αυτό;

Με άλλα λόγια, δεν πρόκειται για την αγάπη, την εύκολη. Δεν μιλάμε για τις εκδηλώσεις εκείνες, που γίνονται σε όμαλες, σε εύκολες περιστάσεις. Και κείνες είναι, βέβαια, σπουδαίες και έχουν την αξία τους. Χωρίς αυτές είμαστε χειρότεροι κι' απ' τα ζώα, γιατί και τα ζώα ακόμα δείχνουν αυτή τη στοργή μεταξύ τους. Άλλ' εδώ συζητάμε για τις εκδηλώσεις της αγάπης που απαιτούν κάποια προσπάθεια. Που θέλουν κάποιον κόπο. Πού, με δυο λόγια, δεν έρχονται έτσι φυσικά, αυθόρμητα. Που προϋποθέτουν μια εξαιρετική, μια καλλιερημένη ψυχή.

Να εκδηλώσει την αγάπη σου προς τους γονείς σου, όταν παραδειγματός χάριν είσαι κουρασμένος ή λίγο αδιάθετος. Σου ζητούν να κάμεις ένα μικρό

θέλημα. «Αμα το κάμης πρόθυμα, όταν είσαι ξεκούραστος έχει, βέβαια, κι' αυτό την αξία του. Όταν όμως τύχη να είσαι κατατασκιμένος από την κουράση και όχι απλώς χωρίς καμμία αντίρρηση, αλλά με προθυμία, με χαρά, τρέξης να εκτελέσης το θεληματάκι τους, τότε έχει η αγάπη σου αυτή πολύ πιο μεγαλύτερη αξία. Τότε δείχνει πώς έχεις μεγάλη καρδιά. Έπίσης όταν τύχον έχεις κάτι και για να μη τους λυπήσης και να μη στενοχωρήσης τους γονείς σου, προτιμάς να σκάνης μόνος το βάρος του πόνου σου ή της στενοχωρίας σου, να πάλι μια άλλη έκδηλωση αγάπης, που δείχνει μεγάλη καρδιά. Και πόσες άλλες περιπτώσεις, μικρές και μεγάλες, δεν αποτελούν ευκαιρίες να εκδηλώσουμε τη μεγάλη μας καρδιά απέναντι στους γονείς μας!...

Πόσο πρέπει, αλήθεια, να ντρεπώμαστε, όταν όχι μόνο αυτή τη μεγαλοψυχία δεν δείχνουμε προς τους γονείς μας, αλλά ούτε και τη στοιχειώδη αγάπη, που στο τέλος - τέλος είναι και φυσική. Όταν σκεπτόμαστε μόνο τον εαυτό μας, την εύκολία μας, την καλοπέρασή μας και δεν πηγαίνει το μυαλό μας καθόλου στον άλλον. «Οχι απλώς στον άλλον, αλλά σ' εκείνους που μας γέννησαν, που με τόσες θυσίες και με τόσους κόπους μας ανατρέφουν. Για να μη κακοπεράσουμε λιγάκι, προτιμούμε να τους κάμωμε να λυπηθούν, να πικραθούν. Κι' όλ' αυτά, γιατί σκεπτόμαστε μόνο τον εαυτό μας, το έγω μας. Άλλ' αν ο Κύριος, επάνω στο Σταυρό, σκεπτόταν μόνο τους πόνους Του, τη στενοχωρία Του, τα βασανιστήριά Του, θα φερνόταν έτσι στη μητέρα Του; θα έδειχνε αυτή τη μεγαλοψυχία απέναντι Της;

Δεν θάπρεπε, λοιπόν, κι, εμείς απ' εδώ κι' εμπρός και στο σημείο αυτό να προσπαθούμε να μιμηθούμε το πρότυπο μας; τον Κύριο;

Ο ΠΑΤΕΡ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

κετές φορές, και ένα καθαρό είδικό σεντόνι.

«Η σε σανίδα ντυμένη με την ίδια κουβέρτα που την ράβουμε στα πλάγια, και τυλιγμένη με παλιό σεντόνι στερεωμένο με παραμάνες για να βγαίνει και να πλένεται εύκολα.

«Όταν σιδερώνουμε, έχουμε πλάι ένα λεκανάκι με νερό, μ' ένα κομμάτι πανί καθαρό χωρίς χνούδι, γιατί στο σιδέρωμα είναι προτιμότερο το βρέξιμο με το πανί από το ράντισμα.

«Επίσης έχουμε κοντά ένα παλιό παστρίκο λευκό κουρέλι που πάνω του δοκιμάζουμε το σίδερο πριν αρχίσουμε τη δουλειά.

Τα σκούρα μάλλινα και τ' ανδρικά, σιδερώνονται πάντα από την ανάποδη, με βρεμμένο πανί καλά στημένο πάνω στο ύφισμα, και σίδερο αρκετά ζεστό.

Τα βαμβακερά και τα λινά, θέλουν σίδερο καυτό.

Τα μεταξωτά, τα ραγιόν, οι φανέλλες, τα γυναικεία μάλλινα, θέλουν σίδερο χλιαρό.

Μην άμελήσετε ναχετε μια βάση σιδερένια για ν' άκουμπάτε το σίδερο.

«Όταν σιδερώνουμε με βαποράκι, φροντίζουμε ν' ανάψουν καλά τα κάρβουνα αερίζοντάς τα μ' ένα χαρτόνι σε μέρος ανοιχτό. Κι' όταν το σίδερο κάψει, αρχίζουμε από τα πιο δύ-

σκολα λινά και βαμβακερά. «Όσο το κάρβουνα χωνεύουν και το σίδερο χλιαίνει, πιάνουμε τα μεταξωτά, τις φανέλλες και τα μάλλινα.

Τελευταία σιδερώνουμε τις πετσέτες του προσώπου και του φαγητού, τις πετσέτες της κουζίνας, τα πετσετάκια, τις μαξιλαιοθήκες.

Τα σεντόνια δεν χρειάζονται πάντα σιδέρωμα, αλλά μόνον τέντωμα.

Τα τραπεζομάνηλα όμως πρέπει να σιδερωθούν καλά.

«Όταν ένα ρούχο είναι φοδραρισμένο (γιακάδες, το πάνω μέρος από τα ανδρικά εσωρούχα, μαξιλαιοθήκες) πρέπει να σιδερωθή κι' από τις δυο του όψεις.

Προσοχή να μη χτυπάμε τα κουμπιά με το σίδερο, και να σιδερώνουμε τις κουμπότρυπες προσεχτικά, για να μην ξεχωνών.

Τα μανίκια σιδερώνονται άφου τα διπλώσουμε στα δυο, κατά μήκος της ραφής, και χωρίς να πατήσουμε το σίδερο στην τσάκισή.

Αρχίζω να σιδερώνουμε τ' ανδρικά πουκάμισα από τους γιακάδες και τα μανικέτια από την ανάποδη. Σιδερώνουμε ολόκληρο το πουκάμισο, και ξανασιδερώνουμε γιακάδες και μανικέτια από την όψη.

Τα ύφασματα που ξεχυλώνουν εύκολα (τεχνητό μετάξι) δεν τα σιδερώνουμε ποτέ του μάκρους, πάντοτε διπλά, κι' άφου τους ξαναδώσουμε το σχήμα τους.

Τα πλεχτά και τα πουλόβερ καρφιστώνται πάνω στο τραπέζι κι' ύστερα σιδερώνονται.

Τ' ανδρικά πανταλόνια σιδερώνονται, πρώτα όχι πάνω στην τσάκισή, για να φύγουν τα αγόνια. «Υστερα σιδερώνουμε την τσάκισή.

Το σιδέρωμα πρέπει να γίνεται γρήγορα.

Μια από τις τέχνες του σιδερώματος, είναι να ετοιμαζώμε γρήγορα με το άριστερό χέρι, το δρόμο απ' όπου θα περάσει το σίδερο.

Στα δύσκολα ύφασματά (ανδρικά, λινά) πρέπει να ρίχνουμε στο σίδερο όλο το βάρος του σώματός μας.

«Όσο πρέπει να βρίσκουμε τον τρόπο να σιδερώνουμε χωρίς να τσακίζωμαστε στην κούραση.

Είναι λάθος να νομίζω κανείς πως το σιδέρωμα είναι μια δουλειά που πρέπει να την κάνετε όρθιος. «Όπως βλέπετε και στην εικόνα, σιδερώνει κανείς θαυμάσια καθισμένος.

Τα φρεσκοσιδερωμένα ρούχα δεν πρέπει να φυλαχτούν υγρά.

Πρέπει να μείνουν αρκετή ώρα για να στεγνώσουν καλά.

Μην ξεχνάτε ότι πολλές φορές από την πολλή μας... τόξη, τα ρούχα φυλάγονται όμορφα σιδερωμένα στο ντουλάπι και στα συρτάρια, και εκεί θα θε φορά που τ' ανοίγουμε για να πάρωμε κάτι... ξεσιδερώνονται.

Δεν είναι δύσκολο να κρεμάμε στο ντουλάπι και στα συρτάρια μας μερικά τούλινα σακουλάρια με λεβάντα. Τα ρούχα δεν άρωματίζονται, αλλά διατηρούν μια φρέσκια μυρωδιά.

Συρτάρια όπου φυλάμε όσπρόρουχα, ντουλάπια όπου κρεμούμε ρούχα, πρέπει ν' αερίζονται ταχτικά, να πλένονται σε κάθε αλλαγή της εποχής μ' άφθονο χλιαρό νερό και σαπούνι, και να στρώνονται με καθαρά χαρτιά.

«Όλα αυτά που λέμε, δεν είναι διόλου πράγματα πολυέσδα... «Όπως άλλωστε είπαμε και παραπάνω, δεν θέλουν παρά λίγη καλή θέληση, λίγη κολαισθησία, λίγη αγάπη πόστρας και τάξης.

Και πως να φανταστώ πω οι μικρές νοικοκυρούλες μου οι φίλες μου που διαβάζουν τ' «Σπίτι του Παιδιού», δεν τ' έχουν όλ' αυτά;

Η ΘΕΙΑ ΜΑΡΙΑΝΑ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

«Ο Τόμ, η κυρία Ουέλντον, ο Ντίκ, έμειναν με το στόμα ανοιχτό.

«Ο Ντίκ εξέτασε τὸ σκοινί. Ήταν σκοινί καλὸ, χοντρὸ, πρώτης τάξεως. Γιατί κό-
ηκε;

— Έχουμε μιά άτυχία ποδερή! ψιθύρισε μικρὸς πλοίαρχος. Ἡ μιά πυξίδα μᾶς σπασε. Τώρα χάνομε τὸ δρομόμετρο. Δὲ ἄς μένει πιά παρά ἡ μιά καὶ μοναδική ἄς πυξίδα!

Ποὺ νὰ φαντασθῇ ὁ Ντίκ πὼς κι' αὐτὴ ταν χαλασμένη, καὶ πὼς τὸ πλοῖο ἀκο-
ουθώντας τις ἐνδείξεις της, τραβοῦσε σ' ἄλλον ἐντελὼς δρόμο!

Ποὺ νὰ φαντασθῇ ἀκόμη πὼς τὸ ἴδιο γκληματικό χέρι ποὺ εἶχε τοποθετήσῃ τὸ ἴδερὸ κάτω ἀπὸ τὴν πυξίδα, εἶχε ξεδι-
ώσει τὴν ἄλλη γιὰ νὰ σπάσῃ, καὶ εἶχε λι-
αίρει με τὸ σουγιά τὸ καινούργιο σκοινὶ
τὸ δρομόμετρο!

«Ο μικρὸς πλοίαρχος δὲν εἶχε νὰ παλαί-
η μονάχα με τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως. Εἶ-
ε ἕναν κρυφὸ, σατανικό ἔχθρὸ, ποὺ μέσα
στὸ μισοσκοτάδι τῆς κουζίνας τους, ἐτοι-
μαζε ὑποὺλα τὸ σχέδιό του.

Γιατί ὁ Νεγκόρο εἶχε κάποιο σχέδιο.

Ποιὸ ἦταν τὸ σχέδιό του;

«Αλλοίμονο! Οἱ ἐπιβάτες τοῦ «Προσκυ-
νητῆ» δὲν θ' ἀργοῦσαν νὰ τὸ μάθουν!

Τὴν ἄλλη μέρα ξέσπασε ἡ καταιγίδα με
μιά δύναμη ποὺ κανένας δὲν θὰ μπορούσε
νὰ τὴν προβλέψῃ.

Τὸ καράβι εὐτυχῶς ἔπλεε με λίγα
πανιά ανοιχτά, ἀλλὰ κι' αὐτὰ ἦταν πολ-
λά, κι' ὁ Ντίκ ἐπεχείρησε νὰ τὰ κατε-
βάσῃ.

Ἀνέθηκε με τὸν Ἡρακλῆ ποὺ ἦταν ὁ
πιδ ἐπιδέξιός ναυτικός ἀπ' ὄλους, γιὰ
νὰ προσπαθῇ νὰ μαζέψουν τὴ γά-
μια. Δὲν τὰ κατάφεραν. Μιά ἀνεμο-
ριπὴ ξαφνικά τοὺς ἄρπαξε σκοινιά καὶ
πανὶ ἀπὸ τὰ χέρια. Ὁ Ἡρακλῆς ἔχασε
τὴν ἰσορροπία του κι' ἔπεσε. Εὐτυχῶς
κάτι ξάρτια ἔκοψαν τὸ πέσιμό του, κι'
ὅταν βρέθηκε ξαπλωμένος φαρδὺς πλα-
τὺς στὸ κατάστρωμα, ὁ Ντίκ διαπίστωσε
πὼς εὐτυχῶς δὲν εἶχε σπάσει τίποτε.
Τὴν εἶχε γλυτώσει με μερικά στραμπου-
λίγματα.

ΜΕΡΕΣ ΑΓΩΝΙΑΣ

Ἡ ὁμίχλη ἦταν πολὺ πυκνὴ. Δὲν ἔ-
δλεπταν τίποτε μπροστά τους. Ἡ τρι-
κυμία ἦταν τόσο δυνατὴ, ποὺ ὁ τιμο-
νιέρης ἔπρεπε νὰ εἶναι δεμένος γιὰ νὰ
μὴν τὸν πάρῃ τὸ κύμα.

Κοντὰ στὶς ἄλλες ἀνησυχίες, ὁ Ντίκ
εἶχε καὶ μιά παραπάνω. Ἡ ἀμερικανικὴ
ἡπειρος κατὰ τοὺς ὑπολογισμοὺς ποὺ ἦ-
ταν κοντά, καὶ ὑπῆρχε κίνδυνος γιὰ τὸ
καράβι νὰ τσακισθῇ ἀπάνω στοὺς βρά-
χους τῆς ἀκτῆς. Γι' αὐτὸ δὲν ἔφευγε
ἀπὸ τὸ τιμόνι, καὶ κοιμόταν ἐλάχιστα. Ἐ-
νας ὁποιοσδήποτε ἄλλος ποὺ δὲ θάχε τὴν
γερὴ κράση τοῦ παιδιοῦ, δὲν θὰ μπορούσε
ν' ἀνθέξῃ σὲ τόσες κακουχίες.

Ἡ ψυχὴ ὅμως τοῦ Ντίκ Σάντ, ἦταν πιὸ
δυνατὴ κι' ἀπὸ τὸ σῶμα καὶ γι' αὐτὸ ἔμενε
στὴ θέση τοῦ σάν τίμιος φρουρὸς τοῦ κα-
θῆκοντος.

Οἱ νέγροι ποὺ τοὺς ἀναπέρωνε τὸ πα-
ράδειγμα του, ἔκαναν κι' αὐτοὶ ὑπεράνθρω-
πες προσπάθειες γιὰ νὰ μὴν πέσουν τὸ κα-
ράβι νὰ νικήσῃ τὴν μανιὰ τῶν κυμάτων.

Ὁ Νεγκόρο ἔμενε ὅπως πάντα κλεισμέ-
νος στὴν κουζίνα του.

Μόνο μιά μέρα θυγῆκε, πῆγε ξανά στὴν

πλώρη, κι' ὅπως τὴν πρώτη φορά, τὰ μά-
τια του καρφώθηκαν στὸν ὀρίζοντα.

Φαίνεται ὅμως πὼς αὐτὴ τὴ φορά θὰ εἶ-
δε αὐτὸ ποὺ ἤθελε νὰ δῇ, γιατί τὸ χέρι
του ἄθελα ἀπλώθηκε σὰ νὰ δειχνε κάτι. Καὶ
τὸ χαμόγελο στὸ πρόσωπό του, ἦταν ἀλη-
θινὰ σατανικό.

Ὡστόσο ἡ τρικυμία εἶχε μανιάσει.

Ἄν ὁ «Προσκυνητῆς» δὲν ἦταν τόσο γε-
ρὸ πλοῖο, θὰ ἔπρεπε νὰ εἶχε διαλυθῇ σὲ
μύρια κομμάτια.

Μέσα στὴ μανία τῶν στοιχείων, δὲν ἦ-
ταν παρά ἕνα καρυδότσουφλο, με σπασμένα
τὰ κατάρτια, με σκισμένα τὰ πανιά, ποὺ
δὲν ὑπάκουε πιά στὸ τιμόνι.

«Ὅλοι οἱ ἐπιβάτες ἦταν στὶς κοκέτες
τους, καὶ τὸ πλήρωμα γιὰ νὰ μὴν πορῇ νὰ
μένῃ στὸ κατάστρωμα ἦταν δεμένο με χον-
τρὰ σκοινιά ἀπὸ τὴ μέση.

Ἡ σωτηρία τοῦ πλοίου, ἐξορτιόταν ἀπὸ
τὴν χυτῆτά του, κι' ἀπὸ τὴν ἱκανότητα
τοῦ τιμονιέρη.

Γιατί τὸ σπουδαῖο ἦταν ν' ἀποφεύγῃ νὰ
τὸ χτυπήσουν στὴν πλώρη τὰ τεράστια κι-
νητὰ βουνὰ ποὺ ἦταν τὰ κύματα.

Τὴ νύχτα ἀνάμεσα 13 καὶ 14 τοῦ Μάρ-
τη, ὁ Ντίκ ἐξαντλημένος, δὲν μπόρεσε πιά
νὰ μείνῃ στὸ τιμόνι. Ἀναγκάστηκε νὰ πᾶ
στὴν καμπίνα του γιὰ νὰ κοιμηθῇ μερικὲς
ῶρες.

Ὁ Τόμ με τὸν Βάτ πήραν τὴ θέση του
στὸ τιμόνι, ὅταν ὁ Νεγκόρο ποὺ ὅπως εἶ-
παμε σπάνια ἔδβαινε στὸ κατάστρωμα,
πλησίασε κι' ἔδειξε πὼς ἤθελε νὰ πιάσῃ
κουβέντα μαζί τους.

Κάτω ἀπ' τὸ γυαλί ἐνὸς βιδωμένου τραπέζιου...

Ἐκεὶ ποὺ κουβέντιαζαν, ὁ Νεγκόρο ἔχα-
σε τὴν ἰσορροπία του καὶ γιὰ νὰ μὴν πέσῃ
πιάστηκε ἀπὸ τὸ κουτὶ τῆς πυξίδας. Ὁ
Τόμ, ποὺ φοβήθηκε πὼς ἔσπασε ἡ πυξίδα, τὴν
ἔβγαλε μιά φωνή, ποὺ ὁ Ντίκ Σάντ τὴν
ἔκουσε ἀπὸ τὴν καμπίνα του κι' ἔτρεξε.

Ὁ Νεγκόρο εἶχε ἀνασηκωθῇ, καὶ στὸ
χέρι του κρατοῦσε τὸ κομμάτι τὸ σίδε-
ρο ποὺ εἶχε βάσει στὴν πυξίδα, καὶ τὸ πέταξε
στὴ θάλασσα χωρὶς νὰ καταλάβῃ κανεὶς
τίποτε.

Ὁ Νεγκόρο τώρα ἤθελε ἡ πυξίδα νὰ δου-
λεύῃ κανονικά. Τί συνέβηκε; ρώτησε ὁ δό-
κιμος.

— Αὐτὸς ὁ ἀπρόσεχτος ἔπρεπε πάλι
στὴν πυξίδα! φώναξε ὁ Τόμ.

Μὲ μεγάλη ἀνησυχία ὁ Ντίκ ἔσκυψε πᾶ-
νω στὸ πολυτίμο κουτὶ. Ἡ πυξίδα εὐτυχῶς
δὲν εἶχε πάθει τίποτε.

— Τί γυρεύεις ἐσύ ἐδῶ; ρώτησε τὸ μά-
γερα αὐστηρά.

— Ὅτι θέλω! ἀπάντησε με αὐθάδεια ὁ
Νεγκόρο.

— Τί εἶπες; ἔκανε θυμωμένα ὁ Ντίκ.

— Εἶπα πὼς κανένας κανονισμὸς δὲν ἔ-
παγορεύει νὰ κανὲν κανεὶς περίπατο στὴ
καμπίνα τοῦ τιμονιέρη.

Ἀπὸ σήμερα τὸ ἀπαγορεύω ἐγώ! εἶπε
ὁ Ντίκ.

— Καλὲ τί μᾶς λέτε! ἔκανε ὁ Νεγκόρο.

Ὁ μικρὸς πλοίαρχος, ἔβγαλε ἀπὸ τὴν
τσέπη του ἕνα πιστόλι, τὸ γύρισε πρὸς
τὸν μάγερα, καὶ εἶπε:

— Νεγκόρο, εἶναι καλὸ νὰ ξέρῃς πὼς
αὐτὸ τὸ πιστόλι βρίσκεται διαρκῶς ἀπάνω
μου. Κι' ὅτι με τὴν πρώτη ἀνυπακοή, δὲν
θὰ διστάσω νὰ τὸ μεταχειρισθῶ!

Ὁ Νεγκόρο δὲν πρόφτασε ν' ἀπαντήσῃ.

Βρέθηκε διπλωμένος στὰ δύο.

Ἀπλούστατα, ὁ Ἡρακλῆς ἀκούμπησε τὸ
χέρι του στὸν ὦμο του.

— Πλοίαρχε Σάντ, τί λέτε, νὰ πετάξω
αὐτὸν τὸν ἀλητήριο στὰ θάλασσα; Τὰ φα-
ρια δὲν εἶναι δύσκολα στὸ φαῖ τους, καὶ
θὰ κάνουν φῆνο τσιμποῦσι!

Ὁ Ἡρακλῆς ἄφησε τὸν Νεγκόρο ποὺ ἀ-
πομακρύνθηκε μουνιμουρίζοντας:

— Καταραμένε μαῦρε, θὰ μοῦ τὸ πλη-
ρώσῃς!

Στὸ μεταξύ ὁ ἄνεμος ἄλλαξε.

Ἡ θάλασσα γαλήνεψε κάπως. Τὸ ξε-
θεωμένο πλήρωμα τοῦ «Προσκυνητῆ» κι'
ὁ μικρὸς πλοίαρχός του, μπόρεσαν νὰ
πάρουν ἀνάσα.

Ὡστόσο αὐτὸ τὸ ἀσήμαντο φαίνο-
μενικὸ ἐπείσοδιό με τὸν Νεγκόρο, εἶχε
ἀναστατώσει τὸν Ντίκ Σάντ.

Ἀρχισε νὰ ὑποψιάζεται ὅτι ἡ πρῶ-
τη πυξίδα δὲν εἶχε σπάσει τυχαία, οὔτε
εἶχε κοπῇ μόνο του τὸ σκοινὶ τοῦ δρο-
μέτρου. Μὰ τί συμφέρον εἶχε ὁ μά-
γερ νὰ μείνῃ ὁ «Προσκυνητῆς» χωρὶς
γέρας νὰ μείνῃ κι' αὐτὸς νὰ σωθῇ;

Πυξίδα; Δὲν ἤθελε κι' αὐτὸς νὰ σωθῇ;
Δὲν διαζόταν νὰ πατήσῃ στὸ στέρεο ἔ-
δαφος τῆς Ἀμερικῆς;

Ὅσο καὶ νὰ τὰ γύριζε στὸ μυαλό
του ὅλ' αὐτὰ, δὲν μπορούσε νὰ βρῇ ἱ-
κανοποιητικὴ ἐξήγησι.

Γι' αὐτὸ ἔδωσε διαταγὴ νὰ παρακο-
λουθοῦν τὸν μάγερα περισσότερο ἀπὸ
πρὶν.

Ὡστόσο οἱ μέρες περνοῦσαν, καὶ ἡ
Ἀμερικὴ δὲν φαίνόταν στὸν ὀρίζοντα.

Ὁ Ντίκ ἄρχισε ν' ἀναρρωτιέται μὴ-
πως εἶχε τρελλαθῇ, καὶ μὴν πέσουν πάνω
ἀδύνατων ἀδύνατο, νὰ μὴν πέσουν πάνω
σὲ στεριά με τὸν δρόμο ποὺ εἶχε ἀκο-
λουθήσει τὸ πλοῖο!

Ὅμως αὐτὴ ἡ στεριά, τί εἶχε γίγει;

Εἶχε ἐξαφανισθῇ ἐντελῶς ἀπὸ τὴ θάλασ-
σα; Θὰ γύριζε τὸ καράβι αἰωνίως στὰ πε-
λάγη σὰ νάταν ὁ Ἰπτάμενος Ὁλλανδός;

Γιὰ μερικὲς μέρες ἀκόμη, ὁ Ντίκ Σάντ
δὲν μπορούσε νὰ ξεκολλήσῃ ἀπὸ τὴν μικρὴ
καμπίνα τοῦ τιμονιέρη, ὅπου κάτω ἀπὸ τὸ
γυαλί ἐνὸς βιδωμένου τραπέζιου ἦταν τὸ
μέρος τοῦ χάρτη ποὺ ἔδειχνε τὸν Εἰρηνικὸ
ὠκεανό.

Ὡστόσο μιά μέρα, μιά ἀπὸ τίς τελευ-
ταῖες τοῦ Μάρτη, ὁ Ἡρακλῆς ποὺ βρισκό-
ταν πάνω στὴν κόφα τοῦ τρικέτου, φώναξε:

— Γῆ! Γῆ!

Ὁ Ντίκ ἔτρεξε ὡς τὴν πλώρη.

Μήπως ὁ Ἡρακλῆς ποὺ δὲν εἶχε μάτια
ναυτικοῦ εἶχε γελαστῇ;

— Πού είδες τη γη, 'Ηρακλή;
— 'Εκεί! Σὰς ὀρκίζομαι πὼς εἶδα γῆ
καπετάν Σάντ!

Ὁ Ντίκ ἐκύτταζε μὲ τὸ κυάλι, ἀλλὰ δὲν
μποροῦσε νὰ διακρίνῃ τίποτε.

Ἐκείνη τῇ στιγμῇ ἡ κυρία Οὐέλντον ἀνέ-
θηκε στὸ κατὰστρωμα, παρ' ὅλη τὴν ὑπό-
σχεση ποὺ εἶχε δώσει νὰ μὴν ἀνέβῃ.

Εἶχε ἀκούσει κι' ἐκείνη τῇ φωνῇ τοῦ 'Η-
ρακλῆ, καὶ δὲν ὑπόρρισε ν' ἀντισταθῇ στὸν
πειρασμό ν' ἀντικρύσῃ αὐτὴ τῇ γῇ ποὺ
τόσο καιρὸ πιά περιμέναν νὰ τὴν ἀντι-
κρύσουν.

— Ναί! Πράγματι! Γῆ! εἶπε κι' ὁ Ντίκ
Σάντ.

Εἶχαν ἀνοίξει τὰ σύννεφα γιὰ λίγα δευ-
τερόλεπτα καὶ μπόρεσε νὰ μισοδιακρίνῃ
τὴν κορυφὴ ἐνὸς βουνοῦ.

— Ἐπιτέλους! ψιθύρισε. Ἐπιτέλους!

— Θ' ἀργήσωμε νὰ φτάσωμε αὐτὴ τῇ
στεριά; ρώτησε ἡ κυρία Οὐέλντον.

— Εἶναι ζήτημα ὥρων πιά! εἶπε ὁ δό-
κιμος.

Ἦταν ὀχτὼ τὸ πρῶν. Κατὰ τὸ μεσημέρι
ὁ Ντίκ λογάριζε νὰ φτάσουν στὴν ἀκτῇ.

Ὡστόσο ποτὲ ὁ Ντίκ δὲν εἶχε δοκιμάσει
μεγαλύτερη ἀγωνία. Γιατί μὲ τὸν ἀέρα καὶ
μὲ τὴ φουσκοθαλασσιά — ἃς ἀφήσωμε τὴν
ἐλαινὴν κατὰστασιν τοῦ «Προσκυνητῆς» ποὺ
τόσες ἑβδομάδες θαλασσοδέρνονταν —
τὸ πλῆρσισμα τῆς ἀκτῆς, σήμαινε σίγουρο
ναυάγιο.

Πέρασαν ἔτσι δυὸ ὥρες, ἀλλὰ ἡ ὁμίχλη
ἦταν τόσο πυκνὴ ποὺ δὲν μπόρεσαν νὰ ξα-
ναδιακρίνουν αὐτὴ τὴν πολυθρύλητη γῆ!

Ἐκείνη τῇ στιγμῇ εἶδαν τὸν Νεγκόρο ν'
ἀνεβαίνει στὸ κατὰστρωμα καὶ νὰ κυττᾷ
τὸν ὀρίζοντα, σὰ νάθελε ν' ἀνακαλύψῃ κάτι.

Ἐπὶ κατέβηκε ξανά στὴν κουζίνα του.
Ὡστόσο κατὰ τὸ μεσημέρι, ξεκαθάρισε
κάπως ὁ καιρὸς, κι' ὁ Ντίκ κύτταζε καὶ
παλὶ μὲ τὰ κυάλια του.

Μόλις διέκρινε τὴ στεριά, ἔτρεξε εὐθὺς
στὴν καμπίνα τοῦ τιμονιέρη, ἔρριξε μιὰ
ματιά στοὺς χάρτες, κι' ἔπειτα μπῆκε στὴν
καμπίνα ὅπου περνοῦσε τὴν ἡμέρα τῆς ἡ
κυρία Οὐέλντον μὲ τὸν μικρὸ Τζάκ καὶ τὴν
Νάν.

— Κυρία Οὐέλντον, εἶπε ὁ δόκιμος, αὐ-
τὴ ἡ στεριά ποὺ εἶδαμε, εἶναι δυστυχῶς
ἐνὰ ἐρημονήσι.

— Ἐρημονήσι Ντίκ;

— Ναί. Καθὼς εἶδα στὸν χάρτη, δὲν
μπορεῖ παρὰ νὰ εἶναι ἡ νῆσος τοῦ Πάσχα,
γιατί αὐτὸ τὸ ξεμοναχισμένο νησί εἶναι
τὸ πιδ κουντὸ πρὸς τὴν ἀμερικανικὴ ἀκτῇ.

— Κι' εἶναι μακριὰ ἀκόμη ἡ ἀμερικανι-
κὴ ἀκτῇ;

— Δυστυχῶς ναί, κυρία Οὐέλντον.

— Δὲν μπορῶ νὰ ἐξηγήσω αὐτὴ τὴν ἀ-
νεξήγητὴ ἀργοπορία. Ἐκτὸς ἀν παραδεχθῇ
κανεὶς πὼς ἡ πυξίδα μᾶς γέλασε. Μὰ γί-
νονται τέτοια πράγματα; Καὶ εἶναι δυνα-
τὸν ἡ καταιγίδα νὰ μᾶς ἐβγαλε τόσο πο-
λὺ ἀπὸ τὸ δρόμο μας;

— Τί ἀκριβῶς εἶναι αὐτὴ ἡ νῆσος τοῦ
Πάσχα;

— Τὸ πραγματικὸ τῆς ὀνομα εἶναι Βαί-
Χού. Τὴν ἀνακάλυψε ὁ Δαβὶδ τὸ 1686 ἀνή-
μερα τοῦ Πάσχα. Ὁ Κούκ κι' ὁ Λαπερούζ,
οἱ δυὸ μεγάλοι ἐξερευνητὲς θαλασσοπόροι,
τὴν ἐξερεύνησαν κι' οἱ δυὸ. Πάντως βρίσκε-
ται σὲ ἄγρια κατὰστασι. Τώρα ποὺ ἐξ-
ερχομε ποὺ βρισκόμαστε, θὰ φτάσωμε στὴν
Ἀμερικὴ, ἔγνοια σας.

ΣΤΕΡΙΑ!

Μιὰ ἑβδομάδα ἀκόμη κράτησε ἡ καται-
γίδα.

Κι' ὕστερα ὁ καιρὸς ἄρχισε νὰ καλυ-
τερεύῃ.

Αὐτὴ ἡ ἑβδομάδα ἦταν ἰδιαίτερως δύ-
σκολη γιὰ τὸν Ντίκ. Ὅπως κοιμόταν ἐλά-
χιστα, εἶχε ἀδυνατίσει ὑπερβολικὰ, κι' αἰ-
σθανόταν σχεδὸν ἀδιάκοπα ζάλη.

Μὰ δὲν ἐννοοῦσε ν' ἀφήσῃ τὴ θέση του
στὸ τιμόνι, παρὰ γιὰ νὰ φάῃ διαστικὰ
κάτι, καὶ νὰ κοιμηθῇ λίγες ὥρες.

Ὅταν γαλήνεψε λιγάκι ἡ θάλασσα,
πρῶτῃ ἡ κυρία Οὐέλντον τόλμησε ν' ἀνέβῃ
στὸ κατὰστρωμα.

Κατὰ τὰ φαινόμενα, ἡ σκληρὴ τους δο-
κιμασία πλησίαζε στὸ τέλος τῆς.

Ἡ γενναία ἀμερικανίδα ὅταν ἀντίκρουσε
τὸν Ντίκ τόσο ἀδυνατισμένο, τόσο ἐξαν-
τλημένο μὲ τὰ μάτια του νὰ λάμπουν ἀπὸ
τὸν πυρεττὸ, αἰσθάνθηκε μιὰ δυνατὴ συγ-
κίνηση.

— Ντίκ, ἐφώνασε, πιάνοντάς του τὰ χέ-
ρια, καλὸ μου παιδί, καπετάνιο μου! Πῶς
θὰ μπορέσωμε νὰ σ' εὐχαριστήσωμε μιὰ
μέρα, γιὰ ὅτι ἔκανες γιὰ μᾶς;

— Ὦ, κυρία Οὐέλντον, εἶπε ὁ μικρὸς
πλοίαρχος, πὼς γίνεσαι νὰ μὴν ἀκούε τὸν
καπετάνιο σας; Ἀνεβήκατε στὸ κατὰστρω-
μα ἐνῶ σὰς εἶχε... παρακαλέσῃ νὰ
μείνετε στὴν καμπίνα σας ὥς νὰ
σὰς πῇ αὐτὸς τί νὰ κάνετε...

— Ἐχω τὸ προαίσθημα ὅτι δὲν
θάχομε πιά τρικυμία!

— Τὸ προαίσθημά σας βγαίνει
σωστὸ κυρία Οὐέλντον. Τὸ θαρρόμε-
τρο ἐπιτέλους δείχνει καλοκαιρία.

— Εἶναι λοιπὸν καιρὸς ν' ἀνα-
παυτῆς λίγο καλὸ μου παιδί.

— Ν' ἀναπαυθῶ κυρία Οὐέλντον!
Δὲν ἔχει γιὰ μένα ξεκούραση πρὶν
σὰς ξεμπαρκάρω ἡσυχὰ καὶ καλὰ σ'
ἐναν σίγουρο τόπο!

— Ὁ ἄντρας μου κι' ἐγώ, ποτὲ
δὲν θὰ ξεχάσωμε τί ἔκανες γιὰ μᾶς!

— Τὸ χρέος μου κυρία Οὐέλντον,
τίποτε ἄλλο ἀπὸ τὸ χρέος μου!

— Παιδί μου σοῦ ξαναλέω πὼς
αὐτὲς τὶς φοβερὲς μέρες, ἔδειξες
πὼς εἶσαι ἐνας σωστὸς ἄνδρας, ἄ-
ξιος νὰ κυβερνᾷς. Κι' ἐλπίζω γρή-
γορα νὰ σὲ δῶ νὰ κυβερνᾷς σὰν
πλοίαρχος ἐνα ἀπὸ τὰ καλύτερα καὶ
τὰ μεγαλύτερα καράβια μας!

Τὰ μάτια τοῦ Ντίκ γέμισαν δά-
κρυα.

— Εἰς κυρία Οὐέλντον! Ἐγώ, ὁ
ὀρφανός... ἄρχισε.

Μὰ ἡ κυρία Οὐέλντον τὸν διέκοψε.

— Δὲν εἶσαι πιά ὀρφανός Ντίκ.

Πάντα σ' ἀγαπούσαμε ὁ ἄντρας μου
κι' ἐγώ. Ἀλλὰ ἀπὸ τώρα θὰ γίνης
πράγματι γιὸς μας, ὁ μεγαλύτερος

ἀδελφὸς τοῦ Τζάκ ποὺ τόσο σὲ ἀγαπᾷ...

— Ἐλα νὰ σὲ φιλήσω παιδί μου!

Ἡ κυρία Οὐέλντον ἔσφιξε τὸν Ντίκ στὴν
ἀγκαλιά της, καὶ τὸν φίλησε τρυφερὰ στὸ
μέτωπο. Ὁ Ντίκ μὲ βία κρατοῦσε τὰ δά-
κρυα.

— Ποτὲ στὴ ζωὴ μου δὲν ἤμουν τόσο
εὐτυχισμένος! ψιθύρισε.

— Ἀς ἐλπίσωμε πὼς ἔφτασε τὸ τέλος
ἀπὸ τὸ βάσανό μας, εἶπε ἡ κυρία Οὐέλ-
ντον, καὶ πὼς γρήγορα θὰ μπορέσω νὰ σοῦ
δείξω ἔμπρακτα τὴν ἀγάπη μου καὶ τὴν
εὐγνωμοσύνη μου!

Ἀλλοίμονο! Ἐνῶ κουβέντιαζαν ἔτσι,
τοὺς ἦταν βέβαια ἀδύνατο νὰ φανταστοῦν
τί τοὺς ἔκρυβε ἀκόμη ἡ μοῖρα καὶ προπαν-
τὸς ἡ κακία τῶν ἀνθρώπων. Ἦταν ἀδύνατο
νὰ φανταστοῦν ἀπὸ τί ἀφάνταστες περι-
πέτειες θὰ ἔπρεπε νὰ περάσουν, ἀπὸ τί
κινδύνους καὶ τί δοκιμασίες.

Ἡ κυρία Οὐέλντον κι' ὁ Ντίκ, ἦταν τόσο
σίγουροι πὼς ἔπλεαν ὀλοταχῶς γιὰ τὴν
Ἀμερική!

Ὡστόσο ἡ τρικυμία εἶχε περάσει, κι' ὁ
Ντίκ μάζεψε τὸ μικρὸ του πλήρωμα στὸ
κατὰστρωμα γιὰ ν' ἀνοίξουν τὴν μαϊστρα
καὶ τὴν γάμπια.

Κι' ὅταν δὲν θάχομε ἀέρα, εἶπε ὁ μι-
κρὸς Τζάκ, θὰ βάζωμε τὸν 'Ηρακλῆ νὰ φυ-
σᾷ στὰ πανιά, καὶ τὸ καράβι μας θ' ἀρ-
μενίζῃ πρῶτα!

Αὐτὴ ἡ ἰδέα ἄρεσε πολὺ τοῦ 'Ηρακλῆ.
Γέλασε μὲ τὴν καρδιά του, κι' ὅταν ἐβλεπε
τὸν Τζάκ, φυσοῦσε στὰ πανιά, ὅτι τάχα
τὰ φούσκωνε αὐτὸς κι' ὄχι ὁ ἄνεμος.

Ἀπὸ ἐκείνη τὴν ἡμέρα, τὸ καράβι ἔσκι-
ζε τὰ κύματα ὅπως καὶ τὶς πρῶτες μέρες.

Ἀνοίξαν τὰ φινιστρίνια κι' ὅλες τὶς
μπουκαπώρτες, γιὰ νὰ ἀεριστῇ καλὰ τὸ
καράβι, κι' ὁ Ντίκ ἔβαλε τὸ πλήρωμα νὰ
πλύνῃ τὸ κατὰστρωμα.

Ἦθελε νὰ εἶναι ὁ «Προσκυνητῆς» ὁλο-
κάθαρος ὅταν θὰ ἔπιαναν σὲ λιμάνι.

— Ποῦ λογαριάζεις νὰ πιάσουμε Ντίκ
ρωτοῦσε ἡ κυρία Οὐέλντον.

— Κάπου ἐδῶ, ἔλεγε ὁ μικρὸς πλοίαρ-
χος δείχνοντας στὸ χάρτη ἕνα μέρος ἀνά-
μεσα στὸ Περού καὶ στὴ Χιλή. Κι' ἐκ-
θα μπορέσετε νὰ βρῆτε ἕνα καλὸ καράβι
ποὺ θὰ σὰς γυρίσῃ σίγουρα καὶ ἀνετ-
στὴν Καλλιφόρνια.

— Μὰ ὁ «Προσκυνητῆς» δὲν θὰ πᾶ
στὸν Ἅγιο Φραγκίσκο;

— Βέβαια κυρία Οὐέλντον, μόνο ποὺ
σεῖς δὲν εἶναι πιά ἀνάγκη νὰ βρίσκεσαι

Ἐφερε ἕνα μικρὸ βαρελάκι...

μέσα. Νὰ ἔχω κι' ἐγὼ τὸ κεφάλι μου πρὸς
ἡσυχία. Δὲν τὸ καταλαβαίνετε; Θὰ ζητήσω
νὰ μοῦ δώσουν ἕνα ἀξιωματικὸ καὶ μερ-
κοὺς ναῦτες. Κι' ὕστερα ἐμεῖς θὰ πι-
αίμε στὸ Βαλπαράϊζο.

Ἐτσι ἔφτασε ἡ 5 Ἀπριλίου.

Δυὸ ὁλόκληρους μῆνες βρισκόταν
«Προσκυνητῆς» στὸ πέλαγος.

Τὸν τελευταῖο καιρὸ, ἀρμένιζε μὲ πρῶ-
τον ἀέρα, κι' ὁ Ντίκ εἶχε ἀνοίξει ὅλα τὰ πανιά.

Κι' ὥστόσο ἡ πολυπόθητὴ ἀκτῇ δὲν ἐ-
νοοῦσε νὰ φανῇ, λές κι' ἔφευγε ἀδιάκοπα
ἀπὸ μπροστά τους.

Πολλὲς φορὲς οἱ μαῦροι ἀλλὰ καὶ ὁ
Ντίκ γελᾶσθαι καὶ νόμισαν πρὸς

ἀντίκρουσαν στεριά.

Ἡ Κορδιλιέρα τῶν Ἀνδεων ἔχει πάρα

πολὺ ψηλὰ κορφὰ καὶ κανονικὰ ἀν πλῆ-
σίαζαν πρὸς τὸ Περού ἢ τὴν Χιλή, θὰ

πρεπε νὰ τὴν εἶχαν ἀντικρύσει.

Ὡστόσο στὶς 6 Ἀπριλίου, δὲν ὑπῆρχε

πιά καμμιὰ ἀμφιβολία: ὁ «Προσκυνητῆς»

εἶχε μπροστά του τὴ στεριά.

Ὁ Ντίκ Σάντ, ἐφώνασε σίγουρος αὐτὴ

τὴ φορά:

— Στεριά! Στεριά μπροστά μας!

Ὅλοι τότε ἔτρεξαν στὸ κατὰστρωμα.

Μόνον ὁ Νεγκόρο δὲν ἐφάνηκε.

Σὲ τρεῖς ὥρες, ἡ ἀκτῇ ξεχώριζε ὁλοκα-

θαρῇ μπροστά τους.

Λίγα δεινράκια ξεχώριζαν πίσω ἀπὸ μι-

ἐρημὴ ἀκρογυαλιά γεμάτη βράχια, ἐνῶ πρὸς

σὼ διακρίνονταν ὁ ἐπιβλητικὸς ὄγκος τῶν

βουνῶν.

Ὡστόσο δὲν φαινόταν τίποτε ποὺ ν

δείχνῃ ὅτι τὸ μέρος ἦταν κατοικημένο. Οὐ

τε σπῖτι οὔτε καπνὸς, τίποτε!

Ὁ Ντίκ ἔδωσε διαταγὰς νὰ κατεβάσῃ

τὰ πανιά, καὶ σὲ λίγο ὁ «Προσκυνητῆς»

πλεε μονάχα μὲ τοὺς φλόκους του καὶ τὴ

μαϊστρα.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Ο ΤΡΥΓΟΣ ΤΗΣ ΣΟΥΛΤΑΝΙΝΑΣ

Σήμερα θα σάς πω δυο λόγια για τον τρύγο και το άπλωμα στ' άλωνια αυτού του χρυσού πλούτου της Ελλάδας μας, αυτού του εύλογημένου καρπού που λέγεται σουλτανίνα.

Ο τρύγος πρέπει να γίνεται από έμπειρους εργάτες που να ξέρουν να κόβουν τα σαμπιά χωρίς να καταστρέφουν τις ρίζες, και χρησιμοποιώντας μικρά καλάθια, τα οποία να μην στοιβάσσονται ή σταφίδα.

Ο άμπελουργός πρέπει να δώσει έπειτα μεγάλη προσοχή στην παρασκευή της ποτάσσας ή «καλιάς» όπως την λένε.

Αυτή δίνει την ελαστικότητα και το ωαίο χρώμα της στην ξερή σταφίδα.

Γι' αυτό ο άμπελουργός πρέπει να προέξει αγοράζοντας ποτάσσα από το εμπόριο, (άνθρακικό κάλι) να μην είναι νοθευμένη με σόδα (άνθρακικό νάτριο) που είναι τηνώτερη και δλαφτεί την σταφίδα.

Πρέπει να ζητάει μίγμα που να έχει 80 - 5 % άνθρακικό κάλι (ποτάσσα) και 10 - 2 % άνθρακικό νάτριο (σόδα).

Η καλιά, ή αλυσσίδα δηλαδή, έτοιμάται από βραδύς.

Με το γράδο, εξετάζουμε τον βαθμό πυκνότητας της αλυσσίδας που πρέπει να είναι 5 - 8 δαδών.

Σε 50 όκάδες καλιά, πρέπει να προσθέσουμε και μισή όκα λάδι. Το λάδι το ρίχνουμε σιγά σιγά, ανακατεύοντας συνέχεια την αλυσσίδα, με την ειδική μακρομάνικη ή τσαρόλα.

Κάθε τόσο (ύστερα από 7 ή 8 βουτήματα σταφίδας στην καλιά) ρίχνουμε κι' από 50 δαδιά λάδι, καθαρό, χωρίς όξυνητα. Βάζουμε την έτοιμη καλιά (50 όκάδες) σ' έναν μεγάλο κάδο που να παίρνει 0 όκάδες, κι' εκεί βουτάμε τα σταφύλια, ένα μικρό κοφινάκι, ή με τρυπητό.

Το βούτημα δεν πρέπει να κρατήσει πάνω από 4 - 5 λεπτά. "Αν ή σταφίδα είναι παραπάνω στην καλιά, χαλάει.

Από εκεί, ή σταφίδα ρίχνεται σε άλλο ρυπητό να στραγγίξει.

Μόλις ή καλιά «θολώσει», ο άμπελουργός πρέπει να περιμένει να κατακαθίση, ή να μεταφέρει την καθαρή σε άλλο κάδο, και α χύση το λασπωμένο υπόλοιπο.

Η σταφίδα που στραγγίστηκε καλά, πρέπει κατόπιν ν' άπλωθι στ' άλωνια.

Το καλό άλώνι, είναι στη μέση του άπeliου, ή πολύ κοντά για να μην χαλάση σταφίδα στη μεταφορά, και σε μέρος ύψος και στεγνό.

Το έδαφος του άλωνιού, πρέπει να είναι γορδές.

Για κάθε στρέμμα άμπελιού, χρειάζεται να αράντα τετραγωνικά μέτρα άλώνι.

Η κλίση όμως του άλωνιού πρέπει να είναι μικρή, για να μη σχηματισθούν ρεύματα αν πέση μπόρα.

Το άλώνι πρέπει να σκαφτεί σε βάθος 0 έκατοστών. Εκεί άπλώνονται μεγάλα ιθάρια, κι' ανάμεσά τους άλλα μικρότερα.

Τέλος ρίχνουμε ποταμίσια άμμο που πιάνει το καλύτερο χρώμα για το άλώνι.

Γύρω βέβαια σκάβονται τ' αλύακια για το νερό.

Τα τέτοιου είδους άλωνια, είναι πολύ καλύτερα, απ' εκείνα που είναι στρωμένα με πλάκες ή πυλό ή τοιμέντο, γιατί δεν βαστάνε διόλου ύγρασία.

Τα άλωνια σπιδώνονται, γυαλίζονται ηλαδω ή με μίγμα από βουιά (κοπριά βω-ιού) και πυλό.

Έπειδή όμως άπαγορεύεται ή χρήση της κοπριάς, τώρα μεταχειρίζονται άργιλλο (γλύνα) με φιλοκομμένο άχυρο. Στο μίγμα προσθέτουν και λίγη καπνιά.

Η σταφίδα πρέπει ν' άπλωθι γρήγορα αλλά με μεγάλη προσοχή. Το άπλωμα γίνεται στα τηγάνια, παράλληλα, για να μη πατιέται ή σταφίδα.

Αν τα σαμπιά είναι μικρά, άπλώνεται έτσι, "Αν είναι μεγάλα κομματιάζεται.

Ποτέ τα σαμπιά δεν πρέπει ν' άπλώνονται το ένα πάνω στο άλλο, και πάντα με το κοτσάνι προς τα άπάνω.

Οι ράγες της σταφίδας που κόβονται, άπλώνονται σε άλλο μέρος του άμπελιού.

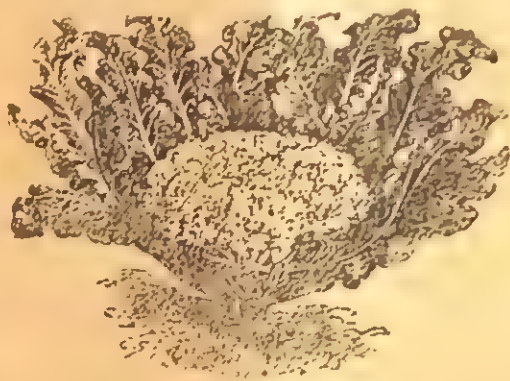
Μετά τον δεκαπενταύγουστο, οι σταφίδες πρέπει να μείνουν άπλωμένες 6 - 7 μέρες.

Αν ο καιρός είναι στεγνός και ζεστός, ύστερα από 48 ώρες μετά τα άπλωμα ψεκάζονται με καινούργια καλιά, λίγο πιο έλσφριά (άραιή).

Αν είναι ο καιρός δροσερός και κρύος με ύγρασία, ο ψεκασμός γίνεται ύστερα από 24 ώρες.

Οι ψεκασμοί γίνονται πάντα την αύγή, με μία μικρή σκούπα, έλαφρά, έλαφρά.

Αν πέση βροχή, γυρίζουμε τη σταφίδα αλλά με μεγάλη προσοχή. Όταν οι ράγες

Κουνουπίδι.

ξεκολλούν εύκολα από το κότσало σάν το τρίψουμε έλαφρά στο χέρι, ή σταφίδα είναι έτοιμη.

Αν σηκώσουμε ύγρη τη σταφίδα σπίζει και ζαχαριάζει. "Αν την σηκώσουμε άργα, πολύ ξερή, μαυρίζει και σκληραίνει, δηλαδή κοκκαλιάζει.

Το άπόγευμα στοιβάσσεται ή στοφίδα σε σεντόνια, και τρίβεται με τα χέρια για να ξεχωρίζουν οι ράγες από τα κότσала.

Υστερα τα κότσала, τραβώνται με την ξύλινη χτένα ή τσουγκράνα.

Ολ' αυτά όπως είπαμε, πρέπει να γίνουν τ' άπόγευμα, όταν δροσίση ο καιρός.

Την άλλη μέρα χτενίζονται καλά τα κότσала, για να φύγουν κι' οι τελευταίες ράγες.

Υστερα άπλώνουμε την καθαρή σταφίδα σε σεντόνια, και την αφήνουμε να ξεραθι ακόμα καλά 24 ή και 48 ώρες στα άλωνια.

Τέλος λιχνίζουμε την σταφίδα ρίχνοντάς την ψηλά στον άέρα με τόν κάδο, αλλά αυτή ή δουλειά γίνεται φυσικά καλύτερα με σταφιδομηχανή.

Οι καλοί άμπελουργοί, συνηθίζουν να κοσκινίζουν τη σταφίδα για να φύγουν τα χώματα και τα λιθαράκια, όπως και οι σάπιες ράγες.

Αυτό βέβαια είναι πρόσθετη δουλειά, και άλλα ή ποιότητα γίνεται έκλεκτότερη, και φυσικά, ή τιμή της μεγαλύτερη.

Η σταφίδα άπλώνεται και πάλι σε καθαρά σεντόνια από βραδύς, και την άλλη μέρα το μεσημέρι, ζεστή όπως είναι από τον ήλιο σκακουλιάζεται.

Έτσι διατηρεί το μέλι της.

Δεν τελειώνουν όμως ακόμη οι φροντίδες που χρειάζεται ή σταφίδα. Πρέπει σακκουλισμένη να φυλαχτεί σε κατάλληλο μέρος σε άποθήκη με πατώματα, γιατί τραβάει εύκολα την ύγρασία και σαπίζει.

Ο καλός άμπελουργός, ποτέ δεν διατηρεί τη σταφίδα σε σωρούς.

Ο ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΟΣ ΜΑΣ ΛΑΧΑΝΟ-ΚΗΠΟΣ ΤΩΝ ΣΕΠΤΕΜΒΡΗ

Το Σεπτέμβρι φυτεύονται ή σπέρνονται τα κουνουπίδια, τα λάχανα και ή πατάτα. Τα κουνουπίδια.

Φυτεύονται δυο φορές το χρόνο. Την άνοιξη για να τάχουμε το φθινόπωρο, και τον Σεπτέμβρι για τον χειμώνα.

Σκάφουμε το χώμα βαθειά και το κοπρίζουμε με κοπριά (4000 όκάδες στο στρέμμα).

Σπέρνουμε πρώτα τον σπόρο σε βραγείς σκαμμένες και κοπρισμένες, σε βάθος 6 - 8 πόντους. "Υστερα από 5 - 15 μέρες βλασταίνουν.

Όταν μεγαλώση λίγο το φυτό, το ξεριζώνουμε με τη ρίζα του, και το φυτεύουμε στην όριστική του θέση, σε άλλες βραγείς επίσης σκαμμένες και κοπρισμένες.

Το φύτεμα το όριστικό, γίνεται κατά γραμμές, κι' σε άπόσταση 9 ή 10 πόντους το ένα φυτό από το άλλο.

Πρέπει να σκεπαστή ο κορμός του φυτού, και ν' άφειθούν έξω τα φύλλα.

Χρησιμοποιούμε το φυτευτήρι, και προ-σέχουμε οι ρίζες να πηγαίνουν προς τα κάτω.

Μετά το φύτεμα, ποτίζουμε με άφθονο νερό. "Αν θέλουμε να προκόψουν τα κουνουπίδια, τα λιπαίνουμε με λίπασμα 0 - 12 - 6 ή 0 - 10 - 10, (τέσσερα σακκιά στο στρέμμα).

Στα σκαλίσματα, ρίχνουμε κι' λίγη θειική άμμωνία.

Τα ποτίζουμε καλά, ως ν' άρχίσουν οι βροχές. Τα βοτανίζουμε ως να φτάσουν στους είκοσι πόντους.

15 μέρες ύστερα από το φύτεμα, τα σκαλίζουμε για πρώτη φορά. Τρία - τέσσερα σκαλίσματα φτάνουν.

Τα ποτίζουμε κάθε 8 μέρες.

Τα μπρόκολα, καλλιεργούνται όπως και τα κουνουπίδια.

Τα κουνουπίδια τα άρρωσταίνει συνήθως ο φύλλος. Έναντίον του όμως δεν υπάρχουν ή άποτελεσματικά φάρμακα, όπως και χει ή άποστήλη. Την μελίκρα όμως την γιά την κάμψια. Την μελίκρα την καταπολεμούμε με μελικρήνη. Μ' αυτή τη σκόνη σκονίζουμε τα μέρη του φυτού και κυρίως κάτω από τα φύλλα μόλις παρουσιασθή ή άρρώστεια. Διαλέμε μέρα που δεν φυσάει. Σκονίζουμε και μ' ένα κουτί που του άνοίξαμε τρύπες με καρφοβελόνα. Η μελικρήνη κάποτε σκοτώνει και τις κάμψιες.

Λάχανα.

Αυτά καλλιεργούνται όπως και τα κουνουπίδια. Τα σπέρνουμε κατά γραμμές.

Ο σπόρος έπειδή είναι πολύ φιλός, σκαπάζεται ως 3 πόντους με τσουγγράνα. "Υστερα από την σπορά πατούμε με σανίδι και ποτίζουμε άφθονα.

Στην όριστική θέση, φυτεύονται σε άπό-σταση 50 πόντους. (Αν είναι μικρά, 30).

Όταν πιάσουν οι ρίζες καλά (ύστερα από 15 μέρες) κάνουμε το πρώτο σκάλισμα.

Όταν πιάσουν οι ρίζες καλά (ύστερα από 15 μέρες) κάνουμε το πρώτο σκάλισμα.

Όταν πιάσουν οι ρίζες καλά (ύστερα από 15 μέρες) κάνουμε το πρώτο σκάλισμα.

Όταν πιάσουν οι ρίζες καλά (ύστερα από 15 μέρες) κάνουμε το πρώτο σκάλισμα.

Όταν πιάσουν οι ρίζες καλά (ύστερα από 15 μέρες) κάνουμε το πρώτο σκάλισμα.

Όταν πιάσουν οι ρίζες καλά (ύστερα από 15 μέρες) κάνουμε το πρώτο σκάλισμα.

Όταν πιάσουν οι ρίζες καλά (ύστερα από 15 μέρες) κάνουμε το πρώτο σκάλισμα.

Όταν πιάσουν οι ρίζες καλά (ύστερα από 15 μέρες) κάνουμε το πρώτο σκάλισμα.

Όταν πιάσουν οι ρίζες καλά (ύστερα από 15 μέρες) κάνουμε το πρώτο σκάλισμα.

Όταν πιάσουν οι ρίζες καλά (ύστερα από 15 μέρες) κάνουμε το πρώτο σκάλισμα.

Όταν πιάσουν οι ρίζες καλά (ύστερα από 15 μέρες) κάνουμε το πρώτο σκάλισμα.

Όταν πιάσουν οι ρίζες καλά (ύστερα από 15 μέρες) κάνουμε το πρώτο σκάλισμα.

Όταν πιάσουν οι ρίζες καλά (ύστερα από 15 μέρες) κάνουμε το πρώτο σκάλισμα.

Όταν πιάσουν οι ρίζες καλά (ύστερα από 15 μέρες) κάνουμε το πρώτο σκάλισμα.

Όταν πιάσουν οι ρίζες καλά (ύστερα από 15 μέρες) κάνουμε το πρώτο σκάλισμα.

Η Σελίδα των Μιυρών

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Δέν γίνομαι μαρτυριάρης

Αγαπητά μου παιδιά,

Θα θυμάστε βέβαια τον Τέλη, που κάποτε ήταν τεμπέλης κι' όλο τον γκρίνιαζε ή μαμά του, ώσπου ν' αποφασίσει να πιάσει βιβλίο.

Ε, λοιπόν, να τον δητε τώρα δε θα τον γνωρίσετε. Έγινε ένα παιδί πρώτης τάξεως. Καί μελετηρός, καί καλός στα μαθήματά του, κι' έχει καί χαρακτήρα ευγενικό.

Ένα ελάττωμα έχει μόνο ακόμα, μά λέω πώς, όσο μεγαλώνει θα το διορθώσει κι' αυτό. Είναι σκανταλιάρης! Κάνει του κόσμου τις τρέλλες, αναστατώνει το σπίτι, κατακυλά απ' τα κάγκελα, σκαρφαλώνει στους τοίχους, τραβά τα μαλλιά της Δροσούλας καί της Ρηνιώσ. Κι' αυτές φυσικά βάζουν τις φωνές κι' ο καυμένος ο Τέλης όλο τις τρώει απ' τον πατέρα.

Το πήραμε πια κι' έμεις σκοινί γαϊτάνι. Έσπασε κάτι, ο Τέλης τόσπασε, ποιος άλλ-

λος θα τόσπασε από τον Τέλη. Να τί έγινε λοιπόν σήμερα:

Ήρθε ο ξάδερφός του ο Ντίνος να παίξει με τα παιδιά καί καθώς είναι πιό ζιζάνιο απ' όλους έσπασε ένα κλωνάρι από ένα δεντράκι στον κήπο. Τ' ανακαλύψαμε όταν έφυγε κι' ο Θάλης έτρεξε στον Τέλη.

— Κουϊμένη μου Τέλη, πολύ σε λυπάμαι, τού είπε.

— Γιατί; ρώτησε αυτός.

— Γιατί θα τις φας από τον πατέρα.

— Δέν καταλαβαίνω τί θέλεις να πής.

— Έσπασες τη μικρή λεμονιά;

— Εγώ; λάθος κάνεις.

— Την έσπασε ο Ντίνος, τον είδα εγώ, είπε το Ρηνάκι. Την έριξε μάλιστα στο πηγάδι να μη την δουν.

Πήγαν στο πηγάδι καί είδαν ένα κλωνάρι να πλέει.

— Λοιπόν, τί θα κάνης; ρώτησε ο Θάλης στον Τέλη.

— Θα πω απλούστατα πως δέν έσπασα εγώ το δεντράκι.

— Δέν φτάνει αυτό. Όλες τις ζημιές ξέρουν πως τις κάνεις εσύ, δε θα σε πιστέψουν.

— Θα με πιστέψουν, είπε το παιδί, πατέρας ξέρει πως δε λέω ποτέ μου ψέματα.

Αυτό είναι αλήθεια. Όμως καλλιτέρας θάταν να πής πως τη λεμονιά την έσπασε ο Ντίνος, είπε η Δροσούλα. Η Ρηνούλα θα πη πως τον είδε.

— Εγώ δε γίνομαι μαρτυριάρης, είπε ο Τέλης περήφανα καί να κλείσει το στόμα της κι' η Ρηνούλα. Δε μ' άρεσει να έχω αδερφή μαρτυριάρα.

— Εγώ δε θα πω τίποτε, διάσθηκε η εύχαριστηση τον Τέλη το Ρηνάκι.

— Λοιπόν κάτσε να τις φας, είπε ο Θάλης πού στο βάθος όμως θαύμαζε τον Τέλη γι' αυτή την απόφαση.

Τώρα τί λέτε εσείς, παιδιά μου, θα το πιστέψη ο πατέρας; "Η θα τις φάη γι' τα καλά; Γιατί ο πατέρας καμάρωνε το δεντράκι του καί θα γίνη έξω φρενών.

Φαντάζομαι πως θ' ανησυχήτε, όπως κι' εγώ. Το βράδυ θα δούμε. Έχω ένα καρδίο χτύπι. Θα σάς πω τί απόγινε στ' άλλο φύλο. Ώς τόσο κάμετε μια προσευχή γι' τον Τέλη.

Η ΓΙΑΓΙΑ ΚΑΝΤΙΑΝΙ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Τα Βασιλόπουλα

Μιά φορά κι' ένα καιρό ζούσε σέ μιά χώρα ένας βασιληάς με τη γυναίκα του, τη βασίλισσα, καί τα δυο τού παιδιά.

Κι' ήταν ευτυχισμένοι όλοι, σ' αυτή τη χώρα κι' ο βασιληάς κι' η βασίλισσα κι' η βασιλοπούλα καί το μικρό βασιλόπουλο, κι' όλος ο λαός.

Μά μιά μέρα, η βασίλισσα πέθανε κι' έγιναν τότε όλοι πολύ δυστυχισμένοι.

Σάν πέρασαν, όμως δυο χρόνια απ' το θάνατό της, ο καλός βασιληάς σκέφθηκε πως έπρεπε να πάρη μιά καινούρια μητέρα γιά τα παιδιά του. Έτσι κι' έγινε.

Κι' η καινούρια βασίλισσα ήρθε στο παλάτι, μά δέν έμοιαζε καθόλου παιδιών καί δέν την μητέρα των καί πιό λίγο απ' όλους αγαπούσε κανένα. δυο όρφανά. Γι' αυτό μιά μέρα πού η κακιά βασίλισσα φώναζε έναν απ' τους δούλους της καί τού είπε:

— Πάρε άμέσως τα δυο βασιλόπουλά, πηγαίνε τα στο δάσος καί σκότώσε τα. Καί φέρε μου δείγμα πως τα σκότωσες.

Κι' ο υπηρέτης πήρε άμέσως τα παιδιά, πήρε κι' ένα μεγάλο μαχαίρι καί πήγε στο δάσος να τα σκοτώσῃ. Μά η καρδιά του δέν βάσταξε να κάνει τέτοιο έγκλημα. Καί σάν είδε ξαφνικά μπροστά του ένα άρνάκι, σκότωσε το άρνάκι, πήρε τα πανω-

φοράκια των δυο παιδιών καί τα βούτηξε στο αίμα του κι' αυτά τ' άφησε να φύγουν μακριά γιά να σωθούν.

Έπειτα ο καλός δούλος γύρισε στο παλάτι, έδειξε τα ματωμένα πανωφοράκια στην βασίλισσα κι' αυτή χάρηκε πολύ, γιατί ήταν κακιά. Καί σάν γύρισε ο βασιληάς απ' τον πόλεμο άρχισε να κλαίη καί να φωνάζη πως τα βασιλόπουλα χάθηκαν στο δάσος. Μά ο βασιληάς δέν την πίστεψε καί καθάλίκεψε άμέσως το άτι του καί ξεκίνησε γιά να πάη να βρῇ τα παιδιά του.

Μά άς ξαναγύρισουμε πάλι στα δυστυχισμένα βασιλόπουλα.

Σάν έμειναν μονάχα τους στο δάσος δέν τάχασαν γιάτι άκουσαν μιά φωνή πού έλεγε:

— Όπου κι' άν πάτε η ευχή της μάνας σας θα σας προστατεύη.

Έτσι, καθώς προχωρούσαν, ξεμέρωσε σιγά - σιγά καί βλέπουν τότε μπροστά τους μιά πηγή καί κει μιά γρηούλα που έπλενε τα ρούχα της.

— Στάσου, κυρούλα, λέει τότε η βασιλοπούλα. Είσαι πολύ γρηά. Άσε με να σοῦ τα πλύνω εγώ.

Κι' άρχισε άμέσως η βασιλοπούλα να πλένη τα ρούχα της γρηάς. Καί το βασιλόπουλο έπαιρνε τα πλυμένα καί τ' άπλωνε σ' ένα σκοινί.

Σάν τέλειωσαν τα δυο καλά παιδιά γυρνούν γιά ν' αποχαιρετήσουν την γρηούλα, μ' αυτή είχε γίνει άφαντη. Καί μέσα στο καλάθι πούχε τα ρούχα βλέπουν τα ωραιότερα φαγιά, τα πιό καλά γλυκά καί δυο δολόχρυσά πανωφοράκια. Τα δυο βασιλόπουλα κάθησαν τότε κι' έφαγαν καλά κι' ήπιαν καί κρύο νερό απ' την πηγή, έβαλαν καί τα χρυσά πανωφοράκια καί ξεκίνησαν. Μά δέν πρόφτασαν να προχωρήσουν πολύ καί βλέπουν μπροστά τους ένα χωράφι

κι' ένα γέρο - γεωργό πού ώργωνε.

— Είναι κρίμα να δουλεύη γέρος άνθρωπος, λέει τότε το βασιλόπουλο.

Καί τα δυο παιδιά είχαν σέ λίγο ώργώσει όλο το χωράφι.

Σάν τέλειωσαν γυρνάν ν' αποχαιρετήσουν τον γεωργό, μά αυτός είχε γίνει άφαντος. Καί στην θέση του στεκόταν δυο κατάσπρα άτια, πού μιλούσαν μ' ανθρώπινη φωνή:

— Εμείς θα σας ανταμείψουμε γιά την καλωσύνη σας. Άνεβήτε γρηγορά στις πλάτες μας, είπαν.

Τα δυο βασιλόπουλα δέν χάνουν καιρό καί μιά καί δυο σκαρφαλώνουν στις πλάτες των άλόγων, πού σάν σαίτες ξεκινούν άμέσως. Σκαρφαλώνουν σέ βουνά, πηδούν ποτάμια καί σταματούν τέλος μπροστά σ' ένα μαρμαρένιο παλάτι.

Στο παλάτι αυτό ζούσε ένας καλός βασιληάς πού φιλοξενούσε κεινη την μέρα τον πατέρα των παιδιών.

Φαντάζεστε τί έγινε τότε! Ο βασιληάς καί τα βασιλόπουλα γύρισαν ευτυχισμένοι στο παλάτι τους κι' έδιωξαν την κακιά βασίλισσα.

Η ΑΝΙΕΜΗ

Πεννομαχίες

1010) Πολύ σφαλός. Τζιτζιφρικό. "Αντε παιδί μου, τράβα στους Ζουλού, γιατί εδώ μάς γέμισες μύγες (και δη τζιτζιφρικόμυγες)."

Νίκαρας ο Σαλονικιός

1011) Χριστιανόπουλο και Ραμψ, Φοίνικα μπορούμε να άλλαγογραφούμε. Προσχωρώ στο σύλλογό σας Δάδες.

Άγνo Περιστερί

1012) Ευάγγελε Παναθηναϊκέ, μαράθηκες από το γκόλ που έφαγε ο «Παναθηναϊκός»; Κατεπάνω και Φοίνικα, συμμαχούμε;

Άγνo Περιστερί

1013) Πρωτοπαίνοντας στο σαλονάκι των πεννομάχων, χαιρετώ σύμπαντας. Εύχουαι δράση.

Σκιτσογράφος

1014) Ν. Εύδοιότη, χαίρε. (Μ. Καλαμαρά - Ζάκυνθος).

Σκιτσογράφος

1015) "Αγνώστε "Ηρώα, σε συχαίρω!... Παιδιά, λάβετε μέρος στο διαγωνισμό του παρατηρηματος «Πρωτοπόρων» Γιαννιτσών. "Αξιέπαινη ή προσπάθειά τους."

"Ηρώας Θρύλος (Πρωτοπόρων)

1016) Ταπεινέ (616), τί να σου πω! Δεν βλέπεις;

Α. Χριστιανόπουλο (Πρωτοπόρων)

1017) Σωτήρη Κραταϊέ, ευχαριστώ (643). Θα μείνω όμως ανεξάρτητος. Ζητώ άλλαλογραφία σου μέσω περιοδικού.

Αλέκος Θυαμίτης

1018) Φάρε Άρετς, επίσης. Γράφω.

Αλέκος Θυαμίτης

1019) Πρωτοπαίνοντας στην κίνηση των πεννομάχων, χαιρετώ όλους - ες. "Ιδιαίτερος την "Ηρ. Κρητικοπούλα, Αύγερινo και Γλάρο του "Ιονίου, και ζητώ άλλαλογραφία. "Η σύστασή μου: Εύστράτιον Τζακαρουλάκη", Καστέλι Κανιουρίου, "Ηράκλειον Κρήτης".

Πονεμένος Μαθητής

1020) Έπονέρομαι με όρμη και χαιρετώ θερμά: Θρύλον, Ρομπέν Δασών, Άφρ. Θερμαϊκόν και Πισιρδονάκι. Τί θα λέγατε για ένα γραμματάκι; "Αν θέλετε στείλτε. Περιμένω."

Άγνωστος Χ

1021) Δάδες, με θέλετε; Στείλτε καταστατικό. Ταπεινέ, γειά.

Άγνωστος Χ

1022) Ευχαριστώ (810) Δικ. Νεολάφας. Ρ. Μπουμπούκι, Γάτε Άγκυρας με χαρά μου δένομαι (773) - (846): γιατί δεν πρωτογράφετε; Χαίξηση, θ' απαντήσω: Δεν έχει ενδιαφέρον για σένα Α. Λαδέρη (737) συνεπώς δεν απαντώ. Δροσταλίδα περιμένεις κι' από μένα (809); Και εάν ναι, τί; Δάφνη Εύρώτα να σου γράφω; Γειά χαρά Σελίντα.

Ντολορές (Άνεξάρτητη)

1023) Στην (910):

Ποτέ μου δεν καμάρωσα σάν γύφτικο σκεπάρνι (!) ποτέ και δεν διπλάρωσα τίτλους όπως οι άλλοι. Τίτλος δεν είναι άνθρωπος κι' είναι πολύ γνωστό άνθρωπος τίτλο έκανε κι' αυτό είναι το σωστό.

Ντολορές (ΠΑΟ)

1024) Στην (813): Σε πέρναγα για πιά καλό δ σαπουνόφουσκά μου, δ σαπουνόφουσκά μου, μα τώρα διειπίτωσα (έλοι κρεμενταλά μου) (λυπάμαι τ'α φιλά ότι... (αλλάως θα σ'αφελνα καλά). "Αν πάλι θές... έπιφυλάσσομαι."

Ντολορές

1025) ΠΕΝΝΟΜΑΧΟΙ, ΠΕΝΝΟΜΑΧΟΙ! Μή τ'α βάζετε μαζί μου (δν και θ'αναι έμε χαρά μου) γιατί όλους, σας καλοί μου θα σας τσούξη ή σάτυρά μου.

Ντολορές

1026) Άγαπητέ Ταπεινέ, γιατί πορεξηγείτε

τους άλλους συλλόγους; Κάθε σύλλογος έχει διαφορετική ιδανική μιά και αποτελείται από Έλληνόπουλα. "Όλοι μας κάτι καλύτερο θέλουμε να δημιουργήσουμε μέσα σε χριστιανικά πλαίσια. (Και σε τί εξ άλλου;). Κι' οι «Πρωτοπόροι» λοιπόν το ίδιο. Συνεπώς τί τσακωνόμαστε; Και ή «Όφειλομένη απάντησή» (τ. 39), δεν ήταν καθόλου όφειλομένη. Πώς θέλετε οι ΔΑΔΕΣ να δείχνουν άνωτερότητα, όταν απαντούν σε αδιαβολικές συκοφαντίες!";

Ντολορές (Άνεξάρτητη)

1027) Άπό γνωριμία με Δροσοσταλίδα έθουσιασμένη. "Αταλάντη, γειά. Ταπεινέ, σωστά. Κι' άπ' τ'α δυό Μέλισσα (38-670) θερμοαντιαιρετώ. Τάχη Ρούελη, χι' τ'α γάδικες; Χαιρετώ "Αννίδα "Όλυμπιονίκη, Χ. Παπαθεοδώρου, Σ. Σωτηρόπουλο. Πάρτε φευδώνυμα.

Δροσοπηγή (Προοδευτικά "Ελληνόπουλα)

1028) Άντιχαιρετώ θερμά, "Αλκμήτη. Γλυκοχαιρετώ Νεραϊδόπουλο, Ζέφυρο. Δαίδαλο. Αύγερινος

1029) Έξάψαμε σου δωρίζω πρώτος μιά άνοθεόση σκόρδα. Ρούνη γίνεσαι γελοίος πρόσχε (817). "Αφουλισμένη Θεομαϊκέ, μένεις στη Θεσσαλονίκη; Για σύλλογο με χαρά δέχομαι.

Αύγερινος

1030) Πρωτοπαίνοντας στην κίνηση χαιρετώ όλους - ες.

Μαύρο Κοράλλι

1031) "Ιδιαίτερος άπευθύνω τους θερμούς μου χαιρετισμούς προς τούς: Άγνo Χριστιανόπουλο, Άγνo "Ελληνόπουλο, Προοδευτικό Άγoρί και Κεφαλληνήτικο Διαβολάκι.

Μαύρο Κοράλλι

1032) Έδώ το Μαύρο Κοράλλι άφίχθη αύθεμερύν εξ Αυστραλίας.

Μαύρο Κοράλλι

1033) Δέχομαι κτυπήματα και άλλαλογραφία μέσω περιοδικού.

Μαύρο Κοράλλι

1034) Λίγο καιρό σ'ας είχα άφήσει. Φίλοι πεννομάχοι. Ζητώ συγγνώμη άπ' όσους δεν απάντησα. Άπό δώ και πέρα κρατώ την πέννα και πεννομαχώ συνεχώς.

Φ. Δόξης

1035) Μαύρε Πειρατή, γειά σου. Σου λέγω τ'ας δεν σε φοβόμαι και μάθε ότι το στεφάνι είναι πάντα της ίδιας αξίας αυτού που το παίρνει.

Φ. Δόξης

1036) Σκαλιστήρι, γειά σου. Τό Κ. Α. μου γράφει ότι όχι μόνο δεν του έκοψες την ούρά, αλλά του έδιπλωσάσθη, ώστε μπορεί και από την Κεφαλληνία να σε κυττά με δαύτη. Πρόθυμος δταν τον δείξεις χωρίς ούρά.

Φ. Δόξης

1037) Χαιρετώ και άντιχαιρετώ όλους πέρα για πέρα.

Φ. Δόξης

1038) Τ. "Αγνα, γειά. Θένη Γιού. Καί στα δικά σου.

Φ. Δόξης

1039) Πρωτοπαίνοντας στην κίνηση χαιρετώ. Μμμ. "Ερχομαι ως βοηθός του Νίκου Σαλονικού στίς έκπληξεις. Μμμ. Μμμ. Μμμ.

Εύζωνοπούλα

1040) Πρώτη έκπληξη ή Περήφανη Καρπαθοπούλα. Την σπείρανε στην Κάρπαθο και ξεφύτρωσε στο Γκέρνουτς.

Εύζωνοπούλα

1041) Άφήνοντας το γλυκό Τυρόλο μπαίνω και γώ στην ξελογιάστρα αυτή κίνηση χαιρετώντας όλους - ες. "Ιδιαίτερα: Μυνηάουζεν, Ν. Σαλονικιό, "Αθλητικό Διαβολάκι είσαι μηδέν! Άτρό(μητη) σιγά μην σκοντάψης.

Εύθυμος Τυρολέζος

1042) Θερμοχαιρετώ όλους - ες. "Ιδιαίτερα Γιόν Λέσβου, Μυνηάουζεν, Φάρον Άρετς, Φίλην.

Μίκης

- 1043) "Αλκιστής: Πρόεδρος υπογιατρίδων χρω-
μοκοπημένης συνομοσπονδίας. Τά μέλη: Ζωγράφος
Ρενουάρ, Εξάφαλμος και συντροφία.
Ρούντης
- 1044) Αύγερινός: Πεννομάχος άνευ φαιάς ού-
σίας!...
Ρούντης
- 1045) Ποιλλάντη, γιού λάικ βέρυ μάντης, φέμ-
ματσαα! (800).
Ρούντης
- 1046) 'Αδόνστον, 'Αφρουλουσμένε Θερμαϊκῆ
(734).
Ρούντης
- 1047) Προσχωρῶ στὸ σύλλογο «Δάδες».
Ντίκ Σάντ (Δάδων)
- 1048) Χαιρετῶ: Μυνχάουζεν, 'Ασμοδαίο, Γιὸ
τῆς Λέσβου. Σῆς ἔγραφα.
Ντίκ Σάντ (Δάδων)
- 1049) Δυὸ 'Απάχδες = Κούτσουρα τῆς 'Οε-
φόρης. Βρὲ δὲν ντρέπεσθε;
Ντίκ Σάντ (Δάδων)
- 1050) Φίκη = Φρίκη. Μικρὲ Πλοίαρχε ἔχουμε
καμμιὰ συγγένεια;
Ντίκ Σάντ (Δάδων)
- 1051) Μὲ τὸ σκίτσο σου Διονύση
ἀπ' τὴ λύπη θῆκα κλάφει
κι' ἡ καρδιά θῆξε... ραγίσαι,
ἀν δὲν τόχες... ἀντιγράψαι!...
'Αλκης Ροδόπουλος
- 1052) 'Ἰμπραῖθο Καραμπὲτ
ποῦ 'Αρμένο ἔνσσαι!
— Βρὲ παιδί μου μ' ἀγαπᾷς
ἢ μὲ μένα... μαίνεσαι!...
'Αλκης Ροδόπουλος
- 1053) Τὰ «ΔΩΡΑ» ΜΟΥ
ἔσμπαραλιασμένον πιάνω
δίνω εἰς τὴν Ντολорὲς
ποῦ μᾶς κάνει τὴν... σοπράνο
— Ἀχ! Κακόμοιρες ξυλιές!
'Εξάφαλμος
- 1054) Καὶ στὴν... λούγκρα τὴν Ζελίνα
δίνω... λούπινα βρασμένε
γιὰ νὰ τῆς περάσῃ ἡ πείνα
ποῦχει ἀπ' τὸ... 41!
'Εξάφαλμος
- 1055) Θερμοαντιχαιρετῶ: Νίκο Σαλονικιῶ, Φ.
'Ιππότη. Χαιρετῶ ὄλους τοὺς Μακεδόνες καὶ Ἰδι-
αιτέρως: 'Αφρουλουσμένον Θερμαϊκῶ, Αύγερινό, Ρούν-
τη καὶ Ἀγγέλον Φωτός.
Φοίνικας (Δάδες)
- 1056) Σαλονικιῆ, Γκρέτα, Ρούντη ἀλληλογρα-
φοῦμε; Γράφατε: Κρατικὸν Νοσοκομεῖον Γρεβενῶν,
διὰ Φοίνικα.
Φοίνικας (Δάδες)
- 1057) Τ. Γιούλη αἰσχος (705). Καὶ σὲ σένα
Νίκο Κρίνη αἰσχος (598).
Φοίνικας (Δάδες)
- 1058) Στὸ λατρετὸ πεννομάχο καὶ ποῦδερὸ τοῦ
σύλλογου μας Ταπεινὸ, ποῦ τώρα πρόκειται νὰ
ζῶση ἐξετάσεις στὴ Φιλοσοφικὴ Σχολὴ εὐχομαι
βλοφύχως καλὴ ἐπιτυχία καὶ καλὴ σταδιοδρομία.
Μὲ ὑπερηφάνη ἀνὰ πρῆξ (Δάδων)
- 1059) 'Αγαπητοὶ ἀνάδελφοι
κι' ἐγκάρδιοι μου φίλοι
μοῦ ἦρθε μίαν ἐμπνευση
δὲν ἔξω ἀν καλὴ,
βλακώδης ἢ τρελλή.
'Απ' τὴν παρούσα στήλη
σάτυνα γιὰ νὰ σᾶς γράψω
καὶ κέφι νὰ σκορπίσω
ἀν καὶ — τ' ὁμολογῶ —
μπορεῖ καὶ νὰ σᾶς κάψω
καὶ νὰ σᾶς ξεροψήσω.
Λοιπὸν ἀρχίζω πιδύοντας
ὡς θέμα πρῶτο — πρῶτο
αὐτὸ ποῦ ὁπωδήποτε
θὰ προκαλέσῃ κρότο.
(Ἔπεται συνέχεια)
Στένος 'Αστεγος
- 1060) 'Απὸ τὴ νύμφη τοῦ Θερμαϊκοῦ, τὴ Θεο-
ταλονική, χαιρετῶ τοὺς: Βαβαλετικόν, Σκουδερι-
κῶν, Πασχαλίδην, Βαβαλετικόν Φ., Σκουδερικῶν
Λ., Γεμεντζήν, Γ. Τουφεζήν, Σοφίστην, ποῦ μέ-
νουν στὸ Ν. Σκοπὸ καὶ ὄλους τοὺς Σκοπιανούς
Μαλάμογλου, 'Αλμπάνη, γειά σας.
Μιλόλας (Πρωτοπόρων)
- 1061) "Ελεῖθα γιὰ λίγο ἀπ' τὴ χαρούμενη ἀ-
δονοφωλία τῶν «Πεννομαχιῶν», ἀγαπητοὶ μου φί-
λοι, γιὰ νὰ ξαναθῶ κεφάλτος, ποδύοντας νὰ ξανα-
νοιώσω καὶ πάλι κοντὰ σας τὴν Ἰωνική εὐχαρι-
στηση νὰ πλημμυρίξῃ τὴν καρδιά μου.
'Ο φίλος σας Θρύλος
- 1062) Σὲ λίγο καταφθάνουμε γιὰ νέους θριάμ-
βους ἐκινώντας.
Τρεῖς Στρακαστοῦρες (Τορπιλλαδόροι)
- 1063) Θερμοαντιχαιρετῶ τοὺς: 'Αετιδέα, Δί-
κατο, 'Αρτανιὸν καὶ Φοῖδο. Χαιρετῶ: Ὑπερον καὶ
'Ἰκαρον. Κ. Διαβολάκι = Πλασμώδιον τοῦ Λοβε-
ράν. Μπούλης — ἀξυρίστο... μωρό. Τζιτζιφρίκος =
γόης ἀχυρώνων.
Πιτσιρδόνι
- 1064) Τσιτσιμιακότσι τί ἔγινες; Διγενὴ μὲ ἐν-
θουσιασμὸ θὰ διδάσκα λίγες γραμμὲς σου. Σὲ
χαιρετῶ. Ἐνα χαιρετισμὸ στοὺς 'Εξάφαλμο, Βοιω-
τὸ καὶ Ντολорές.
Πιτσιρδόνι (ΠΑΟ)
- 1065) 'Ο ταπεινὸς προσεύχεται... ἀκροστικι-
δῶς:
Δ ἔος καὶ τρόμος μου κρυφός...
Α θάνατε θεέ, φωτιά δός μοι!
Δ ὅσε στίς ΔΑΔΕΣ τὸ φῶς!...
Ε ρονταὶ τῶν 'Απάχδων κόσμοι!
Σ δύσαν τίς Δάδες.
'Εξάφαλμος
Υ. Γ. Μιά, ἀπ' τίς τρανές μου... μαντινάδες.
'Εξάφαλμος ('Ανεξάρτητος)
- 1066) Πεννομάχοι δὲ μὲ φοβάστε; "Αν δχι
γράψτε μου μᾶσω περιοδικῶ.
'Απόλλων
- 1067) "Οποῖος θέλει νὰ ἀλληλογραφήσῃ ὅς
γρίφη. Γράψτε Τσιφλόγλου Γεώργιος, Παιδόπολης.
Καλὴ Παναγιά Βέρροια.
'Απόλλων
- 1068) 'Αρχίζω ἀπὸ τώρα τὴν δράση μου σὰν
ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΩΝ ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ Λευκάδος. Σὲ
λίγους μῆνες θὰ εἴμαστε τὸ καλλίτερον παράρτημα.
Τὸ ὑποσκόμβει!!! Φῶρε, Γλᾶρε, Θεσσασσαπούλι,
Μεγανησιώτες. Γειά χαρά.
Κόμης Βερνὸν
(ἢ Λοεγκρίν) ΠΡΩΤΟΠΟΡΩΝ
- 1069) 'Αγαπητὴ Ρουκίτσα, γράφω. "Αν δὲ με-
τάνιωσες, ἀπάντησε. Ντολорές, πιστεύω νὰ πῇ-
ρες γράμμα τοῦ Μυστ. Μετ. Ἔτσι:
ΤΩΝΗΣ ΓΙΟΥΛΗΣ
- 1070) Στὸ πάνθεον τῶν «Πεννομαχιῶν», οἱ «Πρω-
τοπόροι» κι' ἡ «Φ.Ε.Ν.» ἐνωμένοι, σὰν «Πνευμα-
τικὴ Χαραυγὴ»...
Τ. ΓΙΟΥΛΗΣ (Π. Χ.)
- 1071) Μὲ χαρὰ μεγάλη διάβασα τίς ἀγγελίες
σου τοῦ 39ου τεύχους, σύλλογε ΔΑΔΕΣ, γιατί
ἔτσι μοῦ δίνεται ἡ εὐκαιρία νὰ βάλω στὴ θέση τους
μερικὸς «Ἐξυπνοὺς»: Πρῶτα — πρῶτα σὰς παρα-
δεχόμαστε γιὰ ἀγιοπαῖδα. Ἀλλὰ ὁ Χριστιανισμὸς
ἀπαγορεύει τὸν ἐγωισμὸ (ἐνὼ σεῖς εἴσατε ἐγωί-
στες), τὴ συκοφαντία (ἐνὼ εἴσατε συκοφάντες),
καὶ τὴν ἀνοησία (τὴν ὁποία ἔχετε ἀναπτυσμένη σὲ
βαθμὸ ὑπερμετρο). Ἐπειτα τὴ δουλειὰ ποῦ κά-
νετε. (ἢ μάλλον ποῦ λέτε νὰ κάνετε), τὴν κάνουν
τὰ Κ. Σ. Ἐπομένως σεῖς πεοιτευτέ. Διαλυθῆτε.
λοιπὸν, καὶ δοῦμο, ἀν δὲ σὰς ἀρέσῃ ἡ «Παιδό-
πολη». Καὶ δηλῶνω πᾶς: σ' ἀνοησίες καθάπευ-
ουσιάνων, τὸν μαζέψανε 2-3 πιτισρίκια, κι' ἰδοὺ-
σανε... «σύλλογον» δὲν θὰ ξαναπανητῶσω. Ἐξη-
γημένοι, νομίζω.
ΤΩΝΗΣ ΓΙΟΥΛΗΣ
(Ἀντιπρόεδρος «Πνευματικῆς Χαραυγῆς»)
'Υ. Γ. Δὲν ἦτανε στὸ χέρι του, Ταπεινὸ (864).
'Ο σύλλογος δὲν εἶναι (ἢ μάλλον δὲν ἦταν) προ-
τεκτοράτο τοῦ Δ. Μαγκλιδέα.
Τ. ΓΙΟΥΛΗΣ
(Πρῶν Γ. Γραμματεὺς τῆς «Φ.Ε.Ν.»)
- 1072) Χαιρετῶ Ἀγνωστον Χ., Ντολολές, Ἡ-
ρωϊκὴ Κρητικοπούλα, Ξανθή, Κατάσκοπο. Ζήτω ὁ
ΠΑΟΚ Θεσσαλονίκης.
ΜΑΥΡΟΣ ΠΕΙΡΑΤΗΣ = 'Ο τρόμος τῶν θα-
λασπῶν.
ΜΑΥΡΟΣ ΠΕΙΡΑΤΗΣ = Χρυσὸς Διάβολος.
Μαύρος Πειρατῆς ('Ανεξάρτητος)
- 1073) Ἀντιχαιρετῶ Θρύλον, Ἀμαζῶνα. Ἀλλη-
λογραφοῦμε; Γράφτε 615 Θανάση Μπέμπη τὸ Πει-
ραχτῆρε μοῦπε δτι σὲ γνωρίζει. Φίκη δὲν εἰς ἐξ-
χασα. Πειραχτῆρι ἔσε τὸ περιγράφω (781) γιατί
ὁχνης νὰ κέρηξ μ' ἐμένα τὸν περίφημο γιὸ τῆς
Λέσβου.
- 1074) Αρτοσταλίδας, ἔγραφα "Αν ποῦ τὴν
σύνταξη τοῦ «ἄνθρωπος» καὶ «ἄνθρωποι» ἐ-
ξιστὶ Α. Λαβίρη, παραδίδωμαι ὅτι ξέρεις κι' ἄ-
λιστα Μπέρρος Ζελίνα, ἀλληλογραφοῦμε; ἔξω το
πατρίδα σου Γιάννη Ἀγιάννη, γιατί τόσο πολὺ
ἀργεῖς πάντα;
Ντολорές
- 1075) Τ. Ροῦμλης - Γερωντοπαλλήκαρο. Ρε-
νουάρ = Κινεζοκοράτης. Τὸς - Τὸ — Ἀρρωστο
πρόδατο.
'Ερατὸ
- 1076) Τ. Ροῦμλης:
Μαλλί... πηροῦνι
Κεφάλι... καρπούζι
Μυαλὸ... κουκούτσι
Καὶ πόδι... στραβοῦλι.
'Ερατὸ
- 1077) Δροσοπηγὴ, μήπως εἶσαι ἀδελφὴ τοῦ Δι-
γενή; Γράψε μερικὲς συστάσεις. Εἶσαι Ἀγρινιώ-
τισσα ναὶ ἢ οχι; Θ. Μπέμπη, πιστεύω νὰ διέξῃς
ὡς δῶρον ἓνα μπιμπερὸ, ἔ;
'Αταλάντη
- 1078) 'Αετιδέα μᾶς κάνεις τὸν ἔξυπνο πολί-
τὸ τέλος θὰ τὴν πάθης σὰν ἔξυπνο πολί-
τῆς Λάκης Λαβίρης
- 1079) Κ. Μπλουντ, ἢ (874) εἶναι ἀσφαλὺς
δική σου. Σοῦ συνιστῶ πρὸς συμμόρφωση τίς Δά-
δες. Εἶσαι ὑπερφυσικὸς μπέμπης.
Λάκης Λαβίρης
- 1080) Σαίξπηρ τὰ συλλυπητήριά μου. Γκρέτα =
Θωμαῖτσα Βουλγαρίδου (πληροφορία Κ. Μπλουντ).
Γλωσσακοπάννα, Βαρῶνε Πομερσῶ, χαῖρόκατε.
Λάκης Λαβίρης
- 1081) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τῶν πεν-
νομαχιῶν χαιρετῶ ὄλους - ες. Ἰδίως τὸν Βαρῶνε
Μυνχάουζεν, Ντίκ Σάντ, καὶ Μπούλη. Εἶμαι κι'
ἐγὼ 'Αεκτζής, ζήτω ἡ ἀνίκητη ὁμάς ΑΕΚ.
Σωματοφύλαξ Ἄθως
- 1082) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση δὲν χαι-
ρετῶ κανένα.
'Ο 'Ιδιότροπος
- 1083) Σκοπὸς μου εἶναι νὰ ἰδρύσω εὐθυμ-σύν-
τροφία.
'Ο 'Ιδιότροπος
'Ο ΕΥΘΥΜΟΣ ΟΛΩΝ
- 1084) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ
ὄλους, καὶ ἰδιαίτερως τὸν Τὸς - τὸ. Ἐὰς εὐχαρι-
στῶ διὰ τὰ χαιρετίσματα.
'Ελένη Ἀϊδαζιάν
- 1085) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τῶν πεν-
νομαχιῶν χαιρετῶ ὄλους - ες ἰδιαίτερως Κ. Ἀρα-
ζόνα.
Γυῖος τοῦ Ἀράχθου
- 1086) Προσοχή! Προσοχή! 'Ο Γεώργ. Κ. Ἀγγε-
λάκης τὸ σκίτσο «Ἀνατολή» τὸ ἔχει ἀντιγράψει
ἀπὸ τὸ ἀναγνωστικὸ Ε' τάξεως Δημοτικῶ.
Γυῖος τοῦ Ἀράχθου
- 1087) Κι' ἐσὺ Κ. Ἀμαζῶνα γιατί, πῆρες τὸν
'Ἰκαρο ἀπὸ τὴ Νεοελληνική; ἔξω ποῖα εἶσαι.
Γυῖος τοῦ Ἀράχθου
- 1088) Μπαίνοντας στὴς «Πεννομαχίες» δὲν χαι-
ρετῶ κανένα. Κεφαλ, Διαβολάκι, Ἄθλη, Διαβολάκι
πετῶ κανένα. στὸν ἀντιπρόεδμό σας, ἔξω φάλας, Γλω-
σσακοπάννα, Τζιτζιφρίκο, Ἀπάχδες... Φυλακίστε.
Διαβολόπαιδο
- 1089) Ἰκαρος = Σιδουμπουρσούκι Φυλακτοῦ.
Γλωσσακοπάννα = Χαλβατζής, Γιὸς τῆς Λέσβου =
Τραχανᾶς Λύρας.
'Αλέξανδρος Μακρυλάκης
- 1090) Πατέλη Α. Πεννομαχοῦμε; Δροσοπηγὴ =
Μιτζήθρα Μιτυλήνης, Θούλος = Ντενεκὲς ἐνὸς
λοτος, Πατέλης = Γαῖθοροσυφλιώτης, Ροδόπου-
λος = Στραβομουτσουσιασμένους ποιεῖς.
'Αλέξανδρος Μακρυλάκης ('Ανεξάρτητος)
- 1091) Κοσμοκράτωρ = Κυρίαρχος Πεννομάχων.
Γιὲ τῆς Λέσβου γράψε διεύθυνσή σου.
Κοσμοκράτωρ
- "Εγκριση ψευδωνύμων
- Ἐγκρίνονται τὰ ψευδώνυμα:
Μισὲλ Ντὲ Τιέν, Στραυφόρος τοῦ Βορρά,
Γέρας, Πειραχτῆρι, Γαλᾶζιο Πουλί, Ἄδωνας, Ἀλ-
Γέρας, Κόκκινος Βράχος, Ἀγνή Ψυχὴ, Ἀστρατό-
κυῶν, Κόκκινος Ἐπος, Διὰ Χωριἀτόπουλο, Ἀ-
δροντο, Ἀλβανικὸν Ἐπος, Διὰ Χωριἀτόπουλο, Ἀ-
στρατόγιαννος, Μαστροχαλαστής, Ἀμφιτῶν, Ἀ-
στρατόγιαννος, Σκιτισσογράφος, Πονεμένος Μοθη-
γὸ Περιστερί, Σκιτισσογράφος, Πονεμένος Μοθη-
γὸς, Πεταλοῦδισσα, Μαύρο Κοράλλι, Εὐχωνοπούλα,
Εὐθύμος Τυολέζος, Μίκης, Γιὸς τοῦ Βελουζίου,
Εὐρύταν, Παπαρόνα, Φωτοδότης, Σωματοφύλαξ
Ἄθως, ὁ Ἰδιότροπος, Διαβολόπαιδο, Σατράπη.

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ 'ΑΠΑΝΤΑ':

χαριστώ για τα καλά σου λόγια, αλλά δυστυχώς δεν γίνεται τίποτα. Ούτε εβδομαδιαίο προς το παρόν, ούτε και να αυξήσουμε την τιμή. Υπάρχουν πολλοί αναγνώστες μας που θα βρίσκονταν σε αδυναμία να πληρώσουν και αυτή τη συνδρομή των 10.000 δραχμών.

Μπορείς να στείλεις ΓΑΛΑΖΙΟ ΠΟΥΛΙ, τι θέλεις. Και μεις θα δημοσιεύσουμε απ' αυτά που θα μας στείλεις, τι κρίνουμε πως είναι δημοσιεύσιμο. Για τις 11.000 δραχμές δεν πήρες απάντηση;

Πρώτα - πρώτα φίλε ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ της παιδόπολης Ζηρού σ' ευχαριστώ για τα καλά σου λόγια και το τόσο ευγενικό γράμμα σου. Τα τεύχη που δεν πήρατε θα πρέπει απαραίτητα να τα παρείτε. Γιατί εμείς τα στείλαμε και έγινε κάποιο λάθος.

Σε δεχόμαστε με χαρά στον κύκλο μας αγαπητή ΠΑΥΛΟ ΜΠΡΙΚΑ. (Δεν είμαι όμως, βεβαίως, πώς διάβασα καλά το όνομά μου, γιατί μπορεί να είναι και ΜΩΡΙΚΟΣ ή ΜΩΡΙΚΑΣ ή ΜΠΡΙΚΟΣ). Γι' αυτό σας παρακαλώ όλους τόσες φορές να καθαρογράφετε τα ονόματά σας για να μη τα βλέπετε κατόπιν παραμορφωμένα. Σε γράψαμε συνδρομητή και σ' ευχαριστούμε θερμά για τα καλά σου λόγια.

Πολύ καλά. Άλλη φορά θα σε γράφουμε αγαπητή ΓΙΑΝΝΑΚΗ, ΤΣΑΡΙΣΑΡΑ και όχι ΓΣΑ-ΡΙΤΣΑΡΑ. Άλλα το αεροπλάνο σου έκαμε άσχημη βουτιά, και δι' ανωμάλια προσγειώσεως, έφτασε στο καλάθι των άχρηστων. Γιατί, καθώς τόσες φορές είπα, σκίτσα σχεδιασμένα με κοινό μολύβι δεν γίνονται κλισιές.

Ευχαριστώ για όλα αγαπητή μου ΛΑΚΗ ΓΚΟΝΟΠΟΥΛΕ. Πήρα νέα συνδρομή κλπ. Ευχαριστώ.

Είμαστε πολύ ευτυχείς που μας γράφετε τακτικά φίλε ΣΩΤΗΡΗ ΦΑΣΟΥΛΗ.

Πήρα τις συνεργασίες των φίλων μου: Θεμιστοκλή Ν. Καλαπανίδα, Σωτήρη Φασούλη, Βασιλείου Χ. Βασιλειάδη, Πατριωτικής Πέννας, Νίκου Α. Τέντα, 'Αλέκου Θυαμίτη, Μιχ. Θεοδώρου Κοντομανωλόπουλου, Ιωάννη Α. Μπόικα, 'Ορφέα 'Αντωνόπουλου, 'Ιωάννη Τσιργιάννη, 'Αριστ. Κανδηλάπη, Νίκου Σαλονικίου, Κων. 'Η. Καλαπανίδα, Χαρ. Ν. Δημοπούλου, Λάκη Γκονοπούλου, 'Αμφιτρώνας, Παύλου Μπρίκα, Βασιλείου Σιωμπούλου, Κων. Ψωμανδρουλάκη Γεωργίου Δημητρίου και 'Αθ. Πάσχου.

Πήραμε τις σπαζοκεφαλίες των φίλων μας: Κ. Κωνσταντινίδη (έναν έμαντέψαμε τη δυσαναγνωστή υπογραφή του), 'Αντ. Δημ. Πατέλη, Λάκη Γκονοπούλου, Φωτεινής Σ. Παρλαπάνη, 'Ορφέως 'Αντωνόπουλου, Χαρίση Κατήχαρη, 'Αριστείδη Κανδηλάπη, Σωτήρη Φασούλη, Βασιλείου Χ. Βασιλειάδη, 'Αθ. Πάσχου, Νικ. 'Ιωάννου Παπαγεωργίου, 'Ιωάννη Τσαμπρή.

Πήραμε τα σκίτσα των φίλων μας: Μαρίας Καλαμαρά, Νίκου Σαλονικίου, Κων. 'Ηλ. Καλαπανίδα (δεν γίνεται κλισιές), Ρούνθη, Ζέφυρου (τον ευχαριστούμε πολύ για τα καλά του λόγια), Στέγου Αστεγού (δεν γίνεται κλισιές), Περικλή Θεοδωρίδη, Σπ. Σκαρίβα, Γάτου Αγκύρας.

Πήραμε τις αθλητικές συνεργασίες των φίλων μας: Ι. Μπόικα, 'Αντ. Πατέλη, Χρίστου 'Αρμαπατζή, Σωτήρη Φασούλη, 'Ιωάννη Καραγιάννη, 'Ιωάννη Α. Μόρου, Νικ. Χαραλαμπίδη, 'Αθ. Τσιακμάκη.

Θα σου σταλούν τα τεύχη κ. ΑΝΑΣΤΑΣΙΕ ΣΤΕΦΑ.

Θα πρέπει να τα έχεις πάρει τα τεύχη ΣΩΤΗΡΗ Ν. ΛΑΜΠΡΟΠΟΥΛΕ.

Θα σου σταλή το τεύχος αγαπητή ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΚΥΡΙΑΚΙΔΗ.

Πολύ καλά ΓΙΩΡΓΟ ΤΣΙΦΛΟΓΛΟΥ. Θα φροντίσουμε.

Πήραμε τις 13.500 δραχμές για όλα και σ' ευχαριστούμε αγαπητή ΓΙΩΡΓΟ ΙΩΑΝ. ΜΠΟΤΗ.

Πραγματικά ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΖΑΝΝΗ. Όλα τα παιδιά της 'Ελλάδας τα συναρπάζει το περιοδικό μας. Σου άλλαξαμε και τη διεύθυνση. Για την προαιρετική εισφορά σ' ευχαριστούμε θερμά. 'Ο 'Πατροκτόνος' γραμμένος στο 'ίδιο χαρτί με την επιστολή δεν θα ληφθεί υπ' όψη.

Μας γράφεις μικρή μου φίλη ΓΙΟΥΛΙΑ ΣΙΜΩΝΗ: 'Από το πρώτο φύλλο της 'Παιδόπολη' μ' έκαμε να την αγαπήσω. Μόλις είχα πάει στο σχολείο και μπορού να πω ότι διαβάζοντας την 'Παιδόπολη' έμαθα ανάγνωση. Τώρα θα πάω στην 3η τάξη του Δημοτικού και μπορώ να διαβάζω και τις ώριμες συνεχίσεις: το 'Καιρό του Βουλγαροκτόνου' όχι μόνο μ' άρεσε αλλά με συγκινεί. Σ' ευχαριστούμε γιατί η επιστολή σου μικρή μας φίλη μας συγκίνησε πραγματικά. Για την προαιρετική σου εισφορά θερμές ευχαριστίες.

Σε γράψαμε συνδρομητή ΓΙΩΡΓΟ ΑΝΤ. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΕ.

Θα πρέπει να πήρες απάντηση ΑΘΑΝ. Ν. ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΕ.

Σου άλλαξαμε τη διεύθυνση ΓΙΩΡΓΟ ΠΑΠΑ-

Ευχαριστούμε ΚΩΝ. ΑΘ. ΒΟΥΡΑΖΑΝΗ. Στα ερωτήματά σου για τους νέους σου απαντάμε όχι. Στις άγγελίες όλες οι λέξεις μικρές μεγάλες λογαριάζονται για μία.

Σας άλλαξαμε τις διευθύνσεις ΓΡΗΓΟΡΗ Κ. ΝΙΚΗΤΑ και ΔΗΜΗΤΡΗ Ι. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΕ.

Θα σου σταλή ΓΙΩΡΓΟ ΔΙΚΑΙΟ.

Ευχαριστούμε ΧΡΙΣΤΟ ΤΑΜΠΑΚΑΚΗ.

'Εδωσα έντολη να εξετασθ ή περίπτωση σου ΕΛΠΙΣ Γ. ΓΟΥΝΑΡΗ.

Πολύ κουράστικα να διαβάσω το γράμμα σου φίλε ΣΠΥΡΟ ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΕ. Είμαστε ευτυχείς που είσαι καλά στην υγεία σου. Θα καταβάλουμε πάντως κάθε προσπάθεια να ικανοποιήσουμε τα αιτήματά σου. Οι λέξεις στις άγγελίες πληρώνονται όλες. Και τα δρόμα ακόμα.

Σας γράψαμε συνδρομητή κ. ΔΗΜ. ΧΑ-ΣΙΩΤΗ.

'Εν τάξει ΝΙΚΗΤΑ ΓΡΗΓΟΡΗ. 'Εδωσα έντολη στη διεκπεραίωση.

Πολύ καλά ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΚΑΛΑΠΑΝΙΔΑ. Γράψαμε τον ΚΩΣΤΑΚΗ.

Σ' ευχαριστώ πολύ ΣΕΦΥΡΕ τόσο για τα καλά σου λόγια όσο και για την αποστολή των 3.500 δραχμών.

Ευχαριστούμε για τα καλά σου λόγια αγαπητή Κ. Ν. ΔΗΜΟΠΟΥΛΕ. Άλλα κάθε άλλο παρά πτωχό είναι το πνεύμα σου.

Κάθε τεύχος του 1950 έχει 2.000 δραχμές και το 1951 1.000 δραχμές Κ. Α. ΨΙΛΕ.

Λυπούμαι ΠΑΝΟ ΜΑΛΕΒΕ γιατί το σκίτσο ό 'Ικαρος βυθίζεται είναι αντίγραφη. Το τεύχος θα σου σταλή.

Πολύ καλά ΓΙΩΡΓΟ ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΕ. Περιμένουμε.

'Εδωσα έντολη στη διεκπεραίωση αγαπητή ΔΗΜΗΤΡΗ ΒΑΓΙΑ για όλα που γράφεις.

Σ' ευχαριστώ για τα όρια σου γράμματα ΑΧΙΛΛΕΑ ΚΑΜΗΝΙΩΤΗ. 'Εδωσα έντολη να σου σταλούν τα τεύχη.

Χάρηκα πολύ ΜΙΧ. ΚΡΙΑΡΗ που γίνηκες καλά από την αρρώστια σου. Σου εύχομαι να α-ναλάβεις γρήγορα. Διαβιβάω τις ευχές σου για την υγεία όλων των φίλων μας. Σ' ευχαριστώ για την προαιρετική εισφορά.

Θα σου σταλούν τα τεύχη αγαπητή φίλε ΑΓ-ΓΕΛΕ ΑΓΓΕΛΙΔΗ.

Πολύ καλά ΕΥΖΩΝΟΠΟΥΛΑ. 'Ησουν στον Πειραιά και δεν ήλθες στα γραφεία να σε γνωρί-σουμε; Γιατί αυτό; Δημοσιεύονται όσα μας έστει-λεις. Άλλα έχουν όλα - όλα 5.000. Μου έστειλες 3.000 και σε χρέωσα 2.000.

Ευχαριστώ για τα καλά σας λόγια ΑΝΤΩΝΙΕ ΠΑΤΕΛΗ και ΧΡΙΣΤΟ ΑΡΑΜΠΑΤΖΗ.

Πολύ καλά φίλε ΔΗΜΗΤΡΗ ΑΡ. ΣΙΤΑΡΑ.

'Ο χρυσόδετος τόμος του 1950 αγαπητή ΚΩ-ΣΤΑ ΜΑΡΓΑΡΙΤΙΔΗ έχει 45.000 δραχμές.

Θα σου σταλούν ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ ΧΡΙΣΤΟ-ΔΟΥΛΙΔΗ. Ευχαριστώ.

Ευχαριστώ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΛΕΚΚΑ.

Ευχαριστώ για τις διευκρινίσεις αγαπητή ΚΛΕΑΡΧΕ ΜΟΥΤΛΙΑ.

'Ελπίζουμε πως γρήγορα θα καλύψουμε την καθυστέρηση αγαπητή Κ. ΜΠΑΖΑΙΟ.

Ευχαριστώ πολύ ΣΤΕΛΙΟ ΣΜΥΡΑΚΗ.

Ευχαριστώ για τα καλά σου λόγια ΓΕΩΡ-ΓΙΕ ΜΠΕΛΛΟ. Τα τεύχη θα σου σταλούν.

Ευχαριστώ πολύ για όλα ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΒΟΥ-ΤΣΑΔΑΚΗ.

'Εν τάξει ΧΡΙΣΤΕ ΖΩΗ. Σε χρέωσα με 6.500 δραχμές.

Σαν τα χιόνια ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΓΙΑΝΝΙΤΣΟ-ΠΟΥΛΕ. Γιατί μάς έχασες;

'Ενεκρίθη ΜΑΡΙΑ Ν. ΜΗΤΡΟΠΟΥΛΟΥ και σε χρέωσα με 2.000 δραχμές. Για τα τόσο καλά σου λόγια θερμάτα ευχαριστώ.

Ευχαριστώ για όλα ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΜΑΜΑΛΗ.

Θα σου σταλούν τα τεύχη αγαπητή ΘΕΜΙ-ΣΤΟΚΛΗ ΚΑΒΕΛΛΙΕΡΑΤΕ.

Θα προσπαθήσουμε ΑΥΓΕΡΙΝΕ.

Θα σου σταλή ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΟΥΣΑΝ. Για τα

'Εχει καλώς εγγραφες.

Σας γράψαμε συνδρομητή ΣΤΕΡΓΙΕ ΜΠΟΥ-ΚΑΡΑΚΗ. Στείλετε τη συνδρομή.

Και τους δικούς σου ΔΗΜΗΤΡΗ ΠΑΠΑΔΟ-ΠΟΥΛΕ.

Πήρα τα σκίτσα των φίλων μου: Κώστα Φα-σούλη, Λάζαρου Παπαδόπουλου, Στ. Κυριακίδη (φτιασμένα όπως ήταν με μολύβι πετάχτηκαν στο καλάθι). Είπαμε τόσες φορές: Σχεδιάζετε με σινική μελάνη, Παναγιώτη Νικ. Ζανή, 'Ιωάννη Τραν-μελάνη, Παναγιώτη Νικ. Ζανή, 'Ιωάννη Τραν-μελάνη (και τα δικά του σχεδιασμένα με μολύβι τοίδη (και τα καλάθι), Σπ. Γ. Χριστόπουλου πετάχτηκαν στο καλάθι), Σπ. Γ. Χριστόπουλου (σχεδιασμένα με μολύβι ρίχτηκαν στο καλάθι), Πά-νου Μαλεβού, Σωτηρίου Φασούλη, Μαρίας Ν. Μη-

Ελήφθη και θα διαβιβάσθ ΓΡ. ΑΡΖΟΥΜΑ-ΝΙΔΗ.

Ευχαριστώ ΑΣΠΡΟ ΠΕΡΙΣΤΕΡΑΚΙ δια τα στοιχεία που μου έστειλες.

Θα σου σταλούν τα τεύχη ΠΕΡΙΚΛΗ ΚΑΚ-ΚΑΒΑ.

Δεν γίνεται συνδρομή έτησία 4.000 δραχμές ΛΑΜΠΡΟ ΜΑΚΡΥΓΙΑΝΝΗ. Φρόντισε να την συμ-πληρώσης. Τα τεύχη πάντως θα σου σταλούν. Άλ-λη φορά γράφε πιο καθαρά και με μολύβι όχι τόσο αμυρό.

Δυστυχώς το τεύχος 25 έχει εξαντληθ ή ΧΑΡ. Ν. ΔΗΜΟΠΟΥΛΕ. 'Εδωσα πάντως έντολη μήπως μπορείς και σ'ας το βρουν, όποτε, φυσικά, θα σου το στείλουν.

Πρώτα - πρώτα ΑΡΙΣΤΕΙΔΗ ΚΑΝΔΗΛΑΠΗ απαντάμε σ' όλες τις επιστολές διαφορούντες ερωτήσεις μας. Πάντως πολλοί φίλοι μας νομίζουν πως υπογράφουν τις επιστολές των' που συχνά είναι μία τσίφρα την όποιαν τα όνομα των ή βά-την διαβάσουμε... Διά την δημοσίευση συνεργα-συνδρομητή. Άλλα θα πάρете, μόλις εισπρά-τουμε την έπιταγή, κοινή απόδειξη.

Μας γράφετε από το Σουφλί αγαπητή ΟΡ-ΑΝΤΩΝΟΓΛΟΥ: 'Από τον καιρό που έρ-ε'αϊδόπολη' και νυν 'Σπίτι' του Παιδιού, όν ότι είναι το καλύτερο το διαβάω και όμο-στα το δείχνει και το πολυπληθέστατο άναγνω-στο κοινό του που δεν άποτελείται μόνο από παιδιά αλλά και από μεγάλους. Περιέχει την κα-λή και τη φτηνεία και μαζί μ' αυτό συν-ε'ρωτά παιδιά να το διαβάσουν και να ώφε-λουν. Σ' ευχαριστούμε για τα καλά σου

Γελάσαμε αγαπητή ΑΝΤΩΝΗ ΠΑΤΕΛΗ με την έρμετρη άρχή της επιστολής σου: Πώς να γράφω πώς ν' άρχισω πώς το φύλλο να γεμίσω...

Και το γεμίζεις κριναιόζοντας γιατί καθυστερεί το φύλλο. Καταβάλλω τώρα κάθε προσπάθεια, ά-γαπητή μου φίλε, για να κατορθώω ώστε να κα-λυπτε τις καθυστερήσεις όσο μπορώ και να ενημερω-αίσεις 24.000, δελτίος 45.000.

Μα νομίζω φίλε ΝΙΚΟ ΜΥΛΩΝΟΠΟΥΛΕ πως σου απάντησα σε όλα όσα με ρώτησες. Δεν πα-ρακαλούεις λοιπόν την αλληλογραφία;

Σ' ευχαριστώ ΑΛΕΚΟ ΘΥΑΜΙΤΗ για τις τόσο καλές σου συστάσεις. Και λυπούμαι πολύ που μοβαίνει όστι το ποίημα 'Ηλιοβασιλέμα', που δημοσιεύτηκε στο 35ο και 38ο τεύχος με την υπο-γραφή τη μία φορά της 'Ερμούκας Κρητικοπού-λας και τη δεύτερη του 'Ελευθερίου Τ. Τσαλάκη, έληξε στο Λαπαθιώτη. Λυπούμαι πολύ.

Πρέπει τώρα να τα έχεις πάρει τα τεύχη ΑΘΑΝΑΣΙΕ ΠΑΣΧΟ. 'Ετσι δεν είναι; 'Εάν δεν τα έχεις πάρει να μου γράψης άμέσως. Για το ζή-κρατή ή όχι μουσικό.

Θα καταβάλουμε ΝΙΚΟ ΤΕΝΤΑ κάθε προσ-πάθεια να καλύψουμε την καθυστέρηση.

Ευχαριστώ πολύ ΝΙΚΟ ΤΣΑΜΤΣΑΚΗ για τα καλά σου λόγια και χαίρουμε που είσαι καλά στην υγεία σου. Γράψαμε συνδρομητή το φίλο σου ΔΗΜ. ΑΓΓ. ΑΓΓΕΛΙΔΗ.

Πολύ καλά ΒΑΣΙΛΗ ΠΕΤΡΙΤΣΗ. Θα σου σταλούν.

Γράψαμε ΙΩΑΝΝΗ ΛΑΜΠΡΟΥ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΣΑΜΠΡΑ συνδρομητή τον ΠΑΝΟΝ ΝΙΚΟΛΑΟΥ ΤΣΑΜΠΡΑ.

Φρόντισε μόνο να στείλετε τη συνδρομή.

Χαρήκαμε πολύ που διαβάσαμε το όραιο γράμμα σου ΠΑΤΗΝΙΩΤΙΚΗ ΠΕΝΝΑ. Γράφεις πάντοτε όμορφα. Και επιστολές και συνεργασίες.

Σ' ευχαριστώ για τα καλά σου λόγια αγα-πητή μου ΕΥΣΤΡΑΤΙΕ ΤΣΑΓΚΑΡΟΥΛΑΚΗ και για τη συνδρομή σου.

Θα σου τα στείλουμε ΒΑΣΙΛΗ ΝΑΠ. ΣΤΕ-ΦΑΝΟΠΟΥΛΕ. Άλλα ό πρώτος τόμος άδειος έ-χει 24.000 δραχ. Σε παρακαλώ να τις έμβασ-εις.

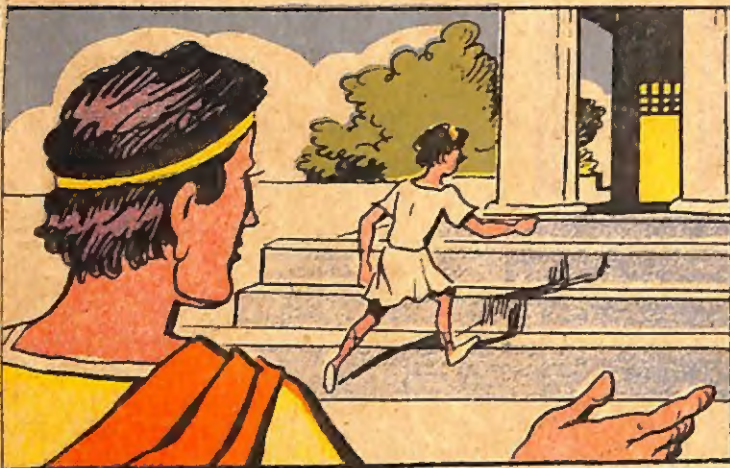
Γράψαμε συνδρομητή ΕΜΜ. ΑΝΤ. ΦΡΑΓΚΑ-ΚΟ τον φίλο σου ΚΩΝ. ΧΑΡ. ΗΛΙΑΚΗ. Φροντί-στε μόνο να μας στείλετε τη συνδρομή του.

'Εν τάξει ΜΥΤΙΛΗΝΑΙΕ ΟΛΥΜΠΙΑΚΕ. Εύ-

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΑΘΑ
ΝΑΣ — ΠΑΤΑΤΑ, 3) ΠΥΡΡΟΣ —
ΡΟΞΑΝΗ, 4) ΣΟΦΟΣ, 5) ΓΚΟΛ —
ΙΛΗ — ΚΟΡΑ, 6) ΣΙΚ — ΤΙΣ, 7
ΜΑΡΑΘΩΝ, 8) ΣΟΙ — ΝΑΒ, 9
ΔΛΥΙΣ — ΠΟΑ — ΝΙΝΑ, 10) ΧΑ
ΝΙΑ, 11) ΤΣΑΠΑΣ — ΑΜΑΛΙΑ
13) ΣΤΑΦΙΣ — ΕΝΩΣΙΝ. ΚΑ
ΘΕΤΑ: 1) ΑΡΠΑΓΗ — ΜΑΝ
ΤΙΣ, 3) ΑΓΡΙΟΣ — ΣΥΝΑΜΑ, 4
ΛΙΜΟΣ, 5) ΑΘΟΣ — ΚΑΙ — ΧΑ
ΝΙ, 6) ΙΟΣ — ΠΑΣ, 7) ΦΛΥΑ
ΡΟΝ 8) ΡΟΗ — ΑΙΑ, 9) ΑΘΩ
— ΤΩΝ — ΑΜΑΝ, 10) ΚΙΝΑΝ
11) ΑΓΑΜΟΣ — ΒΙΒΛΟΣ, 13) Α
ΘΗΝΑΙ — ΧΑΝΑΑΝ.

Μέ τῃ δαῖδα καὶ τὸ σπαθί !

(ΣΤΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΜΕΓΑΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ)

7) Δὲν εἶναι ὥρα, Ἀλέξανδρε, γιὰ παιχνίδι... Πήγαινε νὰ συγυρισθῇς καὶ νὰ πᾶς στὴ Μεγάλῃ Αἴθουσα. Ἦρθαν πρέσβεις ἀπ' τὴν Περσία γιὰ τὸν πατέρα σου. Καλὰ θάταν νὰ γνωριστοῦν μὲ τὸ γιό του, σὸ μετὰξυ.
— Πάω, δάσκαλε, ἔχω τόσα νὰ τοὺς ρωτήσω.
Ὁ Λεωνίδας τοῦ χαμογέλασε. Εἶχε πείρα πὼς ὅταν ἤθελε κείνο τ' ἀτί-
θασσο λιανταρόπουλο, ἤξερε νὰ γίνεταί πιὸ σοφὸς καὶ πιὸ σοβαρὸς κι' ἀπὸ γέρο.
— Φτάνει γιὰ σήμερα, εἶπε στοὺς φίλους του ὁ Ἀλέξανδρος κι' ἔφυγε τρεχάτος.

8) Στάθηκε μιά στιγμή, ὁ Ἀλέξανδρος, ξαφνιασμένος ἀπ' τὸ χρυσὸ πὺν ἀστραποβολοῦσε στὶς φορεσιὲς τῶν Περσῶν.
Παράξενες πού ἦταν αὐτὲς οἱ ψηλὲς τιάρες, πού σκέπαζαν τὸ κεφάλι τους. Κι' ἐκείνες οἱ ζώνες, ὅλα πετράδια πού ἔδεκαν τοὺς χειροβ. ἰς καὶ μακριὰς χιτῶνες στὴ μέση τους! Μὴν ἦσαν κι' οἱ τρεῖς βασιλιε-
νὴς τῆς χώρας τῆς μακρινῆς, πού σχεδίαζε νὰ χτυπήσῃ ἀπὸ καὶ τέρμας του;
Μ' ἐκείνη τὴ σκέψη τὸ βασιλόπουλο πήρε βάρος καὶ πῆγε κον πρέσβεις, μὲ τὸ κεφάλι φηλά... Ἦταν ὁ γιὸς τοῦ Φιλίππου.

9) — Καλῶς ὤρισάτε, ἐγγεγεῖς τῆς Περσίας, εἶπε σοβαρά. Ὅπου νάναι φτάνει ὁ πατέρας μου... Ὡστόσο, εἰστε δικοὶ μου φιλοξενούμενοι. Εἶμαι ὁ Ἀλέξανδρος τῆς Μακεδονίας.
Οἱ τρεῖς μεγιστάνες ξαφνιασθήκαν τώρα μὲ τὴ σειρά τους. Εἶχαν ἀκού-
σει πὼς ἡ Ἑλλάδα εἶναι ἡ πηγὴ τῆς σοφίας. Μὰ αὐτὸ ξεπερνοῦσε τὴ φαν-
τασία. Τόσο νωρὶς ὠριμάζουν ἐδῶ τὰ παιδιὰ;
— Μποροῦμε ὠστόσο νὰ κουβεντιάσουμε, εἶπε τ' ἀγόρι... Μπορῶ νὰ ρωτήσω κατὶ; Εἶναι μακριὰ ἡ Περσία; Ἐχει δρόμους καλοὺς; Πέσες μέ-
ρες ἀπέχουν τὰ Σούσα ἀπὸ τὴν Πέλλα;

10) — Γιατί τὰ ρωτᾷς ὅλα αὐτά, μικρὲ μου; Σκοπεῖς νὰ μᾶς ἐπι-
σκεφθῇς; ρώτησε μ' ἕνα χαμόγελο ἕνας ἀπ' τοὺς τρεῖς μεγιστάνες.
— Ἰωες, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος, ἂν μ' ἀφήσῃ ὁ πατέρας μου νὰ κάμω
πρῶτος αὐτὸ τὸ ταξίδι... Μ' ἀρέσει νὰ βλέπω ἀγνωστες χώρες. Ὁ δά-
σκαλος μου διδάσκει ὠραία γεωγραφία... Μοῦ λείπει γιὰ τὰ βουνά σας,
τοὺς ποταμούς σας πού βγαίνουν χρυσάφι στὶς ὄχθες τους καὶ πού κάποτε
ἦταν Ἑλληνικοί...
— Αὐτὸν πρέπει νὰ τρέμῃ ὁ Δαρεῖος, εἶπε ὁ δεῦτερος πρέσβης σιγὰ
στοὺς δυὸ ἄλλους, ὅχι τὸ Φίλιππο...

11) Ἕνα σάλπισμα ἀντιλάλησε τρεῖς φορές στὸν αἰθέρα... Δεῦτερο
βροντορὲ ἀποκρίθηκε ἀπ' τὸ παλάτι.
— ἔρχεται ὁ πατέρας μου, εἶπε ὁ Ἀλέξανδρος. Τὸ τρίτο σάλπισμα
δείχνει πὼς ὁ βασιλιάς τῆς Μακεδονίας γυρίζει ἀπὸ τὸν πόλεμο νικητής.
Ἔσως πὼς ἀναγγέλετε τὶς δικές σας τὶς νίκες;
— Μὲ τὶς φωτιὲς ἀποκρίθηκε ὁ τρίτος πρέσβης, πού διασκέδαζε, κου-
βεντιάζοντας μὲ τὸ ἔξυπνο πριγκιπάπουλο... Πολὺ προτοῦ φτάσῃ ὁ λόγος,
μᾶς φέρνει τὴν εἰδηση ἡ λάμψη τῆς φλόγας ἀπὸ βουνὸ σὲ βουνό.

12) Ὡστόσο, στὴν πύλη τῶν ἀνακτόρων, οἱ φρουροί, παρουσίαζαν
ὅπλα. Οἱ σάλπιγγες ἀντηχοῦσαν, χρεμέτιζαν τ' ἄτια. Ὁ Φίλιππος πέ-
ζεψε ἀπ' τ' ἄλογο καὶ μαθαίνοντας γιὰ τοὺς πρέσβεις, πῆγε ὁμέσως στὴν
αἴθουσα.
Ἦταν τραχὺς πολεμιστὴς καὶ δὲν ἔδινε σημασία στὴν ἐμφάνισή του.
Ἐξ ἄλλου, τὸ ἤξερε πὼς ἡ πανοπλία εἶναι ἡ πιὸ ἐπιδεδιτημένη φορεσιά στὴ
ματιὰ ἐνὸς διπλωμάτη.
— Χαίρετε, ἀρχόντες τῆς Περσίας, ὀφθαλμοὶ τοῦ Μεγάλου Βασιλέως,
τοὺς εἶπε. Ἡ νίκη μου γίνεται λαμπρότερη μὲ τὴν παρουσία σας.
(Συνεχίζεται)